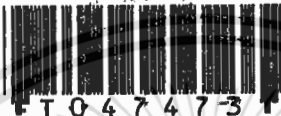

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

สภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

PROBLEMS AND SITUATIONS OF DIPLOMA EDUCATIONAL
MANAGEMENT IN PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS
CHONBURI PROVINCE

น่านน้ำ บัวคล้าย
NANNAM BUAKLAY

เลขหม.....
เลขทะเบียน..... 47473
วัน, เดือน, ปี 18 สิงหาคม 2548

b..... 11318673
i..... 12197536

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา
บัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.2546
ISBN 974 - 324 - 528 - 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2003

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

นักศึกษา

น่านน้ำ บัวคล้าย

รหัสประจำตัว

44064721

ปริญญา

ครุศาสตรบัณฑิตสาขารวมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2546

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.อำนาจ ตั้งเจริญชัย

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

รศ.ดร.สมพร ไชยะ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาและการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็น นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 370 คน โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test (Independent)

ผลการวิจัยสรุปว่า

1. สภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับมาก คือ ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
2. ปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน
3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา พบว่า สภาพการจัดการศึกษา

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง นักศึกษาที่เรียนประเภทวิชาที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ผ่านการ
การจัดการศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปรัชญาและ
ไม่ว่ากรรมใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป้าหมายของโรงเรียน และด้านกิจการนักเรียน/นักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง นักศึกษาที่เรียนประเภทวิชาที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการการบริหาร ด้านกิจการนักเรียน/นักศึกษา และด้านผลสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Problems and Situations of Diploma Educational Management in Private Vocational Schools Chonburi Province
Student	Nannam Buaklay
Student ID.	44064721
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Curriculum and Instruction
Year	2003
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr.Amnart Tungjaroenchai
Thesis Co – Advisor	Associate Professor Dr.Somporn Chaiya

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the situations together with the problems and to compare the educational management according to the opinions of diploma students in private vocational schools , Chonburi province. The samples of this research were 370 diploma students in the technical and commercial programmes by stratified random sampling in private vocational schools, Chonburi province. The instrument for collecting data was rating scale questionnaires which had reliability coefficient equals to 0.99. Statistical analysis were frequency, percentage, frequency, mean, standard deviation and t – test (Independent).

The findings were as followed :

1. The situations of diploma educational management students of private vocational schools, in total, were at high level. Considering each factor, the highest mean was curriculum and teaching methods learning and teaching process at high level.

2. The problems of diploma educational management students of private vocational schools, Chonburi province, in total were at high level. Considering each factor, at the highest mean was achievement of students.

3. The results of comparison about the situations of difference diploma educational management students of private vocational schools, Chonburi province, the opinions towarded situations were at high level. Considering each factor, the school philosophies and goals as well as students activities were statistical different at .05 level.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. The results of comparison about the problems of difference diploma educational management students of private vocational schools, Chonburi province, the opinions towarded problems were at high level. Considering each factor, the school philosophies and goals, curriculum and teaching methods learning and teaching process, academic personnel, resources for teaching and learning, management and administration, students activities and students achievement were statistical significant at .05 level.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผศ.ดร.อำนาจ ตั้งเจริญชัย อาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ และ รศ.ดร.สมพร ไชยะ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตามและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบพระคุณท่านด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน อาชีวศึกษาทุกท่าน ที่ได้ทุ่มเทถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิทยาการต่างๆ

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ นพพร เดชะเทศ คุณแม่ นรมล เดชะเทศ ที่ให้ทุนสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

กราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.วิจิต ฐรัตน์เรืองชัย มหาวิทยาลัยบูรพา ดร.ฉันทนา โหมดมณี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อาจารย์ทูลธรรม วรรณคำ นักวิชาการ 8 เขตการศึกษา 12 อาจารย์ทัศนัย มีเจลา วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ และอาจารย์วิไลวรรณ สมชื่อ โรงเรียนอักษรเทคโนโลยีวิทยา ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณคณะครู – อาจารย์ และผู้บริหาร โรงเรียนอักษรเทคโนโลยีวิทยา ที่ให้การสนับสนุน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล ตลอดจนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทุกท่านที่ช่วยในการตอบแบบสอบถาม จนครบสมบูรณ์

ขอขอบคุณเพื่อนๆ สาขาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่า และประโยชน์ใดๆ ที่เป็นผลจากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา คุณพ่อ คุณแม่ ครู – อาจารย์ และผู้มีพระคุณ ด้วยความเคารพยิ่ง

น่านน้ำ บัวคล้าย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวความคิดของการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 คำนียามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 การจัดการศึกษาเอกชน.....	7
2.1.1 ความเป็นมาของการศึกษาเอกชน.....	7
2.1.2 สภาพการจัดการศึกษาเอกชน.....	8
2.1.3 ระดับอาชีวศึกษา.....	9
2.1.4 วิธีการสอนที่นิยมใช้สอนอาชีวศึกษา.....	10
2.2 คุณภาพการศึกษา 7 ปีวิจัย.....	11
2.2.1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน.....	11
2.2.2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน.....	12
2.2.3 บุคลากร.....	25
2.2.4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน.....	28
2.2.5 การจัดการ การบริหาร.....	39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2.6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา.....	42
2.2.7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน.....	51
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	88
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	88
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	91
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	96
บรรณานุกรม.....	97
ภาคผนวก.....	101
ภาคผนวก ก. หนังสือเกี่ยวกับการทำวิจัย.....	102
ภาคผนวก ข. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	105
ประวัติผู้เขียน.....	116

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	59
4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามสถานศึกษาและประเภทวิชา.....	68
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพ การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกเป็นรายด้าน และภาพรวม.....	70
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพ การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านปรัชญาและ เป้าหมายของโรงเรียน.....	71
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพ การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านหลักสูตรและ กระบวนการเรียนการสอน.....	72
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพ การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลากร.....	73
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพ การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านทรัพยากร เพื่อการเรียนการสอน.....	74
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพ การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดการ การบริหาร.....	75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพ การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านกิจการนักเรียน / นักศึกษา.....	76
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพ การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน.....	77
4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหา การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกเป็นรายด้าน และภาพรวม.....	78
4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหา การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านปรัชญาและ เป้าหมายของโรงเรียน.....	79
4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหา การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านหลักสูตรและ กระบวนการเรียนการสอน.....	80
4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหา การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลากร.....	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหา การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน.....	82
4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหา การจัดการศึกษาศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดการ / การบริหาร.....	83
4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหา การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านกิจการนักเรียน / นักศึกษา.....	84
4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหา การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน.....	85
4.18 เปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา.....	86
4.18 เปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา.....	87

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพคนและการคุ้มครองทางสังคม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนไทยทุกคนให้มีคุณภาพ มีสุขภาพแข็งแรง เป็นคนดี คนเก่ง มีระเบียบวินัย รู้หน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาศักยภาพทุกด้าน การพัฒนาคูณภาพครูอาจารย์ที่มีอยู่ควบคู่กับการปรับกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพและคุณธรรม การปรับหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปฏิบัติได้จริงและสามารถที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การผลิตกำลังคนและฝึกอบรมทักษะฝีมือแรงงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน เทคโนโลยีสมัยใหม่และพร้อมเข้าสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ การคุ้มครองแรงงานทั้งในและนอกระบบ ตลอดจนการปลูกจิตสำนึกความรักชาติและความเป็นไทยอย่างกว้างขวางและจริงจัง (แผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ ฉบับที่ 9, 2545 : 38 – 40)

ระบบการจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมา แม้ว่าจะประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่งในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำคัญของการพัฒนาประเทศ ซึ่งพิจารณาได้จากศักยภาพของคนไทยที่ได้ทำงานเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาประเทศจนก้าวหน้ามาถึงทุกวันนี้และเมื่อพิจารณาในเชิงปริมาณเรื่องการศึกษาออกสู่สังคมทางการศึกษาด้วยแล้ว การจัดการศึกษาของไทยนับว่าประสบผลความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ แต่ความสำเร็จดังกล่าวยังไม่อาจกล่าวได้ว่า เป็นความสำเร็จที่ยั่งยืน และสามารถแก้ปัญหาของชาติบ้านเมืองได้อย่างแท้จริง หากพิจารณาอย่างถ่องแท้จะพบว่าระบบการจัดการศึกษาที่ผ่านมา ได้สร้างปัญหาขึ้นกับสังคมไทยได้พอๆ กับความสำเร็จที่น่าชื่นชม (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2542 : 56)

สภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน มีข้อจำกัดค่อนข้างมาก เป็นการจัดการศึกษาที่ไม่เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน การจัดการศึกษา ควรเป็นการบูรณาการตามความหมายที่แท้จริง คือการเติมเต็มทั้งชีวิต เป็นการบูรณาการระหว่างองค์ความรู้ที่เป็นวิชาสาระกับองค์ความรู้ที่เป็นเรื่องในชีวิตของผู้เรียน (ไชยรัตน์ ปราณี, 2545 : 1)

การเรียนการสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของการผลิตกำลังคนมีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอน ที่ยังจัดให้แก่ นักเรียนยังไม่เหมาะสม ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างแท้จริง ทั้งที่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรต้องการให้นักเรียนได้รับความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างเต็มที่ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

จังหวัดชลบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ เพราะจังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญหลายแห่งซึ่งจุดนี้ส่งผลให้มีจำนวนเงินเข้ามาในประเทศมากมายมหาศาล และยังมีภาคอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้า และส่งออกไปยังประเทศต่าง ๆ อีกจำนวนมาก จากสภาพของจังหวัดชลบุรี จึงมีโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เปิดสอนทั้งสิ้น จำนวน 18 โรงเรียน โดยเปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และเปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ถึง จำนวน 14 โรงเรียน

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี เป็นองค์กรทางการศึกษาขององค์กรหนึ่งที่ได้นำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มาช่วยทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพโดยสถานศึกษาต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ชัดเจนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ แล้วดำเนินการจัดการศึกษาให้สามารถสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนมีคุณลักษณะตามมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ดังนั้นในฐานะผู้วิจัยมีส่วนรับผิดชอบการเรียนการสอน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 14 โรงเรียน เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

1.2.2 เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษา ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา

1.2.4 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษา ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาที่เรียนประเภทวิชาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหา การจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวความคิดของการวิจัย

โรงเรียนเอกชนเป็นองค์กรทางสังคมองค์กรหนึ่งที่มีภาระหน้าที่ให้บริการทางการศึกษา ซึ่งควรจะต้องรับผิดชอบต่อทั้งด้านคุณภาพและประสิทธิภาพของบริการดังกล่าวที่ตนจัด ที่มีผลโดยตรงและโดยอ้อมต่อผู้รับบริการและสังคมโดยรวม การทำภารกิจจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นการทำงานเชิงระบบ คือ มีตัวป้อน เช่น ผู้เรียน บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ มีกระบวนการที่เป็น การประสานสัมพันธ์ระหว่าง ตัวป้อนต่างๆ ให้เกิดการทำงานที่เรียกว่า การจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานอื่นๆ ในโรงเรียน เพื่อไปสู่เป้าหมายขององค์กร และมีผลผลิต เช่น การเรียนรู้หรือพัฒนาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน เป็นต้น ฉะนั้นคุณภาพของโรงเรียนจึงน่าจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหรือปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้คิดสรร มาให้เป็นกรอบหรือแนวทางพัฒนาสำหรับโรงเรียนเอกชน 7 ปัจจัย ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 1-2)

ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 3 บุคลากร

ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร

ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา

ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิผลของผู้เรียน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูงโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวทางพัฒนาสำหรับโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชน 7 ปัจจัย

1.5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2545 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด 14 แห่ง จำนวน 10,066 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2545 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด 14 แห่ง ใช้วิธีกำหนดขนาดของกลุ่มโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 39 – 40) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)ตามสัดส่วนของประเภทวิชา

1.5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้จำแนกตัวแปรที่ศึกษาออกเป็น ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ดังนี้คือ

ตัวแปรต้น ได้แก่ ประเภทวิชา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ที่มีต่อสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ตาม 7 ปัจจัย คือ

- ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน
- ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
- ปัจจัยที่ 3 บุคลากร
- ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
- ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร
- ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา
- ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิผลของผู้เรียน

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. สภาพการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตร เช่น การจัดครูเข้าชั้นได้เหมาะสมและสอดคล้องกับความรู้ความสามารถ ความเหมาะสมของการจัดตารางเวลาเรียน การจัดด้านสวัสดิการให้ครูผู้สอน และนักเรียนอย่างเหมาะสม จัดให้มีตำราและห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้าทั้งของครูและนักเรียน แบ่งออกเป็น

1.1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง แนวคิด อุดมการณ์ ความมุ่งหวังสูงสุด หรือจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและใช้เป็นแนวทางในการกำหนดภารกิจของ โรงเรียน นโยบายของโรงเรียน

1.2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน หมายถึง มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน

1.3 บุคลากร หมายถึง ครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ในทุกๆ ด้าน คือ การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการและการทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม

1.4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง มวลทรัพยากรที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งระบบข้อมูล และเครือข่ายการเรียนรู้

1.5 การจัดการ การบริหาร หมายถึง การบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และคุณภาพต้องมุ่งให้เกิดความสามัคคีระหว่างบุคลากรและหน่วยงานมีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการจัดการศึกษา

1.6 กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา หมายถึง งานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาองค์ประกอบงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียน

1.7. สัมฤทธิผลของผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการโดยรวมที่เกิดขึ้นจริงของ ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือข้อขัดข้องในด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามหลักสูตร เช่น การจัดครูเข้าชั้นไม่สอดคล้อง

คล้องกับความรู้ความสามารถ ความเหมาะสมไม่สมของการจัดตารางเวลาเรียน ความไม่เพียงพอของตำราและห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้าทั้งของครูและนักเรียน แบ่งออกเป็น

2.1 **ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน** หมายถึง ความไม่สอดคล้องแนวคิด คุณธรรม การณ์ ความมุ่งหวังสูงสุด หรือจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและใช้เป็นแนวทางในการกำหนดภารกิจของโรงเรียน นโยบายของโรงเรียนที่ตั้งไว้

2.2 **หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน** หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องจาก มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน

2.3 **บุคลากร** หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องของครูผู้สอนปฏิบัติงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ คือ ด้านการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการและการทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม

2.4 **ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน** หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องของทรัพยากรที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งระบบข้อมูลและเครือข่ายการเรียนรู้

2.5 **การจัดการ การบริหาร** หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องของการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และ คุณภาพต้องมุ่งให้เกิดความสมานฉันท์ระหว่างบุคลากรและหน่วยงาน

2.6 **กิจการนักเรียน/นักศึกษา** หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องของงานที่สนับสนุน การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาองค์ประกอบ งานกิจการนักเรียนของโรงเรียน

2.7 **สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน** หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องของผลการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาการโดยรวมที่เกิดขึ้นจริงของ ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3. **ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)** หมายถึง การศึกษาวิชาชีพที่จัดให้นักศึกษาเรียนต่อจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยทั่วไปแล้วมักจะจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ของกรมอาชีวศึกษา ซึ่งใช้เวลาเรียนตลอดหลักสูตรเป็นเวลา 2 ปีการศึกษา

4. **ความคิดเห็น** หมายถึง ความคิดของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามทัศนะเฉพาะของแต่ละบุคคล จึงไม่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงในแต่ละเรื่อง

5. **โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน** หมายถึง สถานศึกษาเอกชนที่ได้รับอนุญาตให้เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจังหวัดชลบุรี และอยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การจัดการศึกษาเอกชน

2.1.1 ความเป็นมาของการศึกษาเอกชน

2.1.2 สภาพการจัดการศึกษาเอกชน

2.1.3 ระดับอาชีวศึกษา

2.1.4 วิธีสอนที่นิยมใช้สอนอาชีวศึกษา

2.2 คุณภาพการศึกษา 7 ปัจจัย

2.2.1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

2.2.2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

2.2.3 บุคลากร

2.2.4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

2.2.5 การจัดการ การบริหาร

2.2.6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา

2.2.7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การจัดการศึกษาเอกชน

2.1.1 ความเป็นมาของการศึกษาเอกชน

จากการศึกษาเอกสารเผยแพร่ของกองนโยบายและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2538 : 1) ได้เห็นว่าเอกชนได้มีส่วนร่วมรับภาระในการจัดการศึกษามาตั้งแต่สมัยอยุธยา และได้ขยายขอบเขตการจัดการศึกษามากขึ้นเป็นลำดับจนกระทั่งถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ก็มีโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาแบบสมัยใหม่ (แบบตะวันตก) เพิ่มมากขึ้นทั้งโรงเรียนแบบไป-กลับ และแบบกิน-นอน ที่สำคัญ ๆ และดำรงกิจการมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้ เช่น โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ (จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2408 เปลี่ยนมาเป็นชื่อปัจจุบันเมื่อ พ.ศ. 2490) โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย (จัดตั้งเมื่อ พ.ศ.2413) โรงเรียนอัสสัมชัญ (จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2420) โรงเรียนกรุงเทพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คริสเตียนวิทยาลัย (จัดตั้งเมื่อ พ.ศ.2431) และโรงเรียนราชินี (จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2446 ที่ตำบลปากคลองตลาด)

ในปี พ.ศ. 2461 รัฐบาลได้ประกาศพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนขึ้นเป็นครั้งแรกโดยมีจุดประสงค์เพื่อตรวจนิเทศโรงเรียนเอกชนทั่วราชอาณาจักร และเพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎและระเบียบโรงเรียนเอกชน ต่อมาในปี พ.ศ. 2476 ได้มีประกาศจัดตั้งกองโรงเรียนราษฎร์ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อควบคุมโรงเรียนเอกชนทั่วประเทศและจากการที่เอกชนได้ขยายการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้นทั้งด้านปริมาณสถานศึกษา ระดับการศึกษา ประเภทวิชา และสาขาวิชาทำให้กองโรงเรียนราษฎร์ไม่สามารถบริหารงานได้รวดเร็วทันความต้องการของประชาชนจึงได้มีการปรับปรุงกองโรงเรียนราษฎร์เป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนให้มีฐานะเทียบเท่ากรม กรมหนึ่งในกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2515 ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 217 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 โดยโอนอำนาจหน้าที่ กิจการทรัพย์สิน หนี้ ทรัพย์สิน การ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมวิสามัญกระทรวงศึกษาธิการ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกองโรงเรียนราษฎร์และโอนงานวิทยาลัยเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

2.1.2 สภาพการจัดการศึกษาเอกชน

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 การจัดการศึกษาเอกชนที่ดำเนินการกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เป็นการจัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี โดยมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน 3 รูปแบบ คือ

1. การศึกษาในระบบโรงเรียนประกอบด้วยจัดการเรียนการสอนประเภทสามัญ ระดับก่อนประถมศึกษา (ชั้นอนุบาล) ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา รวมทั้งประเภทอาชีวศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

2. การศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการที่หลากหลายของกลุ่มบุคคล ประกอบด้วยจัดการเรียนการสอนประเภทต่างๆ 7 ประเภท ได้แก่ การศึกษานอกโรงเรียน (สามัญศึกษา) เฉพาะกาลสอนศาสนา ส่งคำสอน กวดวิชา ศิลปศึกษา และอาชีวศึกษาซึ่ง 2 ประเภทหลังนี้มีผู้นิยมเรียนมากกว่าประเภทอื่น

3. การศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ เป็นการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ที่มีลักษณะ พิเศษหรือผิดปกติในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ และให้ผู้ที่ยากไร้หรือด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์

2.1.3 ระดับอาชีวศึกษา

ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ (2541 : 30) กล่าวว่า อาชีวศึกษา คือการจัดการศึกษาทางด้านอาชีพให้กับบุคคลในสังคม เพื่อการดำรงชีวิต ครอบคลุมที่มนุษย์ยังต้องการ เสื้อผ้า อาหาร ที่อยู่ ยารักษาโรค และเครื่องอุปโภคบริโภค อื่น ๆ อีกมากมาย ตราบนั้นมนุษย์ยังต้องการเงิน แต่หากจะได้อะไรมาต้องประกอบอาชีพ

การประกอบอาชีพในสังคมไทยมีมากมายหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นอาชีพงานผลิต อาชีพงานบริการ แต่ละอาชีพก็จะต้องใช้การศึกษาเข้ามาช่วยพัฒนา หรือจัดแบ่งระดับอาชีพ หรือระดับอาชีวศึกษา ซึ่งมีด้วยกัน 5 ระดับ

1. ระดับไร้ฝีมือหรือระดับแรงงาน (Unkilled Labour)
2. ระดับกึ่งฝีมือ (Semi – Skilled)
3. ระดับฝีมือ (Skilled)
4. ระดับเทคนิค (Technician)
5. ระดับวิชาชีพ (Professional)

1. ระดับไร้ฝีมือหรือระดับแรงงาน (Unkilled Labour) ผู้ที่ประกอบอาชีพในระดับนี้จะเป็นผู้ไม่มีการศึกษา หรือมีการศึกษาก็เพียงแค่จบการศึกษาค่ามัธยมศึกษาเท่านั้น ผู้มีอาชีพระดับไร้ฝีมือ จะทำงานในลักษณะใช้แรงงาน เราจึงถือว่าอาชีพระดับนี้เป็นอาชีพระดับแรงงานด้วย อาชีพระดับนี้ค่าแรงจะถูก อย่างไรก็ตาม แรงงานระดับไร้ฝีมือ จะสามารถพัฒนาตนเองขึ้นเป็นแรงงานระดับกึ่งฝีมือ (Semi-Skilled) ได้ ถ้าได้ปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง จนเกิดความชำนาญ เช่น การฉาบปูน การพ่นสีรถยนต์ เป็นต้น และถ้าหากได้มีการศึกษาเพิ่มเติม ได้วุฒิบัตรจากสถานศึกษาที่สอนในระดับฝีมือ (Skilled) แล้วก็จะพัฒนาตนเองเป็นช่างฝีมือได้

2. ระดับกึ่งฝีมือ (Semi-Skilled) ช่างระดับนี้เป็นช่างที่พัฒนาตนเองจากระดับแรงงานคือระดับไร้ฝีมือ แต่ด้วยการสะสมประสบการณ์ หรือการฝึกฝนลักษณะงานอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะเป็นเวลานาน ๆ ก็จะเป็นช่างระดับกึ่งฝีมือ (Semi-Skilled) ช่างระดับนี้จะมีความรู้ต่ำกว่าระดับ ปวช. เพราะช่างระดับนี้มีความรู้แค่จบการศึกษาค่ามัธยมศึกษาเท่านั้น หากแต่ฝึกฝนงานอย่างหนึ่งอย่างใดเป็นเวลานาน ๆ ก็เป็นช่างฝีมือได้

3. ระดับช่างฝีมือ (Skilled) ช่างระดับนี้เป็นช่างที่เรียนรู้และมีการฝึกปฏิบัติการฝีมือจากสถานศึกษาเช่น วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่าง หรือโรงเรียนการฝีมือ ทำให้ผู้ที่เข้าสู่อาชีพระดับนี้ มีความรู้มากพอที่จะพัฒนาตนเองและรับความรู้ใหม่ๆ ในการประกอบอาชีพพบกับทักษะที่ได้ฝึกฝนมาแล้วจากสถานศึกษา จึงถือว่าช่างระดับนี้เป็นช่างระดับฝีมือ และถ้าหากพิจารณาระดับการศึกษาของผู้ประกอบอาชีพระดับนี้ ก็คือผู้ที่จบการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นั่นเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ระดับเทคนิค (Technician) ข้างระดับอาชีพเทคนิค หรือเทคนิคเขียน เป็นช่างที่สูงกว่าช่างระดับฝีมือ เพราะช่างระดับเทคนิค เป็นช่างที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับ (ปวส.) สูงกว่าช่างระดับฝีมือ 2 ปี ข้างระดับเทคนิคเป็นช่างที่มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์และสามารถนำความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์มาประยุกต์ใช้และแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ เพราะช่างระดับเทคนิคนี้ เป็นช่างที่เรียนภาคทฤษฎีมากพอ ๆ กับภาคปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันได้มีนักวิชาการ ทางด้านอาชีวศึกษามีความคิดเห็นว่าช่างระดับเทคนิค เป็นช่างที่ประสานระหว่าง Professional กับ Skill Labour จึงไม่จำเป็นต้องนำช่างฝีมือมาเรียนต่อ เพราะไม่ได้ใช้งานฝีมือ การนำเอาช่างฝีมือ (Skill Labour) มาเรียนต่อเพื่อไปทำงานเป็น Technician จึงเป็นการเสียเวลา และนำเสียดายเงินทุนที่ลงไป ปัจจุบันกรมอาชีวศึกษา จึงได้มีการรับนักเรียนที่เรียนจบมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ม.6 เข้าศึกษาต่อในระดับ ปวส. โดยตรงบ้างแล้ว

5. ระดับวิชาชีพ (Professional) ระดับวิชาชีพ คือ ระดับวิชาที่ต้องใช้วิชาความรู้ เพื่อประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับความรู้ใหม่ หรือการมีผลบวกต่อสังคม เช่น แพทย์ นักกฎหมาย อาจารย์ในสถาบันการศึกษาชั้นสูง หรืออาชีพอะไรก็ได้ที่ต้องใช้ความรู้ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป บางอาชีพคงนับไม่ได้ว่าเป็นระดับวิชาชีพ ทั้งนี้เพราะลักษณะงานที่ปฏิบัติ เป็นการปฏิบัติมากกว่าทำด้วยการประมวลความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือการค้นคว้าสิ่งใหม่ มาแก้ปัญหา

2.1.4 วิธีสอนที่นิยมใช้สอนอาชีวศึกษา

การสอนในโรงฝึกงาน (Workshop Teaching) จุดมุ่งหมายเพื่อการเสริมทักษะในการทำงานโดยตรงซึ่งจะทำให้เข้าใจว่า วิธีสอนที่ใช้อยู่มีเพียงวิธีสอนแบบปฏิบัติงานวิธีเดียว แต่เมื่อแจกแจงในรายละเอียดแล้ว พบว่า มีแบบแผนการสอนหลายรูปแบบ รวมทั้งเทคนิคและการใช้สื่อต่างๆ ประกอบอีกมาก ดังนั้นครูอุตสาหกรรมศึกษาครูช่างอุตสาหกรรมที่สอนวิชาอุตสาหกรรมศิลป์และช่างอุตสาหกรรม ก่อนจะลงมือสอนในโรงฝึกงานควรจะทำความเข้าใจและเลือกรูปแบบการสอนให้เหมาะสม กับเนื้อหาและสภาพแวดล้อมอื่นๆ ด้วย

รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปฏิบัติในโรงฝึกงานอุตสาหกรรม เสนอไว้ดังนี้

ก. แบบบรรยายก่อนการปฏิบัติเป็นการสอนโดยการอธิบายทฤษฎีหลักการและวิธีการเกี่ยวกับงานที่จะปฏิบัติให้ฟังพอสังเขป แล้วจึงให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง

ข. แบบสาธิตการทำงานก่อนการปฏิบัติ เป็นการสอนขั้นตอนการทำงานให้ผู้เรียนได้เข้าใจและสามารถปฏิบัติตามได้ แล้วจึงลงมือปฏิบัติต่อไป

ค. แบบปฏิบัติโดยตรง มักจะใช้กับผู้เรียนที่มีประสบการณ์ และเป็นการปฏิบัติงานที่ต่อเนื่องกับงานเดิมที่ยังทำไม่เสร็จ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง. แบบปฏิบัติแล้วอภิปรายกลุ่ม เป็นการติดตามผลจากผู้เรียนแล้วเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงข้อดีเสียของทักษะที่ฝึกรวมทั้งวิจารณ์เสนอแนะและในแนวประยุกต์ต่อไปด้วย

จ. แบบปฏิบัติแล้วเขียนรายงาน เป็นการติดตามผลการปฏิบัติในรูปแบบของลายลักษณ์อักษรซึ่งสามารถเก็บไว้อ้างอิงต่อไปในภายหลังได้

ฉ. แบบปฏิบัติตามชุดการสอนสำเร็จรูป เป็นรูปแบบการศึกษาด้วยตนเองซึ่งนับวันจะมีจำนวนและความสำคัญมากยิ่งขึ้น

ช. แบบปฏิบัติในรูปของโครงการ ในการแก้ปัญหาเรื่องมาตรฐานฝีมือ ที่ต้องเป็นมาตรฐานเดียวกันของช่างอุตสาหกรรม (ปวช.) หรือเพื่อเป็นการเพิ่มประสบการณ์ ในความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. และของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ได้ปฏิบัติโครงการ ตามความสนใจความถนัดและความสามารถของตนเอง ในกลุ่มวิชาอุตสาหกรรมศิลป์

2.2 คุณภาพการศึกษา 7 ปัจจัย

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ทั้ง 18 โรงเรียนได้นำระบบการประกันคุณภาพ การศึกษามาช่วยทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ โดยสถานศึกษา ต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ชัดเจนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ แล้วดำเนินการ จัดการศึกษาให้สามารถสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนมีคุณลักษณะตามมาตรฐาน ที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเอกชนได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา 7 ปัจจัยดังนี้

2.2.1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2535:3) ให้ความหมายว่าปรัชญาของโรงเรียนหมายถึง แนวคิด อุดมการณ์ ความมุ่งหวังสูงสุด หรือจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนและใช้เป็นแนวทางในการกำหนดภารกิจของโรงเรียน นโยบายของโรงเรียน หมายถึง กรอบหรือแนวทางการดำเนินงานไปสู่ความมุ่งหวังหรือจุดมุ่งหมายสูงสุดที่โรงเรียนต้องการเกณฑ์ ตัวชี้คุณภาพไว้ว่า ปรัชญาและนโยบายของโรงเรียนชัดเจน สอดคล้องกันเหมาะสมกับ สภาพสังคมและเศรษฐกิจ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ มีแผนโครงการ และกิจกรรมที่ สอดคล้องกับปรัชญาและนโยบายของโรงเรียนทั้งนี้ต้องเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม ในการกำหนดแผนการโครงการและกิจกรรม นำแผนงานโครงการและกิจกรรมไปปฏิบัติจริง ตามที่กำหนด มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและนำผลการ ประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาแผนงานนโยบายให้เหมาะสม ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาจึงต้องปฏิบัติงานเพื่อให้โรงเรียนได้มีปรัชญาและนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนกำหนดแผนงานกิจกรรมรับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

เบร็อง กิจรัตน์ (2532 : 13) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 2 อย่าง คือ

1. หลักสูตรความหมายอย่างแคบ คือ หมายถึงรายวิชาต่าง ๆ ที่เด็กจะต้องเรียนไปตามลำดับชั้นระหว่างอยู่ในโรงเรียน
2. หลักสูตรความหมายอย่างกว้าง คือ มวลประสบการณ์ ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน รวมถึงกิจกรรมการเรียน กิจกรรมนอกหลักสูตร สิ่งซึ่งสังคมมุ่งหวังให้เด็กได้รับวิถีทางต่าง ๆ เพื่อนำเด็กไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา

วิชัย แหวนเพชร (2530 : 35) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรเอาไว้ว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์รวมทั้งกระบวนการทั้งหมด ที่จัดให้ผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ (Cognitive) ทักษะ (Psycho motor) และเจตคติ (Attitude) ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

Taba (1962 : 9) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรคือแผนการสอนที่จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้

Good (1973 : 157) ได้ให้ความหมายของหลักสูตร 3 ด้าน คือ

1. หลักสูตร คือ กลุ่มของรายวิชาและประสบการณ์ที่โรงเรียนกำหนดให้ผู้เรียน
2. หลักสูตร คือ โครงการศึกษาที่โรงเรียนวางไว้กว้างๆ ที่จัดสอนให้แก่แต่ละชั้น
3. หลักสูตร คือ ลำดับของวิชาที่ต้องเรียนเพื่อให้สำเร็จการศึกษา

วิชัย แหวนเพชร (2530 : 35) หลักสูตรมี 2 ลักษณะ คือ ในความหมายที่กว้างจะรวมหลักสูตรกับกิจกรรมการเรียนการสอนเข้าด้วยกัน ส่วนในความหมายที่แคบกว่ามองหลักสูตรเป็นเพียงโครงการแผนประสบการณ์แนวทางในการปฏิบัติให้เกิดขึ้นก่อนสอนเป็นความหมายที่แยกตัวหลักสูตรออกจากการสอน อย่างไรก็ตามในตัวหลักสูตรหรือแผนประสบการณ์นี้ก็ประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา วิธีการเรียนการสอน และประเมินผลสาระสำคัญของแต่ละองค์ประกอบ จะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรก็คือความมุ่งหมายของการศึกษานิ่งเอง การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นการตอบคำถามว่า จะจัดการศึกษาเพื่ออะไร หรือในการจัดการศึกษานั้น เราต้องการให้ผู้ได้รับการศึกษา มีคุณลักษณะอย่างไร หรืออาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ในการให้การศึกษานั้น ต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมด้านใดบ้าง จึงเป็น

คนที่มีคุณค่าแก่สังคม โดยปกติการกำหนดจุดมุ่งหมายต้องคำนึงถึงปรัชญาของแต่ละสังคม เป็นเกณฑ์เบื้องต้นในการเลือกจุดมุ่งหมายควรเป็นดังนี้

1. เป็นข้อความที่ระบุถึงสิ่งที่เป็นความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความสนใจ ค่านิยม และเจตคติของเด็กที่ความเปลี่ยนแปลง
2. มีส่วนสัมพันธ์ต่อเนื่องกับเนื้อหา และการเรียนรู้
3. ให้แนวทางในการเลือกประสบการณ์ในการเรียนรู้อย่างชัดเจน
4. แสดงให้เห็นถึงระดับพฤติกรรมต่าง ๆ อย่างชัดเจนมีลักษณะเฉพาะ และไม่ซ้ำซ้อนกับจุดมุ่งหมายข้ออื่น ๆ บอกรายละเอียดถึงสภาพการณ์ ที่เด็กจะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริง และสามารถปฏิบัติได้กว้างพอที่จะครอบคลุมคุณลักษณะที่เป็นผลผลิตการเรียนรู้ ทั้งในและนอกโรงเรียน

2. เนื้อหา คือ สารที่เป็นความรู้ที่ประมวลหรือรวบรวมมาเพื่อ จัดอย่างมีระบบระเบียบให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่ต้องการ เนื้อหาสาระ และความรู้ของแต่ละวิชา จะประกอบไปด้วยสิ่งที่เป็นข้อมูลหรือข้อเท็จจริงแต่ในการนำหลักสูตรไปใช้ ก็ไม่ควรที่จะสอนเฉพาะเนื้อหาที่เป็นสิ่งควรรู้เช่นเดียวควรเน้นเรื่องวิธีศึกษาหาความรู้ของวิชานั้น ๆ

การเลือกเนื้อหาของหลักสูตรนั้น ได้มาจากการวิเคราะห์ลักษณะความรู้ และกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งมีเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาของหลักสูตร ดังนี้

1. มีความสำคัญและเชื่อถือได้
2. มีความสอดคล้องกับความเป็นจริงในสังคม
3. มีความสมดุลระหว่างความกว้างกับความลึก

สามารถสนองความมุ่งหมายได้หลายด้านสอดคล้องกับประสบการณ์ของนักเรียนและอยู่ในวิสัยที่นักเรียนจะสามารถเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ได้สอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของนักเรียน

3. การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในการเลือกและการจัดกระบวนการเรียนการสอน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น จะต้องรู้ว่า อะไรที่ควรจัดให้ผู้เรียน และอะไรที่จัดแทนกันได้บ้าง ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วงเวลาเรียน ความสนใจในวิชาที่เรียน ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนจึงต้องคำนึงถึงผู้เรียน และควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ได้ลงมือกระทำเอง แสวงหาคำตอบด้วยตนเอง กิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ดังกล่าว กิจกรรมและประสบการณ์ควรมีลักษณะดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ช่วยให้ผู้บรรลุจุดมุ่งหมาย
2. ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดี
3. ผู้เรียนสามารถทำได้
4. ก่อให้เกิดประโยชน์หลายด้าน

4. การประเมินผล การประเมินผลขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่หนึ่ง คือ จุดมุ่งหมาย ถ้าไม่มีจุดมุ่งหมายแล้ว ก็จะไม่สามารถประเมินผลได้ ในการประเมินผลนั้น จะต้องประเมินให้ได้ว่าประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้แก่ผู้เรียนมีความยากง่าย ช้าช้อน และจัดลำดับไว้เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ผู้เรียนได้พัฒนาในด้านต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด และพัฒนาการของผู้เรียนที่ว่าเป็นไปตามทิศทางที่หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่เพียงใด

อย่างไรก็ตาม การประเมินผลควรง่าย และสะดวกต่อการเรียนการสอน มีแบบบันทึกที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายสำหรับการบันทึกที่จำเป็น ซึ่งผลที่ได้ จะเป็นข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรต่อไป

ยงยุทธ ไถยวรรณ (2541 : 11) กล่าวว่าความมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Objectives) เป็นการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้นซึ่งจัดว่าเป็นส่วนสำคัญอันดับแรกของหลักสูตรผู้ที่มีหน้าที่ในการสร้างหลักสูตรจะร่วมกันกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งเปรียบเสมือนจุดยืนร่วมกันทำให้รู้ว่าจะจัดการศึกษาเพื่ออะไรและผู้ที่จะเรียนจบหลักสูตรแล้วจะมีลักษณะเช่นใด จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีอยู่หลายระดับได้แก่จุดมุ่งหมายระดับหลักสูตร ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่บอกให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรู้เป้าหมายของหลักสูตรนั้นๆ จุดมุ่งหมายของกลุ่มวิชาทั้งนี้เพราะวิชาแต่ละกลุ่มจะสร้างคุณลักษณะที่แตกต่างกันให้กับผู้เรียนดังนั้นแต่ละกลุ่มวิชาจึงมีการกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ต่างกัน จุดมุ่งหมายรายวิชา ซึ่งละเอียดลงไปกว่าจุดมุ่งหมายกลุ่มวิชา จากนั้นเมื่อผู้สอนทำการสอนในรายวิชาใดก็ตาม ผู้สอนก็จะกำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนเนื้อหาแต่ละบท แต่ละตอนขึ้นในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม แม้ว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะมีหลายระดับดังกล่าวแล้ว แต่จุดมุ่งหมายทุกระดับย่อมสอดคล้องกันและนำไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกัน

เนื้อหาสาระของหลักสูตร (Curriculum Contents)

เป็นการกำหนดหัวข้อวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเพื่อจัดให้ผู้เรียนได้เรียน การกำหนดเนื้อหา นี้จะต้องให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระของหลักสูตร ต้องเป็นสิ่งที่มีความสำคัญจำเป็น และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

นอกจากระบุถึงเนื้อหาสาระที่จำเป็นแล้ว ยังมีกำหนดเวลาเรียนของรายวิชาต่าง ๆ เช่น 2 คาบต่อสัปดาห์ กำหนดระยะเวลาที่จะต้องเรียนตามหลักสูตรว่าต้องเรียนกี่ปี จึงจะจบหลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เช่น หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กำหนดเรียน 6 ปี หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 กำหนดเวลาเรียน 3 ปี คือ ม.1, ม.2 และ ม.3 เป็นต้น

การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Imprementation)

เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้นการนำหลักสูตรไปใช้จึงประกอบด้วยกิจกรรมหลายอย่าง ดังนี้

1. การจัดทำวัสดุหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู เอกสารหลักสูตร แผนการสอน แนวการสอน แบบเรียน เป็นต้น
2. การจัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและสิ่งแวดลอม เช่น จัดโต๊ะเก้าอี้ ห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ในการเรียน จำนวนครู และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
3. การดำเนินการสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในขั้นการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะหลักสูตรจะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครู และครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ในด้านการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้การวัดผลประเมินผล จิตวิทยาการสอน ตลอดจนทั้งปรัชญาการศึกษาของแต่ละระดับ จึงจะทำให้การเรียนของผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

การประเมินผล (Evaluation)

เป็นกระบวนการตรวจสอบว่า หลักสูตรนั้นมีข้อดีเสียอย่างไร ยังใช้ได้ดีในสังคมปัจจุบันหรือไม่ ทั้งนี้หากพบข้อบกพร่องของหลักสูตรจะต้องมีการปรับปรุงต่อไป ฉะนั้นการประเมินผลหลักสูตรจึงแยกออกเป็น 2 นัย คือ

1. การประเมินผลการเรียนเป็นการประเมินผลการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาที่เปิดสอนในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป
2. การประเมินผลหลักสูตร หลังจากมีการนำหลักสูตรไปใช้แล้วจะต้องมีการตรวจสอบผลที่ได้จากหลักสูตรนี้คือ ผู้ที่จบหลักสูตรแล้วเป็นอย่างไร ทั้งนี้การประเมินผลหลักสูตรจะประเมินผลหลายจุด เช่น ประเมินจุดมุ่งหมาย เนื้อหา ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

ประเภทของหลักสูตร

ในการพัฒนาหลักสูตรนั้นมีผู้ที่เกี่ยวข้องหลายกลุ่ม ได้แก่ นักการศึกษา ครูผู้สอนผู้มีความรู้ด้านหลักสูตร ครูวิชาเฉพาะสาขานั้นๆ ผู้ชำนาญการท้องถิ่น เป็นต้น โดยต้องมาปรึกษาหารือกัน และกำหนดสร้างหลักสูตรขึ้นมาหลายรูปแบบซึ่งพอสรุปได้ดังต่อไปนี้ (วิชัย แหวนเพชร. 2530 : 71 - 72)

1. หลักสูตรยึดเนื้อหาวิชาเป็นหลัก (Subject Curriculum) เป็นหลักสูตรที่จัดเนื้อหาสาระและความรู้ออกเป็นวิชา ๆ โดยไม่สัมพันธ์กับวิชาใดเน้นเนื้อหาวิชามาก เช่น รายวิชาที่จัดเรียนในโรงเรียนหลักสูตรระยะสั้นต่าง ๆ

2. หลักสูตรแบบกว้าง (Broad-field Curriculum) เป็นการจัดวิชาโดยเอาเนื้อหาวิชาที่มีสาระเกี่ยวข้องกัน มาสัมพันธ์ รวมไว้ที่เดียวกันจัดเป็นกลุ่มวิชาหรือหมวดวิชา เช่น การรวมวิชางานเกษตร การจัดการในบ้าน งานช่างพื้นบ้าน และงานประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น เป็นกลุ่มการเรียน เป็นต้น

3. หลักสูตรประสบการณ์ (Experience Curriculum) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมการเรียน และตรงตามจุดประสงค์ที่เขาตั้งไว้กิจกรรมต่างๆ ที่ผู้เรียนมีประสบการณ์นั้นจะเป็นไปตามที่เขาถนัดและสนใจ ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ตรง คือ ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมและเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรม หรือการกระทำของตนเอง ซึ่งผลการเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยตรง

4. หลักสูตรแกนกลาง (Core Curriculum) เป็นหลักสูตรที่มุ่งจะประสานสัมพันธ์วิชาต่างๆ เข้ามารวมกัน เพื่อสนองความต้องการและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงชีวิตความเป็นอยู่สัมพันธ์กับการเรียนรู้โดยกำหนดกลุ่มวิชาใด วิชาหนึ่ง เป็นแกนกลางของหลักสูตรวิชาที่เป็นแกนกลางต้องเป็นวิชาที่เด่น ๆ เป็นหลักพื้นฐานทั่วไปของการดำรงชีวิตในสังคม ไม่ว่าจะอยู่ภาคไหนๆ ก็ตามส่วนอีกกลุ่มวิชาหนึ่งเป็นวิชารองโดยจะสอนสัมพันธ์กับวิชาแกน

5. หลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม (Social process and life Function Curriculum) เป็นหลักสูตรที่เน้นความต้องการของสังคม เป็นศูนย์กลางเนื้อหาสาระให้มีความสัมพันธ์กับชีวิตจริงของคนในสังคม นั่นคือสังคมต้องการอย่างไรก็จะกำหนดลงไปอย่างนั้นในหลักสูตรและให้เด็กและเยาวชนเรียนตามนั้น

กรมวิชาการ (2541 : 31) อธิบายว่า หลักสูตรจะต้องประกอบด้วยหลักสูตรระดับชาติ และระดับท้องถิ่น โดยเน้นการให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง และเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อรับความเป็นสังคมนานาชาติและความเป็นสังคมยุคข้อมูลสาร นั่นคือ รัฐจะต้องพัฒนาปัจจัยสนับสนุนได้แก่ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต จะต้องปลูกฝังเรื่องทักษะในการดำรงชีวิต และทักษะขั้นพื้นฐานอย่างเพียงพอในการที่จะไปศึกษาต่อหรือออกไปประกอบอาชีพวิชาแกนจะต้องมีน้อย ส่วนวิชาเลือกจะต้องให้มีหลากหลายพร้อมตอบสนองความถนัด ความสนใจของนักเรียนและความต้องการของท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระบวนการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2536 : 10) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยการพัฒนาบุคลากรให้พร้อมด้วยความรู้ เจตคติ และทักษะ ตลอดจนมีการพัฒนาระบบการนิเทศภายในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541 : 3) ได้สรุปเกณฑ์เป้าหมายเกณฑ์มาตรฐานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดตัวชี้คุณภาพที่จะต้องมีการวิเคราะห์สภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มมีการใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยี เพียงพอและปลอดภัย และมีการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การจัดการเรียนการสอนจะต้องเน้นนักเรียนเป็นจุดศูนย์กลางเน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ในวิชาต่างๆ ไปบูรณาการใช้ในการดำรงชีวิตได้ เน้นผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์คิดอย่างมีวิจารณญาณการนำความคิดสร้างสรรค์ไปปรับเปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหาความสามารถในการจัดการ การเป็นผู้นำ การยอมรับตนเอง การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขเสียสละทำประโยชน์ให้แก่ส่วนร่วม

การจัดการเรียนการสอนที่ต้องการคือ

1. ต้องเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
2. ต้องพัฒนาการคิดระดับสูง
3. ต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน ร่วมประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง
4. ต้องให้โอกาสการแสดงออกอย่างอิสระเพื่อให้นักเรียนได้สร้างสรรค์เต็มที่
5. ต้องมีการเสริมแรงทางบวก
6. ต้องจัดบรรยากาศด้านกายภาพ และด้านจิตใจที่เอื้อต่อการเรียนรู้
7. ต้องใช้เทคโนโลยีที่กว้างขวาง เป็นเครื่องมือการเรียนรู้
8. ต้องวิเคราะห์จุดอ่อนของนักเรียน ช่วยผลักดันให้นักเรียนก้าวหน้า
9. ต้องให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข มีประสบการณ์ตรง สัมพันธ์กับธรรมชาติ

สิ่งแวดล้อมและชุมชน

10. ต้องส่งเสริมให้มีการทำงานเป็นทีม ต้องให้นักเรียนมีการฝึกการปฏิบัติจริง

การจัดการเรียนการสอนจำเป็นจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบตั้งแต่การจัดแผนการเรียน การจัดทำโครงการสอน การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอน และสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอน และจะต้องมีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยการควบคุมให้มีการวางแผนการเตรียมการสอนและจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรจะต้องควบคุมการวัดผล ประเมินผลอย่างถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 153) กล่าวว่ากระบวนการเรียนการสอน เป็นการนำหลักสูตรไปใช้นั่นเอง ในกระบวนการเรียนการสอนนี้จะต้องประกอบด้วย การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน เช่น การจัดทำแผนการสอนคู่มือครู แบบเรียน หนังสืออ่านประกอบต่างๆ เป็นต้น การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะเอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น การจัดตารางสอน การจัดห้องสมุด การจัดวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการสอน เป็นต้น และประการสุดท้ายคือ การสอนของครู ซึ่งเป็นขั้นที่สำคัญของกระบวนการเรียนการสอน เพราะครูผู้ใช้หลักสูตร ดังนั้นหลักสูตรจะบรรลุถึงจุดหมายที่ต้องการ หรือไม่ย่อมขึ้นกับการสอนของครูเป็นสำคัญ

การประเมินผล การประเมินผลหลักสูตรเป็นความต้องการที่จะทราบว่าการนำหลักสูตรไปใช้ได้เกิดผลตามความมุ่งหมายที่ต้องการหรือไม่

1. การประเมินผลจุดมุ่งหมายของโรงเรียน จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการสอน โดยประเมินว่ามีความเหมาะสม มีความเที่ยงตรง และครอบคลุมเพียงใด
2. การประเมินผลโปรแกรมการศึกษาทั้งหมดของโรงเรียน เป็นการประเมินโปรแกรมการศึกษาต่างๆ ที่โรงเรียนจัดให้ในแต่ละระดับนับตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงอุดมศึกษา โอกาสที่ผู้เรียนจะได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การติดตามผลการเรียน การพิจารณาคุณภาพของผู้จบการศึกษา ตลอดจนการประสานงานกับชุมชนด้วย
3. การประเมินผลเฉพาะบางส่วน ของหลักสูตร เป็นการประเมินลักษณะการสร้างและการส่งเสริม การเรียนของโปรแกรมต่างๆ เช่น บริการต่างๆ ที่จัดให้นักเรียนกิจกรรมนอกเหนือการเรียนการสอน เป็นต้น
4. การประเมินผลการสอนเป็นการประเมินผลการสอนของครูผู้สอน วัตถุประสงค์การสอน เนื้อหาวิธีการสอน ตลอดจนการประเมินผลผู้เรียนของครู เป็นต้น
5. การประเมินผลโปรแกรมการประเมินผล เนื่องจาก การประเมินผลโปรแกรมการศึกษาต่างๆ ของโรงเรียนไม่มีทางที่จะสมบูรณ์ได้จึงต้องมีการประเมินผลโปรแกรมการประเมินผลเองด้วย

การเรียนรู้ (Learning)

การเรียนรู้ นั้น ถือว่าเป็นขั้นตอนหรือกระบวนการที่สำคัญของมนุษย์ ในการรับรู้เรื่องราวหรือเนื้อหาข้อมูล ที่เกิดขึ้นรอบข้าง นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ประติษฐ์ เอกทัศน์ (2537 : 57) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้ว่า เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากเดิมไปสู่พฤติกรรมใหม่ หรือความสามารถใหม่ที่ค่อนข้างถาวร และพฤติกรรมใหม่นี้เป็นผลมาจากประสบการณ์ หรือการฝึกฝน มิใช่เป็นผลมาจากการตอบสนองตามธรรมชาติ วุฒิภาวะ พืชยาต่าง ๆ อุบัติเหตุ หรือความบังเอิญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วารินทร์ สายโอบเชื้อ และสุณีย์ ธีระดากร (2522 : 45) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้ไว้ดังนี้ การเรียนรู้คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างคงทนถาวร พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงนี้เป็นผลเนื่องมาจากการฝึกฝน หรือได้รับประสบการณ์ มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนบางอย่างที่ไม่จัดอยู่ในลักษณะการเรียนรู้ เช่น พฤติกรรมที่เปลี่ยนอันเนื่องมาจากวุฒิภาวะ พฤติกรรมที่ตอบสนองโดยประสาทอัตโนมัติ หรือพฤติกรรมที่เปลี่ยนชั่วคราว ภายใต้อิทธิพลของฤทธิ์ยาอย่าง เช่น เหล้า หรือ ยาเสพติด เป็นต้น

ประกอบ ประพันธ์วิทยา (2527 : 3) ได้อ้างถึงคำจำกัดความเกี่ยวกับความหมายของการเรียนรู้ที่นักการศึกษา นักจิตวิทยา กล่าวได้ดังนี้

วิชัย แหวนเพชร (2530 : 132) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ว่า การที่ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงพฤติกรรมไปจากเดิม โดยพฤติกรรมนั้นเป็นไปในทางที่เจริญงอกงามก้าวหน้าทั้งด้านสมอง จิตใจและด้านการเคลื่อนไหวของร่างกาย โดยผ่านประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

พะยอม วงศ์สารศรี (2526 : 70) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อันเนื่องมาจากประสบการณ์หรือกิจกรรมที่จัดขึ้น และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงนี้จะต้องเป็นพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร ไม่ใช่พฤติกรรมที่เกิดจากผลที่ผู้เรียนมีวุฒิภาวะ หรือการที่ผู้เรียนได้รับยาเสพติดหรือการที่ผู้เรียนได้รับอุบัติเหตุ

ธรรมชาติการเรียนรู้

ธรรมชาติการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นในตัวผู้เรียน ครอนบัต (Cronbach) ได้อธิบายธรรมชาติการเรียนรู้เอาไว้ดังนี้ (ประดิษฐ์ เอกทัศน์, 2537 : 58)

1. จุดมุ่งหมายของผู้เรียน (Goal) หมายถึง สิ่งที่ผู้เรียนมุ่งหวัง หรือต้องการจากการเรียนหากการเรียนไม่มีจุดมุ่งหมาย ก็ไม่ทราบว่าจะเรียนไปทำไม ลักษณะเช่นนี้จะไม่เกิดประโยชน์จากการเรียนแต่ละครั้ง ทางออกที่ดีครูควรชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายและประโยชน์ที่ได้จากการเรียน

2. ความพร้อม (Readiness) เป็นลักษณะที่เอื้อต่อการเรียน ก่อนเรียนผู้เรียนจะต้องมีความพร้อมทุกด้านไม่ว่าจะเป็นวุฒิภาวะความพร้อมทางด้านจิตใจสิ่งแวดล้อมหรืออุปกรณ์การเรียนอื่นๆ ที่นำมาประกอบการเรียนจะต้องเตรียมให้พร้อม การเรียนรู้จึงจะประสบผลสำเร็จ

3. สถานการณ์ (Situation) หมายถึง สิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่มากระทำต่อผู้เรียน เช่น วิธีสอน สถานการณ์ต่างๆ ที่เข้ามาเสริมประสบการณ์ ในการเรียนของผู้เรียน

4. การแปลความหมาย (Interpretation) หมายถึง การพิจารณานำสิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์มาใช้ให้เป็นประโยชน์การที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ อาจจะมีหลายวิธี แต่อาจจะมีวิธีที่ดีที่สุดหลายวิธีนั้นที่จะเลือกมาใช้

5. ลงมือกระทำ (Action) การที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตัวเองจะทำให้ผู้เรียนเข้าถึงจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เร็วขึ้นและถาวรมากขึ้น

6. ผลที่ตามมา (Consequence) หลังจากทีตอบสนองสิ่งเร้าหรือสถานการณ์แล้ว ผลที่ตามมาคืออาจจะประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย จะเกิดความพอใจถ้าไม่ประสบความสำเร็จย่อมไม่พอใจผิดหวัง ถ้าประสบผลสำเร็จก็จะเป็นแรงจูงใจให้ทำกิจกรรมอย่างเดิมอีก ถ้าไม่บรรลุจุดมุ่งหมายอาจหมดกำลังใจ ท้อแท้ที่จะตอบสนองหรือทำพฤติกรรมต่อไป

7. ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง (Contradic) ซึ่งจะกระทำใน 2 ลักษณะ คือ ปรับปรุงการกระทำของตนใหม่เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย โดยย้อนไปพิจารณาหรือแปลสถานการณ์ หรือสิ่งเร้าใหม่แล้วหาวิธีการทำพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายหลายทางให้ได้ อีกประการอาจไม่เลิกทำกิจกรรมนั้นอีก หรืออาจกระทำซ้ำ ๆ อย่างเดิมโดยไม่เกิดผลอะไรเลยก็ได้

องค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้

พะยอม วงศ์สารศรี (2526 : 75) อย่างไรก็ตามการที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ในเรื่องใดๆ ได้นั้นต้องอาศัยองค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ เราจะสังเกตเห็นว่าผู้เรียนจะเรียนได้ดียิ่งขึ้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการด้วยกัน คือ

1. วุฒิภาวะ (Maturity) เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ วุฒิภาวะของแต่ละบุคคลจะเจริญเติบโตเป็นขั้นๆ ตามลำดับวัย ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาการที่เด็กเปลี่ยนแปลงจาก คลานเป็นนั่ง และยืนนั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นไปตามธรรมชาติ ซึ่งเราเรียกว่า มีวุฒิภาวะทางกาย ดังนั้นพอจะกล่าวได้ว่า วุฒิภาวะหมายถึง การบรรลุ ถึงขั้นสุดยอดของ ความเจริญเติบโตเต็มที่ในระยะเวลาใดระยะหนึ่ง และพร้อมที่จะประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้เหมาะสมกับวัย การเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาตินี้ไม่จัดเป็นการเรียนรู้ แต่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ในกรณีที่เด็กสามารถเดินได้ในเวลาที่ควรจะเดินได้ เราเรียกว่า เด็กมีวุฒิภาวะพร้อมที่จะเดินไม่ใช่เป็นการเรียนรู้ แต่เมื่อเด็กพร้อมที่จะเดินแล้วเราก็สอนท่าเดินให้กับเด็ก และเด็กก็สามารถเดินได้ เราเรียกว่า เด็กเกิดการเรียนรู้

2. ความพร้อม (Readiness) เป็นสภาวะของบุคคลที่มีวุฒิภาวะทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ประสบการณ์ และความสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างบังเกิดผล ความพร้อมในการเรียนกิจกรรมแต่ละอย่างมีต่างกัน เช่น ความพร้อมในการเรียนอ่าน ความพร้อมในการเรียนซ่อมเครื่องยนต์ ความพร้อมในการปฏิบัติการฝึกเดินสายไฟฟ้า เป็นต้น ในการเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งที่สำคัญครูจะต้องคำนึง คือ ความพร้อม เพราะความพร้อมจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่เอื้ออำนวยให้ครูสอนทักษะใดทักษะหนึ่งแก่ผู้เรียนได้อย่างรวดเร็วและบังเกิดผลดี ดังนั้น ถ้าผู้เรียนถูกบังคับให้เรียนสิ่งใดที่ร่างกายยังไม่มีความพร้อมเพียงพอ จะทำให้เกิดความคับข้องใจ และทำให้เกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนสิ่งนั้น ฉะนั้นครูควรคำนึงถึงหลักการข้อนี้และหาโอกาสสอนในช่วงที่เด็กมีความพร้อม ในความเป็นจริงในการสอนครูอาจหาโอกาสที่เด็กมีความพร้อมได้ยาก แต่สิ่งที่ครูจะทำได้ก็คือ ก่อนสอนเนื้อหาต่อไปครูอาจจะสั่งให้เด็กได้เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ที่มีความจำเป็นให้เด็กได้เตรียมมา หรือครูอาจเตรียมไว้ให้ หากเป็นการสอนทฤษฎีครูอาจจะมีการกระตุ้นให้เด็กเกิดความพร้อมได้ด้วยการนำเข้าสู่บทเรียนสร้างความสนใจ (Motivaton) ให้นักเรียนเข้าใจถึงประโยชน์ของการเรียนเมื่อนักเรียนมีความสนใจ และเห็นประโยชน์จากการเรียนก็จะทำให้นักเรียนมีความพร้อมทางด้านอารมณ์ และพร้อมที่จะเรียนได้

3. การฝึกฝน (Practice) เป็นการกระทำซ้ำในพฤติกรรมนั้น ๆ เพื่อฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งให้เกิดความชำนาญ ฉะนั้นผู้สอนควรคำนึงถึงหลักการข้อนี้ เพื่อจะได้นำหลักการฝึกฝนไปใช้กับผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม การนำหลักการฝึกฝนไปใช้

4. การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นการเพิ่มพลังให้บุคคลกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีกโดยปกติคนเราจะทำในสิ่งที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการเสริมแรงจึงเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างเร้าและปฏิกิริยาตอบสนองมากขึ้น ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าปฏิกิริยาตอบสนองได้รับการเสริมแรงจะ ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและปฏิกิริยาตอบสนองนั้น ๆ มากขึ้นดัง คำกล่าวของสกินเนอร์ (Skinner) ที่ว่า การกระทำใด ๆ ถ้าหากได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มให้เกิดการกระทำนั้นอีก ดังเช่น ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่มีพฤติกรรมดี จะทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นอีก

5. การถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning) เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งซึ่งส่งเสริมการเรียนรู้ การเรียนรู้ครั้งก่อน ๆ ส่งผลต่อการเรียนรู้ในปัจจุบัน ถ้าการเรียนรู้ครั้งก่อน ๆ ช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้ครั้งใหม่ดีขึ้น

ประเภทและลำดับขั้นการเรียนรู้

ปัจจัยสำคัญในการกำหนดกิจกรรมการเรียนคือ จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ลำดับขั้นของการเรียนรู้ประเภทต่างๆ จะทำให้ครูอุตสาหกรรมศึกษาหรือครูอาชีพศึกษา สามารถกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เป็นไปตามลำดับขั้นและต่อเนื่องอันจะส่งผลให้การกำหนดกิจกรรมการเรียน เหมาะสมด้วย

เบรื่อง กิจรัตน์ (2534 : 158) ได้อ้างถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ในวิชา อุตสาหกรรมศึกษา ที่บลูม (Bloom) ได้วิเคราะห์ไว้ 3 ด้านดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นความสามารถและการเรียนรู้ทางปัญญาได้กำหนดการเรียนรู้ทางปัญญาไว้ตามลำดับ ความยากง่าย 6 ชั้น คือ

1.1 ความจำ เป็นพฤติกรรมเบื้องต้นที่ผู้เรียนสามารถจำได้ระลึกได้

1.2 ความเข้าใจซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกในรูปของการ แปลความตีความ และการคาดคะเน

1.3 การนำความรู้ไปใช้ พฤติกรรมชั้นนี้ต้องอาศัยความรู้ ความจำ และความเข้าใจจึงจะนำไปใช้ได้

1.4 การวิเคราะห์ ชั้นนี้ผู้เรียนแยกแยะสิ่งที่ซับซ้อนออกมาเป็นส่วนย่อยได้อย่างชัดเจน และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนย่อยที่เกี่ยวข้องกัน

1.5 การสังเคราะห์เป็นความสามารถในการรวมส่วนย่อยเข้าเป็นเรื่องเดียวกัน เช่น ต้นไม้ เป็นผลรวมของ ลำต้น กิ่ง ใบ เป็นต้น

1.6 การประเมินค่าเป็นความสามารถในการพิจารณา และตัดสินอย่างมีหลักเกณฑ์

2. การเรียนรู้ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เป็นการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ด้านความรู้สึก อารมณ์ ความซาบซึ้ง ทศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ การเรียนรู้ด้านจิตพิสัยต้องใช้วิธีการปลูกฝัง โดยจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม พฤติกรรมด้านนี้แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

2.1 การรับรู้ เป็นการยอมรับหรือการให้ความสนใจ มีความตั้งใจฟังคำอธิบาย

2.2 การตอบสนอง เป็นการแสดงปฏิกิริยาได้ตอบสนองสิ่งเร้าในทางบวก อาจจะแสดงออกในรูปการยินยอม เต็มใจ พอใจ เช่น ยอมรับปฏิบัติตามระเบียบ เต็มใจเลิกสูบบุหรี่

2.3 การเกิดค่านิยม เป็นการเรียนรู้ที่แสดงออกในรูปของการยอมรับ การนิยมชมชอบ เช่น การปฏิบัติตามกฎระเบียบถือว่าเป็นสิ่งที่ดี รู้ว่าการไม่สูบบุหรี่เป็นสิ่งที่ดี

2.4 การจัดระเบียบ เป็นการนำค่านิยมที่ยอมรับมาจัดระเบียบ เช่น การไม่ทดลองสูบบุหรี่ หรือแนะนำคนอื่นไม่ให้สูบบุหรี่

2.5 การสร้างลักษณะนิสัยตามแบบค่านิยมที่ยึดถือเป็นการนำค่านิยมที่ยึดถือมาเป็นพฤติกรรมคือควบคุมพฤติกรรมให้เป็นไปตามแนวที่ชอบ

3. การเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (Psycho motor Domain) เป็นการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความสามารถทางด้านการปฏิบัติโดยใช้กล้ามเนื้อและอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ซึ่งมีผลมาจากด้านจิตใจเป็นตัวควบคุมให้อวัยวะต่าง ๆ ให้ทำงานได้อย่างคล่องแคล่ว พฤติกรรมด้านนี้ มีดังนี้

3.1 การรับรู้ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกในด้านของการให้ความสนใจ ตั้งใจอธิบายได้ คัดเลือกได้ เช่น อธิบายในสิ่งที่ครูสอนได้ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การกระทำตามแบบ เป็นพฤติกรรมที่สามารถลงมือปฏิบัติงานตามแบบที่กำหนดขึ้นได้ เช่น เมื่อมีแบบให้ สามารถทำงานตามแบบได้

3.3 การกระทำได้เอง เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความสามารถทำงานได้เอง โดยไม่ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากครู

3.4 การปฏิบัติที่ซับซ้อน เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานที่ซับซ้อนหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

การสอน (Teaching)

เมื่อได้กล่าวถึงการเรียนรู้มาแล้วเพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ต่อเนื่องกัน จึงขอทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาที่จะเป็นครูและผู้ที่ เป็นครูอยู่แล้วจะได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองดียิ่งขึ้น

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2527 : 4) ได้ให้ความหมายของการสอนว่า คือ การจัดสิ่งเร้าและสิ่งแวดล้อม ให้เหมาะสมกับพันธุกรรม และสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสอนไม่ได้มีความหมายเพียงแต่การจัดหรือการป้อนเนื้อหาความรู้ให้แก่ผู้เรียนเพียงอย่างเดียวแต่จะต้องมีการเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่คาดหวังไว้ด้วย

Good (1973 : 588) ได้ให้ความหมายของการสอนไว้เป็น 2 นัยคือ

1. การสอน หมายถึง การให้การศึกษาบรมสั่งสอนนักเรียนตามสถานต่างๆ ไป
2. การสอน หมายถึง การจัดสถานการณ์หรือการจัดกิจกรรม เพื่อช่วยผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้โดยง่าย

การการเรียนรู้ได้โดยง่าย

ประกอบ ประพันธ์วิทยา (2527 : 31) กล่าวว่า การสอน คือ การจัดสถานการณ์ สถานการณ์หรือกิจกรรมอย่างมีจุดหมาย เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์อันจะเป็นผลทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้โดยง่าย ทั้งยังส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เกิดความเจริญงอกงามในทุกๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และสามารถปรับตัวเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

จากการศึกษา ความหมายของการสอนของนักการศึกษา พอสรุปความหมายของการสอนหมายถึงกระบวนการจัดสิ่งเร้าและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับกิจกรรมหรือประสบการณ์ เพื่อผู้เรียนจะได้เรียนรู้จากกิจกรรมและประสบการณ์ที่จัดให้โดยผ่านประสาทของผู้เรียนเอง จนทำให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่คาดหวังได้ การสอนจึงเป็นการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ นั่นเอง

กระบวนการเรียนการสอนตามขั้นตอน M, I, A, P

การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ส่วนการสอนนั้นคือ การช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้หากได้มีการพิจารณาวิเคราะห์ถึงการเรียนรู้และการสอนแล้วจะเห็นว่ามีความสัมพันธ์กัน 3 กลุ่ม ได้แก่ 1. ผู้สอน (Teacher) 2. ผู้เรียน (Student) 3. กระบวนการสอน (Teaching) เรียกว่า กระบวนการเรียนการสอน

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2527 : 2) ได้สรุปกระบวนการเรียนการสอนไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสนใจปัญหา (Motivation) เป็นขั้นที่ครูผู้สอนจะต้องสร้างสถานการณ์ และทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเรื่องนั้นให้ได้ ขั้นสนใจปัญหา (Motivation) ก็คือ ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นนี้ควรใช้เวลาสั้นที่สุดเท่าที่จะสั้นได้

ขั้นที่ 2 ขั้นศึกษาข้อมูล (Information) เป็นการจัดเนื้อหาความรู้ให้ผู้เรียนโดยผู้เรียนค้นคว้าเองหรือครูอธิบายก็ได้ ในขั้นศึกษาข้อมูลหรือขั้นให้เนื้อหา ก็มีวิธีการให้เนื้อหาหลายวิธีซึ่งเราเรียกว่า วิธีการสอนนั่นเอง ครูผู้สอนสามารถเลือกวิธีการสอนมาใช้ตามความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชานั้นๆ ในขั้นให้เนื้อหาความรู้หรือขั้นศึกษาข้อมูลเป็นขั้นที่ใช้เวลามาก

ขั้นที่ 3 ขั้นพยายาม (Application) เป็นขั้นให้กิจกรรมผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติหรือทดลองทำแบบฝึกหัด โดยมีข้อมูลแนวทางในการปฏิบัติ จากขั้นให้เนื้อหาความรู้แล้ว

ขั้นที่ 4 ขั้นสำเร็จ (progress) ในการสอนได้แก่ ขั้นการตรวจแบบฝึกหัดหรือตรวจผลงานที่ผู้เรียนได้พยายามทำมาแล้ว ว่าที่ทำมานั้นถูกต้องหรือไม่

วิธีสอน

ยงยุทธ ไกยวรรณ (2541 : 65) กล่าวว่า วิธีสอน คือรูปแบบของการดำเนินการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งการจัด กำหนดรูปแบบดังกล่าวนี้ สามารถดำเนินการได้หลายวิธีและหลายเหตุผล ทำให้การจัดแบ่งวิธีการสอนต่างๆ ของนักทฤษฎีหลายกลุ่มได้ผลออกมาไม่เหมือนกัน และบางครั้งก็มีชื่อเรียกแตกต่างกัน ซึ่งก็ถือว่าไม่ใช่ปัญหาแต่ปัญหาของครูผู้สอนจะอยู่ตรงที่ว่า จะสอนอย่างไร ผู้เรียนจึงจะบรรลุเป้าหมาย หรือบรรลุวัตถุประสงค์ในเวลาสั้นๆ ฉะนั้นการกำหนดวิธีการสอนแต่ละครั้งที่สอนครูผู้สอน ครูผู้สอนจึงเป็นผู้กำหนดและควรคำนึงถึงสิ่งดังต่อไปนี้

1. ชนิดของความรู้ที่จะถ่ายทอด เช่น ความรู้ด้านพุทธิพิสัย ความรู้ด้านจิตพิสัย หรือความรู้ด้านทักษะพิสัย
2. เทคนิควิธี การสื่อสารที่ใช้ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
3. อุปกรณ์ช่วยสอนในการถ่ายทอดความรู้

วิธีสอนแต่ละวิธีจะเหมาะสมกับสภาพการณ์แต่ละสภาพการณ์ และเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาแต่ละวิชาไม่เหมือนกัน วิธีการสอนแต่ละวิธีจึงมีขอบเขตการใช้งาน และความได้เปรียบเสียเปรียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แตกต่างกันออกไปจึงจำเป็นต้องเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะกับสภาพการณ์นั้นที่สุด เพื่อจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสอน และบางครั้งก็จะเป็นจะต้องใช้วิธีสอนหลายๆ วิธีในเวลาเสนออันเดียวกัน

หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนที่จะต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอน ให้บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) จิตพิสัย (Affective Domain) และด้านทักษะพิสัย (Psycho motor Domain)

2.2.3 บุคลากร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2535 : 29) กล่าวว่าการบริหารบุคคล หมายถึง การจัดและดำเนินการเกี่ยวกับนโยบาย ระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งรวมถึงการสรรหา การมอบหมายหน้าที่ การส่งเสริม และพัฒนาสมรรถภาพการทำงาน ทั้งนี้เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความสามารถและคุณภาพเหมาะสมมาปฏิบัติงานในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารบุคลากรทางการศึกษา (กรมวิชาการ. 2541 : 31) กล่าวว่าบุคลากรทางการศึกษาต้องมีภาวะเป็นผู้นำมีความรู้ความสามารถในการบริหารการจัดการระบบคุณภาพ มีการควบคุมคุณภาพ มีการทำงานที่เป็นมาตรฐาน มีการทำงานเป็นทีมให้ทุกคนมีส่วนร่วมสามารถพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีระบบการสร้างขวัญกำลังใจ มีธรรมเนียมโรงเรียน ระบบสารสนเทศ การทบทวนคุณภาพของโรงเรียนและคุณภาพการสอน เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีระบบการรายงานต่อผู้ปกครองชุมชน และหน่วยงานระดับสูงขึ้นไป

การบริหารบุคลากรของโรงเรียนเอกชน แบ่งออกเป็น 4 ประเด็นดังนี้

1. มีระบบการบริหารงานที่ชัดเจน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ได้อย่างดีโดยระบบโรงเรียนจัดให้มีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารที่จัดให้มีฝ่ายต่าง ๆ รับผิดชอบตามความเหมาะสมกับขนาดและสภาพของโรงเรียน
2. มีการสรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพ โดยมีการสรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพ ความรู้ ความถนัด ความสนใจ ประสบการณ์ ที่เหมาะสมในจำนวนที่เพียงพอ ตามโครงสร้างการบริหารของโรงเรียน
3. มีแผนพัฒนาบุคลากรทุกฝ่าย และดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้เต็มความสามารถของทุกคน โดยมีการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ คุณธรรมและจริยธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. มีการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรทุกฝ่ายโดยมีระบบการพิจารณาขั้นเงินเดือนของบุคลากรตามความเหมาะสม มีการจัดสวัสดิการและมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการ หรือแสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจการของโรงเรียน บทบาทและความสำคัญของครูในปัจจุบัน

การดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากรเพื่อให้บุคลากร มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีต่อการทำงาน การปฏิบัติงานซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนซึ่งผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจะต้องพัฒนาคุณภาพการบริหารบุคลากรในประเด็นที่เกี่ยวกับการจัดให้มีโครงสร้าง แผนภูมิการบริหารที่เหมาะสม การมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้บุคลากรตามความรู้ ความสนใจ ตรวจจับสอบการจัดทำทะเบียนประวัติบุคลากรรายบุคคลให้เป็นปัจจุบัน จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่องนำผลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร สนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและเจตคติ จัดสวัสดิการ เสริมสร้างขวัญกำลังใจ และเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2532 : 11)

กิติมา ปรีดีติลก (2532 : 81) กล่าวว่าบุคลากรในโรงเรียนอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. บุคลากรที่เกี่ยวกับการสอน (Teaching Staff) หมายถึงผู้ที่มีหน้าที่ทำการสอนในวิชาต่างๆ ได้แก่ ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา หรือครูพิเศษต่างๆ
2. บุคลากรที่ไม่เกี่ยวกับการสอน (Non – Teaching Staff) หมายถึงบุคคลที่ทำหน้าที่งานด้านธุรการ การปกครองให้เกิดความสะดวกรวดเร็วยิ่ง ได้แก่ พวกเจ้าหน้าที่ต่างๆ เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่ทะเบียน รวมตลอดถึงยาม ภารโรง และเจ้าหน้าที่ภารโรงด้วย

จากบุคลากร 2 ประเภท จะเห็นได้ว่ามีจำนวนบุคลากรมากน้อยแตกต่างกันไปตามแต่ขนาดของโรงเรียนด้วยความแตกต่างในเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนแต่ละฝ่าย และทุกคนต้องอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารทั้งสิ้น จึงเป็นความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องงานบริหารบุคคลให้ดีพอ เพื่อให้เกิดการร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องในอันที่จะทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ

บทบาทและภาระหน้าที่ของครู

สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์ (2538 : 21) เป็นที่ทราบกันดีอยู่ว่าวิชาชีพครู เป็นวิชาที่มีความสำคัญยิ่ง ดังนั้นจึงควรที่จะได้รับทราบเกี่ยวกับบทบาทและภาระหน้าที่ของครู อันจะเป็นแนวทางให้ผู้ที่กำลังศึกษาในวิชาชีพครูหรือผู้ที่ทำหน้าที่ครูอยู่แล้วได้พิจารณานำมาเป็นข้อปฏิบัติเพื่อที่จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำให้การประกอบอาชีพ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล บทบาทและภาระหน้าที่ของครูที่จะสรุปต่อไปนี้ได้แนวคิดจากรายงานการประชุมสัมมนาในระดับชาติ เรื่องการปฏิรูปการฝึกหัดครูตามโครงการพัฒนาอาเซียน ดังนี้

บทบาทและภาระหน้าที่ของครู

- ในฐานะเป็นผู้สอน
- ในฐานะเป็นผู้อบรมเด็ก
- ในฐานะผู้พัฒนา
 - พัฒนาตนเอง
 - พัฒนาเด็ก
 - พัฒนาชุมชน
- ในฐานะเป็นผู้แนะแนวแก่เด็ก ทั้งในด้านการดำรงชีวิตและอาชีพ
- ในฐานะเป็นผู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมไทย
- เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม เป็นตัวอย่างด้านคุณธรรม โดยมีคุณธรรมและ

จรรยาวิชาชีพที่พึงประสงค์

ลักษณะของครูที่พึงประสงค์

นอกจากในการประชุมจะพูดถึงบทบาทและภาระหน้าที่ของครูแล้ว ในรายงานยังได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ในเรื่องลักษณะของครูที่พึงประสงค์นี้จะเสนอเป็นรูปแบบให้บรรดาผู้ที่กำลังศึกษาในวิชาชีพครูทั้งหลายได้สำรวจดูว่า ทำอย่างไรจึงจะเป็นครูที่พึงประสงค์ได้ รายละเอียดของครูที่พึงประสงค์ มีดังนี้

1. มีความเป็นครู คือ ทำตนเองเป็นแบบอย่างที่ดี รักเมตตาปราณีเด็ก รักอาชีพครู ใฝ่รู้ โลกทัศน์กว้าง รับผิดชอบต่อหน้าที่ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีวุฒิภาวะ ยุติธรรม มีชีวิตที่สงบและเรียบง่าย มีบทบาทในการช่วยเหลือชุมชนมากขึ้น

2. มีความรู้ในด้านดังนี้

- วิชาเฉพาะอย่างลึกซึ้งเหมาะสมตามระดับการศึกษาที่จะสอน
- วิชาชีพครู วิทยาการจัดการ จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอน

ผลการวิจัย การประเมินผล

- ความรู้ทั่วไป โดยเฉพาะเรื่องการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและการอนุรักษ์

ธรรมชาติ

3. ความสามารถ ในวิธีการสอน วิธีการอบรม และการพัฒนา และการเป็นผู้นำ

ผู้ตามและผู้ประสานงานที่ดี โดยได้รับการฝึกปฏิบัติเหมาะสมจนเกิดทักษะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของครูที่ต้องการ

1. รักการสอน มีความรับผิดชอบต่อนักเรียน
2. มีความมุ่งมั่นในการพัฒนานักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ
3. สามารถสอนให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต และสามารถนำความรู้ต่าง ๆ ไปบูรณาการใช้ในการดำรงชีวิต
4. สามารถสร้างบทเรียนที่ทำทนายทางปัญญาต้องเป็นผู้สอนให้นักเรียนรู้วิธีค้นหาคำตอบ เกิดจินตนาการ เกิดความรู้ใหม่เพิ่มพูนความรู้ขึ้นมาอย่างไม่จำกัด
5. สามารถปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานอยู่ตลอดเวลาต้องเป็นที่ปรึกษาให้แก่เด็กนักเรียนในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ทั้งเป็นผู้นำให้นักเรียนทำงานร่วมกันได้ พัฒนาตนเองตลอดชีวิต ต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน

ครูเป็นฐานหนึ่งของบุคคลผู้ซึ่งสังคมคาดหวังว่าจะเป็นผู้ที่มีบทบาทในการพัฒนาคุณค่าของมนุษย์ โดยครูต้องตระหนักในความเป็นมนุษย์ เป็นผู้ชี้ทางปัญญา เป็นผู้ทรงศาสตร์และศิลป์แห่งวิชาชีพครู และเป็นผู้นำชาติ ทั้งนี้เพราะครูมีบทบาทสำคัญทั้งในการคุ้มครองและป้องกันเยาวชนของชาติครูเป็นผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้กับประเทศชาติ

2.2.4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง มวลทรัพยากรที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม สื่อ นวัตกรรม วัสดุ อุปกรณ์ และการเงินของโรงเรียนรวมทั้งระบบข้อมูลและเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับองค์การภายนอกสำนักงาน (คณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2535 : 49) กล่าวว่า อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมและเกื้อหนุนงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนโดยเฉพาะการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามจุดหมายที่ต้องการได้เป็นอย่างดี การบริหารงานอาคารสถานที่เป็นการจัดการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการตกแต่งและจัดบริเวณการใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่และการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ของโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541 : 5) ได้กำหนดเกณฑ์ตัวชี้คุณภาพ เกี่ยวกับการจัดอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบสถานที่ฝึกปฏิบัติและสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับสภาพการใช้งานประกอบด้วย ประการแรกมีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัยและมีการดูแล บำรุงรักษาอย่างเหมาะสม ประการที่สองมีห้องสมุด มุมหนังสือ ศูนย์วิชาการ พร้อมเอกสารและตำราเหมาะสม ประการที่สาม มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ เหมาะสม ประการที่สี่ จัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนและใช้เป็นแหล่งการเรียนรู้ และได้กำหนดตัวชี้คุณภาพ เกี่ยวกับการจัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ว่าทางโรงเรียนควรมีการบริหารและส่งเสริมการใช้อย่างทั่วถึงและเป็นระบบตัวชี้

คุณภาพของการจัดระบบการเงิน ซึ่งจะต้องมีการวางแผนการใช้เงินที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอนมีการใช้เงินตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพมีการตรวจสอบรายงานด้านการเงิน อย่างเป็นระบบ

หวน พิณรุฬพันธ์ (2528 : 72) อธิการสถานที่มียุทธศาสตร์สำคัญในการสร้างเสริมความ เจริญงอกงามทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคมของนักเรียนเป็นอย่างมาก อาจกล่าว ได้ว่า สถานศึกษาคือ เมืองเล็กๆ ที่ครูและนักเรียนมาใช้ชีวิตร่วมกันตลอดวันเป็นเวลานานตาม ระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด ดังนั้นการจัดบริเวณของสถานที่ที่ดีหรือการจัดการด้านอาคารที่ดีจึงมี ส่วนสำคัญยิ่งต่อกิจกรรมการเรียนการสอน

งานอาคารสถานที่ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดและการดูแลรักษาอาคารที่ใช้ทำการเรียน การสอน อาคารประกอบอื่นๆ รวมทั้งบริเวณโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมด้วย ซึ่งถือว่าเป็นงานอีก ประเภทหนึ่งของการบริหารงานธุรการ ถ้าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่แล้ว ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายธุ รการจะแบ่งงานอาคารสถานที่ให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งรับผิดชอบ การจัดและการดูแลรักษาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมให้มีสภาพที่ดี ย่อมจะส่งผลให้นักเรียนมีความเจริญงอกงามทั้งทางร่าง กาย จิตใจ สติปัญญา และสังคมอย่างมาก ดังนั้น งานอาคารสถานที่จึงเป็นงานที่สำคัญที่ควร ให้ความสนใจเช่นเดียวกับงานด้านอื่นๆ

การจัดและการดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้มีสภาพที่ดีนั้น จะต้องคำนึงถึง สิ่งต่างๆ นับตั้งแต่ที่ตั้ง อาคารเรียน ห้องเรียน อาคารประกอบ บริเวณโรงเรียน และสิ่งแวดล้อมดัง รายละเอียดดังนี้

1. ที่ตั้ง ที่ตั้งโรงเรียนควรอยู่ในที่ที่เหมาะสม ไม่เป็นที่ลุ่มเกินไป สามารถจัดระบาย น้ำได้ดี มีสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น ห่างไกลแหล่งหรือสิ่งเสื่อมโทรม สิ่งรบกวน เสียงดัง และกลิ่นเหม็น นอกจากนี้ควรตั้งอยู่ในที่ที่การคมนาคมสะดวกพอสมควร ไม่ห่างไกลจากชุมชนมากเกินไป และ การสาธารณสุขปลอดภัยพอสมควร

2. อาคารเรียน ควรจัดให้มีอาคารเรียนที่ได้มาตรฐานจำนวนอาคารและห้องเรียน พอเหมาะกับขนาดและจำนวนนักเรียน การสร้างตัวอาคารเรียน ควรถูกทิศทางลม ไม่หันหน้าไป ทางทิศตะวันออก หรือทิศตะวันตก เพราะจะถูกแดดทั้งเช้าและบ่าย และถ้ามีอาคารเรียนหลาย หลังควรสร้างให้อยู่ใกล้เคียงกัน มีทางเดินติดต่อถึงกัน และมีเครื่องสื่อสารภายในที่สะดวก นอกจากนี้ ควรจัดวางมาตรการป้องกันอัคคีภัย โดยมีเครื่องดับเพลิงซึ่งสามารถใช้ได้ผลทันที

3. ห้องเรียน ควรมีเนื้อที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน โดยมีเนื้อที่เฉลี่ยประมาณ 1.5 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน นอกจากนี้ควรจัดห้องเรียนให้ถูกสุขลักษณะ ทั้งเรื่องการ ถ่ายอากาศ แสงสว่าง และปราศจากสิ่งรบกวนต่างๆ ถ้าแสงสว่างไม่เพียงพอควรทำหน้าต่าง ติดไฟฟ้าเพิ่มหรือทาสีภายในให้สว่าง เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. อาคารประกอบ ควรมีอาคารประกอบที่จำเป็น และเหมาะสมกับโปรแกรมการเรียน เช่น อาคารหอประชุม อาคารพลศึกษา โรงฝึกงาน โรงอาหาร ห้องสมุด ห้องศิลปะ และดนตรี เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงฝึกงาน หรือห้องศิลปะ ห้องดนตรีควรแยกอยู่ห่างจากอาคารเรียนพอสมควร เพราะมีเสียงรบกวน

5. บริเวณโรงเรียน โรงเรียนควรมีบริเวณเพียงพอ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เล่นพักผ่อน และปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตร นอกจากนี้ควรตกแต่งบริเวณโดยการปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้ยืนต้น เพื่อความร่มรื่นและสวยงาม ควรจัดอาคาร กลุ่มอาคารให้ถูกทิศทางของแสงแดด ลม ฝน การจัดทางสัญจร การสาธารณูปโภค การสุขาภิบาลเพียงพอ ควรคำนึงถึงสภาพความปลอดภัยของนักเรียน มีรั้วล้อมรอบ ไม่มีน้ำขังบริเวณใดเป็นที่ลุ่มควรถมหรือทำทางระบายน้ำ เพื่อให้บริเวณนั้นใช้ทำประโยชน์ได้ ควรจัดภาชนะมีฝาปิดเพื่อเป็นที่ทิ้งเศษกระดาษและอื่นๆ เพื่อให้บริเวณสะอาดและสวยงามรวมทั้งการอบรมนักเรียนให้รู้จักรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียนด้วย

6. สิ่งแวดล้อมอื่นๆ เป็นการ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการทางด้านร่างกาย จิตใจ และการศึกษา สำหรับการ จัดสภาพแวดล้อมอื่นๆ ได้แก่ แสงสว่างในห้องเรียนจะต้องอยู่ในระดับมองเห็นได้ คือ มองเห็นได้เร็ว สบายตาและชัดเจน สีที่ใช้ทาอาคารห้องเรียน จะต้องไม่ฉูดฉาดและไม่สทไสจนเกินไป โดยเฉพาะสีภายในห้องเรียน ควรเป็นสีอ่อนๆ หรือสีเขียวแทนนอกจากนี้การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนยังครอบคลุมถึงไม่มีเสียงรบกวน การถ่ายเทอากาศดี อุณหภูมิไม่ร้อนจนเกินไป คือ ทำห้องให้มีช่องลมหน้าต่างมากพอสมควร เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนต่างๆ เหล่านี้จะช่วยทำให้นักเรียนมีความเจริญงอกงามทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสติปัญญาด้วยดี

การวางแผนบริเวณหลักที่ดี ยังต้องพิจารณาในเรื่องของบรรยากาศของโรงเรียนอีกด้วย เพราะบรรยากาศที่ดีและสวยงามจะช่วยให้อารมณ์ของผู้สอนและนักเรียนเป็นไปได้อย่างดียิ่งขึ้น จึงควรต้องพิจารณาตามข้อสังเกตดังต่อไปนี้

1. แสงสว่างธรรมชาติ การวางอาคารที่ถูกทิศทางจะช่วยให้ได้รับแสงจากธรรมชาติได้อย่างสมบูรณ์ การติดตั้งดวงโคมไฟฟ้านั้น ควรเตรียมไว้ใช้ในเวลาที่ฝนตกหรือการเรียนในตอนมืดค่ำ

2. การระบายอากาศ การวางอาคารที่ถูกทิศและมีระยะห่างระหว่างกันตามสมควรจะช่วยให้กระแสลมพัดผ่านช่องลม ช่องหน้าต่างเพื่อผ่อนคลายอุณหภูมิในห้องเรียนในฤดูร้อนได้ตามสมควร การติดพัดลมเพื่อช่วยให้อุณหภูมิภายในห้องลดลงเป็นสิ่งที่ดี แต่ก็มีภาระค่าไฟฟ้าเพิ่มขึ้น

3. เสียงรบกวน จะมีเสียงรบกวนจากภายนอกสถานศึกษาและภายในสถานศึกษาซึ่งนิยมการปลูกต้นไม้เป็นรั้ว เพื่อลดเสียงรบกวน การแบ่งพื้นที่บริเวณที่ต้องการความเงียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับบริเวณที่มีเสียงดัง เป็นหน้าที่ของนักวางผังหลัก หากสถานศึกษามีที่ดินคับแคบ สามารถสร้างเครื่องกันเสียงรบกวนให้น้อยลง

4. กลิ่นรบกวน เรื่องกลิ่นจะมีทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา ดังนั้น ตอน ที่เลือกที่ดิน การสร้างสถานศึกษาใกล้โรงงานบางประเภทจะทำให้มีกลิ่นรบกวนตลอดเวลา ส่วน กลิ่นภายในอาจเกิดจากส่วนนักเรียน ซึ่งปลูกสร้างใกล้ห้องเรียน แต่ไม่มีการรักษาความสะอาด เพียงพอ

5. ฝุ่น โรงเรียนที่ตั้งอยู่ใกล้กับทางหลวงระหว่างจังหวัด จะต้องหาทางป้องกัน ฝุ่นที่จะปลิวเข้ามาในบริเวณ โดยการปลูกต้นไม้บังไว้สักสองหรือสามแถวซ้อนกัน เพื่อใช้ต้นไม้ เป็นกำแพงกันฝุ่นและเพิ่มสีเขียวให้แก่สถานศึกษาอีกด้วย

สถานศึกษาหลายแห่งในเมืองแก้ปัญหาเหล่านี้ด้วยการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ซึ่งนับ ว่าเป็นทางเลือกที่ดี แต่ปัญหามีอยู่ว่าสถานศึกษาหลายแห่งขาดงบประมาณที่จะจ่ายค่าไฟฟ้าราย เดือน สถานศึกษาจำนวนมากจึงแก้ปัญหาโดยวิธีนี้ได้

เรื่องสุดท้ายที่สำคัญ คือ การสอดแทรกความงดงามตามธรรมชาติไปในบริเวณ สถาน ศึกษาทุกๆ จุดเท่าที่จะสามารถทำให้เกิดความงามของต้นไม้ และไม้ประดับเพื่อเป็นการปลูกฝัง ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรักสวยรักงาม และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติ เนื่องจากนักเรียน จะต้องใช้เวลาอยู่ในสถานศึกษาตลอดวันตลอดสัปดาห์ และเป็นเวลานานตามหลักสูตร นักเรียน จะได้นำจิตสำนึกนี้ได้จากการหล่อหลอมความงดงามของบริเวณโรงเรียนติดตัวไปพัฒนาสถานที่ อื่นที่นักเรียนแต่ละคนไปอยู่อาศัย

ความหมายของสื่อการสอน

กมล เจียสุวรรณ (2539 : 46) กล่าวว่า สื่อการสอนเป็นเครื่องมือช่วยสื่อความหมาย ใดๆ ก็ตามที่จัดโดยครูและนักเรียน เพื่อเสริมการเรียนรู้ เครื่องมือการสอนทุกชนิดเป็นการสอน เช่น หนังสือในห้องสมุด โสตทัศนวัสดุต่างๆ ทรัพยากรจากชุมชน เป็นต้น

ชัยยงค์ และคณะ (2523 : 112) ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า หมายถึง วัสดุ (สิ่งเปลือง) อุปกรณ์ (เครื่องมือที่ไม่ผูกพันได้ง่าย) และวิธีการ (กิจกรรมละคร การทดลอง ฯลฯ) ที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่งหรือถ่ายทอดความรู้ เจตคติและทักษะ ไปสู่ผู้เรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2526 : 137) กล่าวว่า สื่อการสอนหมายถึงสิ่งต่างๆ ที่ใช้เป็น ตัวกลางในกระบวนการเรียนการสอน (หรือการสื่อสารในการเรียนการสอน) เพื่อช่วยให้การเรียน การสอนนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมาย

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 202) กล่าวว่า “สื่อการสอน” ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Instructional Media” Instruct มีความหมายว่า teach แปลว่าสอน Media เป็นคำพหูพจน์ มาจากคำเอกพจน์ว่า medium แปลว่า สื่อ เมื่อรวม 2 คำนี้เข้าด้วยกันเป็น Instructional Media จึงมีความหมายว่า สื่อการสอน บางท่านเรียกว่า สื่อการเรียน ซึ่งแท้ที่จริงแล้วจะเรียกสื่อการสอน หรือสื่อการเรียนการสอน หรือสื่อการเรียน ก็มีจุดมุ่งหวังเหมือนกัน คือ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งนั้น ปัจจุบันนี้นักเทคโนโลยีทางการศึกษาจะนิยมใช้ว่า วัสดุและเครื่องมือเทคโนโลยีการศึกษา ทั้งคำสื่อการเรียนการสอน และวัสดุและเครื่องมือเทคโนโลยีการศึกษานั้น มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เข้าใจในสิ่งที่เรียนได้อย่างถูกต้องและเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น จึงได้ให้ความหมายของสื่อการสอนว่า หมายถึง วัสดุ เครื่องมือและ/หรือวิธีการที่จะนำหรือถ่ายทอดสารไปยังผู้รับ

สรุปได้ว่า สื่อการสอน หมายถึง การนำวัสดุ อุปกรณ์ ระบบและวิธีการมาเป็นตัวกลางในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเภทของสื่อการสอน

ชัยยงค์ และคณะ (2523 : 112) ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอนไว้ 3 ประเภท คือ

1. วัสดุ หมายถึง สิ่งช่วยสอนที่มีการผู้พหุสัมพันธ์ เช่น วัสดุคัมภีร์ ภาพยนตร์ สไลด์ ฯลฯ
2. อุปกรณ์ หมายถึง สิ่งช่วยสอนที่เป็นเครื่องมือ เช่น กระดานดำ กล้องถ่ายภาพ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องรับโทรทัศน์ ฯลฯ
3. กระบวนการและวิธีการ ได้แก่ การจัดระบบ การสาธิต ทดลอง เกม และกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ครูจัดทำขึ้น และมุ่งให้นักเรียนปฏิบัติ

สุรชัย สิกขาบัณฑิต (2526 : 3) ได้จำแนกวัสดุเทคโนโลยีทางการศึกษาออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. วัสดุสามมิติ (Three – dimension Material) เช่น ของจริง หุ่นจำลอง เป็นต้น
2. วัสดุสองมิติ (Two – dimension Material) แบ่งออกเป็น 3 ประเภทย่อย
 - วัสดุสองมิติที่บดแสง เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด แผ่นภาพ
 - วัสดุสองมิติที่โปร่งแสง เช่น สไลด์ फिल्मสตริป เป็นต้น
 - วัสดุสองมิติเคลื่อนไหวโปร่งแสง เช่น ภาพยนตร์ फिल्मลูป
3. วัสดุอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Material) ได้แก่ วัสดุ เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ใช้กับเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น เทปเสียง เทปภาพโทรทัศน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จำแนกสื่อการสอนโดยเรียกว่า สื่อทัศนูปกรณ์ ออกเป็น 6 ประเภทคือ

1. วัสดุฉายเส้น แบ่งออกเป็น 9 ชนิด ได้แก่ กระดานดำ แผนที่และลูกโลก การ์ตูน โปสเตอร์ แผ่นภาพ แผ่นสถิติ แผนภูมิ ป้ายผ้าสำลี และป้ายนิเทศ
2. วัสดุมีทรง แบ่งออกเป็น 6 ชนิด ได้แก่ ไดออรามา พิพิธภัณฑสถานโรงเรียน ของจริง ของเลียนแบบ ของจำลอง ของตัวอย่าง
3. สื่อวัสดุ แบ่งเป็น 4 ชนิด ได้แก่ ระบบเสียง แผ่นเสียง เทปเสียงและวิทยุ
4. ภาพนิ่ง แบ่งเป็น 10 ชนิด ได้แก่ ภาพผนัง สมุดภาพ ภาพสามมิติ ภาพเขียน รูปถ่าย ฟิล์มสตริป สไลด์ ภาพโปร่งแสง และรูปตัดมาจากหนังสือ
5. กิจกรรมร่วม แบ่งเป็น 8 ชนิด ได้แก่ งานที่เป็นโครงการ การเล่นเกม การแสดง บทบาท การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ นิทรรศการ การทดลอง กระดาษทราย ภาพยนตร์และโทรทัศน์

สรุปได้ว่า สื่อการสอนสามารถแบ่งได้ 4 ประเภทคือ

1. ประเภทที่ต้องฉาย ได้แก่ สิ่งที่ต้องใช้เครื่องฉาย เช่น สไลด์ ฟิล์มสตริป ฟิล์มรูป แผ่นภาพโปร่งแสง ภาพทึบแสง ภาพยนตร์ ฯลฯ
2. ประเภทที่ไม่ต้องฉาย ได้แก่ สิ่งที่ไม่ต้องใช้เครื่องฉายเลย เช่น รูปภาพ แผนที่ แผนภูมิ กราฟ ของจริง ของตัวอย่าง หุ่นจำลอง ลูกโลก ป้ายนิเทศ กระดานดำ ฯลฯ
3. ประเภทสื่อวัสดุและอุปกรณ์ ได้แก่ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เทปและเครื่องเล่นเทป แผ่นเสียงและเครื่องเสียง เครื่องรับวิทยุ เครื่องรับโทรทัศน์
4. ประเภทกระบวนการ วิธีการ และกิจกรรมร่วม เช่น การแสดงละครนิทรรศการ การสาธิต การทดลอง การศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ

คุณค่าของสื่อการสอน

Erickson (1971 : 108 -109) ได้สรุปความสำคัญของสื่อการสอนไว้ ดังนี้คือ

1. ช่วยจัดและเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน
2. ช่วยครูสอนเนื้อหาวิชาที่มีความหมายต่อชีวิตของผู้เรียน
3. ช่วยครูแนะนำและกำกับผู้เรียนให้มีปฏิริยาสัมพันธ์ในทางที่พึงปรารถนา
4. ช่วยผู้เรียนให้สามารถประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่แตกต่างกันตามเนื้อหาวิชา
5. ช่วยครูให้สามารถสอนได้รวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น

นิพนธ์ สุขปรีดี (2521 : 13-16) กล่าวไว้ว่า สื่อการสอน เป็นสื่อถ่ายทอดความรู้และความคิดระหว่างครูกับนักเรียน เป็นเครื่องช่วยให้บทเรียนง่ายขึ้น เพราะสื่อการสอนจะช่วยให้ครู เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถถ่ายทอดข้อเท็จจริง ทักษะ ทักษะคิด ความรู้ ความเข้าใจ และความซาบซึ้ง เห็นคุณค่า ในเรื่องราวที่สอนซึ่งจะเป็นรากฐานให้เกิดความเข้าใจและความจำอย่างถาวร นักการศึกษาที่มี ชื่อเสียงของโลกต่างยอมรับและเห็นพ้องกันว่าสื่อการสอนนำเป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยให้ การสอนได้ผลดีขึ้น ในด้านคุณค่าบางประการจากการใช้สื่อการสอนดังนี้

คุณค่าทางด้านวิชาการ สรุปเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เด็กที่ได้รับการสอนจากการใช้สื่อการสอนประกอบการสอนจะได้รับประสบการณ์ และเรียนได้ดีมากกว่าเด็กที่ไม่มีสื่อการสอนประกอบการเรียนการสอน
2. ลักษณะที่เป็นรูปธรรมของสื่อการสอน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของ สิ่งต่างๆ ได้กว้างขวาง เป็นแนวทางให้เข้าใจสิ่งอื่นๆ ได้ดียิ่งขึ้นและยังช่วยส่งเสริมด้านความคิด และการแก้ปัญหาอีกด้วย

3. จากการวิจัยสรุปว่าสื่อการสอนให้ประสบการณ์ที่เป็นจริงแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียน เรียนรู้อย่างถูกต้อง ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนจดจำเรื่องราวต่างๆ ได้มากและได้จำนวน

4. สื่อการสอนโดยเฉพาะภาพยนตร์ จะช่วยเร่งทักษะในการเรียนรู้

คุณค่าทางด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ มีดังนี้

1. สื่อการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและต้องการเรียนในสิ่งต่างๆ มากขึ้น เช่น การอ่าน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จินตนาการ ทักษะคิด การแก้ปัญหา และความซาบซึ้งในคุณค่า
2. ทำให้เด็กมีมีโนภาพเริ่มแรกอย่างถูกต้องสมบูรณ์และ ก่อให้เกิดความคิดเป็น อย่างเดียวกันทั้งมีอิทธิพลต่อเจตคติของผู้เรียนด้วย

3. สื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพอใจ และช่วยุให้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง

คุณค่าทางด้านเศรษฐกิจการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. สื่อการสอน สามารถช่วยผู้เรียนที่เรียนช้าให้เรียนได้เร็วและมากขึ้น ส่วนผู้เรียน ที่ฉลาดก็จะเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้นไปอีก
2. การสอนโดยอธิบายอย่างเดียวเป็นการสิ้นเปลืองเวลาที่สุด เพราะเด็กลืมน่าจะถ้า ใช้สื่อการสอนจะช่วยขจัดความสิ้นเปลืองนี้ และยังช่วยให้ครูที่สอนดีอยู่แล้วสอนดียิ่งขึ้น
3. สื่อการสอนช่วยประหยัดค่าพูด และเวลาของครู ที่สำคัญยิ่งกว่านั้น ยังช่วย ประหยัดเวลาของนักเรียน ทำให้มีเวลาเหลือที่จะศึกษาบทเรียนอื่นต่อไป
4. สื่อการสอนช่วยขจัดปัญหาเรื่องสถานที่ เวลา และระยะทาง ได้ดังนี้
 - สามารถนำสิ่งที่เกิดในอดีตมาศึกษาได้เช่น ภาพยนตร์
 - สื่อการสอนช่วยนำสิ่งที่อยู่ไกลเกินไปมาศึกษาได้
 - ช่วยทำสิ่งที่เคลื่อนไหวช้าให้เร็วได้ และทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ช้าลงได้

เช่น ภาพยนตร์ สามารถแสดงให้เห็นการเจริญเติบโตของพืชได้ในระยะเวลาสั้นๆ ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาที่สอน

4. สามารถนำสื่อที่ผลิตขึ้นมาเน้นไปประยุกต์ หรือดัดแปลงใช้สอนในวิชาอื่นๆ ได้

หลักการใช้สื่อการเรียนการสอน

เมื่อผู้สอนสร้างสื่อการเรียนการสอนไว้เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเรียนการสอนสิ่งที่คุณผู้สอนควรคำนึงถึงในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนคือ พยายามเลือกสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรมและความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เมื่อเลือกสื่อได้เหมาะสมกับการเรียนการสอนในบทเรียนนั้นๆ ผู้สอนจะต้องทดลองใช้สื่อนั้นด้วย เพื่อให้เกิดความชำนาญไม่ผิดพลาด จากนั้นจึงนำไปใช้ให้เป็นลำดับขั้นตอนของการใช้สื่อ ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมในการใช้สื่อ ด้วยในการใช้สื่อการเรียนการสอนอาจใช้ได้หลายลักษณะตามโอกาสที่เหมาะสมดังนี้

1. ใช้สื่อการนำเข้าสู่บทเรียน
2. ใช้สื่อในการเสริมกิจกรรมการเรียน
3. ใช้สื่อในการสรุปบทเรียน เป็นต้น

ในการใช้สื่อนั้นผู้สอนและผู้เรียนจะร่วมกันใช้สื่อ เมื่อใช้สื่อเสร็จแล้วควรเก็บรักษาให้ดีเพื่อประโยชน์ในการใช้ครั้งต่อไป

การเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอน

ประหยัด จีระวรพงศ์ (2522 : 97) ได้กล่าวถึงการเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนพอสรุปได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการเก็บรักษาสื่อการเรียนเพื่อให้ผู้ใช้สื่อการเรียนได้รับบริการอย่างรวดเร็ว การเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์โดยคำนึงถึงอุณหภูมิ ความชื้น ความปลอดภัย การใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างถนอมจะทำให้วัสดุอุปกรณ์คงสภาพอยู่ได้นาน คู่กับการลงทุน

2. หลักควรคำนึง แยกตามชนิดโดยจัดแบ่งเป็นวัสดุสิ้นเปลือง เช่น กระดาษ หมึก สี กาว ฯลฯ วัสดุกึ่งสิ้นเปลือง เช่น เข็มหมุด เบิก ปากกา ฯลฯ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ เช่น ไม้บรรทัด ไม้ฉาก กรรไกร ฯลฯ วัสดุประดิษฐ์ เช่น ภาพบัตรคำ แผนที่ แผนภูมิ หุ่นจำลอง ฯลฯ แยกตามลักษณะ เช่น เป็นของมีคมแหลม เป็นแผ่น เป็นแท่ง เป็นผง เป็นน้ำ แยกเป็นขนาดอุปกรณ์บางอย่างควรสร้างเป็นขนาดเดียวกันเพื่อสะดวกในการเก็บรักษา

3. การเก็บรักษาที่เก็บรักษาควรวางแผนให้เหมาะสมกับความสูงพอเหมาะหยิบได้สะดวก ข้อสำคัญควรวางแผนว่า หิ้งนั้นจะเก็บรักษาอะไร ชั้นหรือหิ้งควรเลื่อนได้ มีกระจกกันฝุ่นและแมลง ถ้าเป็นของมีคม น้ำและผงควรบรรจุขวดหรือกระป๋อง ปิดฝาสนิท ถ้าเป็นวัสดุแท่งควรเก็บไว้ในกล่องหรือกระป๋อง โดยวางให้ส่วนที่อ่อนหรือแหลมอยู่ข้างบน วัสดุแผ่นควรวางซ้อนกันไว้ วัสดุผืนกเปียกอาจจะม้วนหรือแขวนไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การบริหาร การบริหารมีข้อเสนอแนะว่า ให้ทำทะเบียนวัสดุทุกชิ้นควรมีระบบการยืมที่แน่นอน เตรียมวัสดุให้เรียบร้อยก่อนให้ยืม เช่น ตรวจสอบสภาพให้หัวเรื่อง ลงทะเบียนหรือเลขเรียกชื่อ ประทับตราห้องอุปกรณ์และวันที่ เดือน พ.ศ. เก็บไว้ตามที่กำหนด ข้อสำคัญควรจัดทำสถิติการยืมเพื่อแสดงผลงานในด้านปริมาณและคุณภาพ

ประโยชน์ของสื่อการสอน

สื่อการสอนหรือจะเรียกว่าสื่อการเรียนการสอนมีประโยชน์ต่อผู้สอนและผู้เรียน มหาศาลตามจุดมุ่งหมายและสาระเนื้อหาของการเรียนการสอนกล่าวคือ สื่อการสอนเป็นศูนย์รวมความสนใจของผู้เรียน สร้างบรรยากาศ สร้างแรงจูงใจ ทำให้บทเรียนน่าสนใจ อธิบาส่วนประกอบได้ละเอียด ให้ความหมายคำแสดงส่วนลึกลับให้เข้าใจ นำสิ่งที่ไกลเกินไป โหรงเหรงไป มาย่อให้เล็ก นำสิ่งที่เล็กขยายใหญ่ได้ ช่วยให้เรียนได้มากในระยะเวลาสั้น มีอิทธิพลต่อเจตคติของผู้เรียน ลดจำนวนเด็กสอบตกและช่วยในการจำได้นาน ช่วยให้ผู้สอนสามารถสอนได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้

งานการเงิน

กิติมา ปรีดีติติก (2532 : 67) กล่าวว่า งานการเงิน เป็นงานที่เกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งและอื่นๆ ในโรงเรียนใหญ่ๆ ที่มีครูและนักเรียนมาก มักจะมีเจ้าหน้าที่ทางการเงิน อาจจะมี 1 คนหรือมากกว่า ถ้ามีหลายคนก็ต้องมีหัวหน้าแผนกการเงินด้วย ส่วนโรงเรียนเล็กๆ มักจะให้ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายธุรการเป็นเจ้าหน้าที่การเงินด้วย หรือถ้าไม่มีผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่าย ธุรการ ครูใหญ่ก็เป็นเจ้าหน้าที่การเงินด้วย

งานวัสดุ

กิติมา ปรีดีติติก (2532 : 68) งานพัสดุ เป็นงานอีกประเภทหนึ่งในการบริหารงานธุรการของโรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ มักแบ่งงานพัสดุนี้เป็นแผนกหนึ่ง เรียกว่า แผนกพัสดุ มีหัวหน้าแผนกพัสดุ และเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดซื้อ การเก็บรักษา และซ่อมแซมพัสดุให้มีลักษณะใช้ได้ตื้ออยู่เสมอ รวมทั้งการจัดทำทะเบียน และตรวจสอบพัสดุด้วย และการปฏิบัติเกี่ยวกับงานพัสดุนี้ จะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2521 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2533 และแก้ไขตามฉบับที่ 3 พ.ศ. 2526

สำหรับขอบข่ายของพัสดุนี้ จะครอบคลุมทั้งวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างที่กำหนดไว้ในหนังสือการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณของสำนักงบประมาณ แต่ในงาน

พัสดุของโรงเรียนนี้จะครอบคลุมเฉพาะวัสดุ ครุภัณฑ์เท่านั้น เพราะยังมีงานอาคารสถานที่อีกงานหนึ่งที่แยกออกไป เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัสดุ และครุภัณฑ์ จะได้อธิบายขยายความต่อไปนี้

วัสดุ หมายถึง สิ่งของซึ่งโดยสภาพย่อมสิ้นเปลืองหรือสลายตัวไปในระยะเวลาอันสั้น เพราะการใช้หรือบริโภค ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. วัสดุสำนักงาน เช่น กระดาษ ดินสอ ปากกา กระดาษไข ซอล์ก และแปรงลบกระดาน เป็นต้น
2. วัสดุไฟฟ้าและวิทยุ เช่น พิวส์ สวิตช์ และหลอดไฟฟ้า เป็นต้น
3. วัสดุงานบ้านงานครัว เช่น ไม้กวาด แปรงถูพื้น ผงซักฟอก มุ้ง หมอน ถ้วย และชาม เป็นต้น
4. วัสดุเครื่องบริโภค เช่น ข้าวสาร และอาหาร เป็นต้น
5. วัสดุก่อสร้าง เช่น ไม้ กระเบื้อง ปูน และตะปู เป็นต้น
6. วัสดุยานพาหนะและขนส่ง เช่น ยางรถยนต์ แบตเตอรี่ หัวเทียน และฝาครอบจานจ่าย เป็นต้น
7. วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น เช่น ฟีน น้ำมันเบนซิน และน้ำมันเครื่อง เป็นต้น
8. วัสดุวิทยาศาสตร์และการแพทย์ เช่น แอลกอฮอล์ น้ำยาเคมีต่างๆ สำลีและผ้าพันแผล เป็นต้น
9. วัสดุการเกษตร เช่น ปุ๋ย อาหารสัตว์ ยากำจัดศัตรูพืช และพันธุ์พืช เป็นต้น
10. วัสดุโฆษณาและเผยแพร่ เช่น สี พู่กัน แผ่นป้าย แถบบันทึกเสียง และภาพนิ่ง
11. วัสดุเครื่องแต่งกาย เช่น เสื้อ กางเกง เข็มขัด และหมวก เป็นต้น

สำหรับวัสดุบางอย่างที่มีอายุการใช้ยืนนานก็จริง แต่ถ้ามีราคาหน่วยละไม่เกิน 1,000 บาท ก็ยังคงจัดเป็นวัสดุ เช่น เครื่องเย็บกระดาษ เครื่องเจาะกระดาษ เทารีด เต้าไฟฟ้า โคมไฟฟ้า กบไล่ไม้ ชะแลง แม่แรง ค้อน และสว่าน เป็นต้น

ครุภัณฑ์ หมายถึง สิ่งของซึ่งตามปกติมีลักษณะเดียวกันคงทนถาวรมีอายุการใช้ยืนนานตามตัวอย่างสิ่งของที่เป็นครุภัณฑ์ดังนี้

1. ครุภัณฑ์สำนักงาน เช่น โต๊ะ ม้านั่ง ตู้เก็บเอกสาร เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องอัดสำเนา นาฬิกา และเครื่องบวกเลข เป็นต้น
2. ครุภัณฑ์พาหนะและขนส่ง เช่น รถยนต์ เรือ รถจักรยานยนต์ และรถจักรยาน
3. ครุภัณฑ์การเกษตร เช่น รถไถ รถแทรกเตอร์และพันธุ์ปศุสัตว์ เป็นต้น
4. ครุภัณฑ์ก่อสร้างเช่น เครื่องผสมคอนกรีต เครื่องเชื่อมโลหะ เลื่อยไฟฟ้า และรถเข็น เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์การพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วม และรับผิดชอบในการจัดการศึกษา การบริหารในระดับจังหวัดจะต้องมีการพัฒนาให้มีการทำงานที่มีเอกภาพและประสิทธิภาพ มีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของจังหวัดมีระบบการกำกับตรวจสอบและประเมินความก้าวหน้าระบบการรายงานที่เป็นมาตรฐานเครือข่ายการศึกษาภายในจังหวัดต้องจัดทำทั้งเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเครือข่ายการบริหารและเครือข่ายชุมชนต้องนำองค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชื่อมต่อกับกลไกการบริหารการศึกษา รวมทั้งระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของจังหวัด

ในส่วนของสถานศึกษาต้องให้บริหารโดยอิสระตามนโยบายกระจายอำนาจโดยความเห็นชอบภายใต้การบริหารงานของคณะกรรมการโรงเรียนที่มาจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู และประชาชน ให้มีการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุดเช่น สามารถจัดวิชาเลือกให้นักเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถอนุมัติหลักสูตรท้องถิ่นได้บนพื้นฐานที่ว่าถ้าสถานศึกษาได้ตัดสินใจแล้วจะเป็นการตัดสินใจที่ดีที่สุด การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะผลักดันให้ปัจจัยต่าง ๆ มีคุณภาพและนำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง

เมธี ปิลาณานนท์ (2525 : 1) กล่าวว่า การบริหาร โดยทั่วไปแล้วจะหมายถึงการจัดการ (Management) ที่เกี่ยวกับงานปกครองหรืองานของสถาบัน การจัดการเป็นคำที่ใช้ในการบริหารงานขององค์การหรือของหน่วยงาน ซึ่งมุ่งในด้านผลกำไร แต่ในวงการศึกษาซึ่งมิได้มุ่งในเรื่องกำไร - ขาดทุน จึงนิยมใช้คำว่า "การบริหาร" (Administration) มากกว่า Hersey และ Blsncard ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า "เป็นงานที่ปฏิบัติกับบุคคล โดยอาศัยบุคคลทั้งรายบุคคลและกลุ่มบุคคล เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ของหน่วยงาน"

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 1) กล่าวว่า การบริหาร คือ กิจกรรมต่างๆ ที่กลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การที่กลุ่มบุคคลร่วมมือกันทำกิจกรรมใดๆ นั้นอาจมีบางกลุ่มบอกว่าไม่ต้องการการบริหารก็ได้ เพราะความจริงกลุ่มอาจต้องการเพียงการทำงานร่วมกันกับคนอื่น ๆ ได้อย่างมีความพอใจ โดยเกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน ใช้เวลาน้อยที่สุด ใช้เงินน้อยที่สุด และใช้อุปกรณ์ต่างๆ อย่างประหยัดที่สุด ซึ่งโดยการทำงานของกลุ่มดังกล่าวนี้ แม้ว่าจะบอกว่าไม่ต้องการการบริหาร แต่การทำงานของกลุ่มก็เป็นไปในลักษณะพื้นฐานของหลักการ และกระบวนการในการบริหาร ดังนั้นการบริหารจึงเป็นการดำเนินการต่างๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและการประสานงานที่ดีในหน่วยงานต่างๆ ทุกระดับ นับตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงสุดจนถึงปฏิบัติงาน

องค์ประกอบของการบริหารมีดังนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. กลุ่มบุคคล ได้แก่ บุคลากรต่างๆ ที่ร่วมกันทำงานเป็นคณะในการบริหารงานของหน่วยงาน

2. จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ การรวมตัวของกลุ่มบุคคลเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นต้องมีจุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานที่กำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน

3. กระบวนการทำงาน เพื่อให้ภารกิจต่างๆ ของกลุ่มเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงจำเป็นต้องมีกระบวนการในการทำงาน ซึ่งจะกำหนดวิธีการทำงานของบุคคลต่างๆ ให้เกิดการประสานงาน และร่วมมือกันอย่างดี

4. ทรัพยากรทางการบริหาร การบริหารงานของกลุ่มบุคคลใดๆ ก็ตาม จะดำเนินการได้อย่างราบรื่นหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับคน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) และการจัดการ (Management) เป็นสำคัญ ซึ่งเหล่านี้เรียกว่าเป็นทรัพยากรพื้นฐานของการบริหาร หรือเรียกย่อๆ ว่า 4 M's

การบริหารการศึกษาปรัชญาของการบริหาร ก็คือ การมุ่งพัฒนาคน (Human Development) เพื่อให้คนมีความเจริญงอกงามในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ หรือ ด้านสังคม ดังนั้น การบริหารการศึกษา จึงเป็นกิจกรรมที่จะมุ่งหวังผลกำไรหรือผลประโยชน์จากการดำเนินงานเหมือนกับการบริหารธุรกิจต่างๆ ไม่ได้ การบริหารการศึกษามีความแตกต่างกับการบริหารอื่นๆ ใน 5 ประเด็น คือ (5 P's)

1. ปรัชญาทางการบริหาร (Philosophy) การบริหารการศึกษา เป็นการมุ่งพัฒนาเพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์และสังคม ส่วนการบริหารอื่นๆ โดยเฉพาะด้านธุรกิจนั้นมุ่งเน้นที่การบริการ เพื่อให้เกิดผลกำไรหรือผลประโยชน์มากที่สุด

2. นโยบาย (Policy) นโยบายเป็นความต้องการในการจัดดำเนินการ ซึ่งจะกำหนดขึ้นตามแนวของปรัชญาทางการบริหารอันเป็นแม่บทใหญ่ ที่ทุกหน่วยงานในองค์การจะต้องปฏิบัติตามนโยบายทางด้านบริหารการศึกษา จะมุ่งเน้นการให้การศึกษาแก่ประชาชน เพื่อให้ได้ประชาชนที่มีคุณภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษา ก็จะมีนโยบายทางการบริหารที่แตกต่างกันไป

3. กระบวนการ (Process) กระบวนการในการดำเนินงานด้านบริหารการศึกษา ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ ทักษะคติ ค่านิยมต่างๆ ของสังคมให้แก่ผู้เรียน ซึ่งมีความแตกต่างกับกระบวนการผลิตในทางธุรกิจเป็นอย่างมาก

4. บุคลากร (Person) บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานั้นมีทั้งครูและผู้เรียน ซึ่งมีคุณสมบัติลักษณะพิเศษแตกต่างกันโดยเฉพาะครูจะต้องมีคุณลักษณะนิสัยความรู้ ความสามารถที่แตกต่างกับ บุคลากรทางอาชีพอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ผลผลิต (Product) วัตถุประสงค์ที่เข้าสู่ระบบบริหารการศึกษา คือ คน ผลผลิต ที่ได้ก็ยังคงเป็นคนเหมือนเดิม แตกต่างกันไปแต่เพียงความรู้ ความสามารถที่ได้รับการอบรมสั่งสอน ตลอดจนทัศนคติต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป แต่ไม่สามารถจะเห็นได้โดยการสังเกตจากภายนอก ซึ่งแตกต่างจากการผลิต วัตถุประสงค์ในโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้ผลิตผลต่างๆ ออกมาเป็นรูปตามที่ต้องการ และแตกต่างวัตถุประสงค์เดิมที่ป้อนเข้ามา

การบริหารศึกษานั้น เป็นทั้งศาสตร์และศิลปะ ในการดำเนินการหรือให้บริการ ด้านการปกครอง การเรียนการสอน และการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับกิจการศึกษาร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพตามจุดหมายที่ได้วางไว้

2.2.6 กิจการนักเรียน / นักศึกษา

กิติมา ปริดีติลล (2532 : 163) งานกิจการนักเรียน/นักศึกษา หมายถึง งานที่สนับสนุน การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขององค์ ประกอบงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชน นักเรียนแต่ละคนเมื่อเข้าสู่ระบบโรงเรียนจะมี กระบวนการต่อเนื่อง และสัมพันธ์กับฝ่ายบริหารตั้งแต่เริ่มเข้าจนถึงออกจากโรงเรียนมีการจัด กระทำเกี่ยวกับตัวนักเรียนแต่ละคน ต้องคอยดูแลปกครองต้องจัดบริการสิ่งต่างๆ ให้ตลอดจนจัด กิจกรรมต่างๆ อันเป็นการเสริมบทเรียนให้แก่เรียนอีกด้วยงานกิจการและ กิจกรรมนักเรียนจึงมี อยู่ตลอด

กรมอาชีวศึกษา (2536 :16) กำหนดหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับงานกิจการ นักเรียนว่าต้องควบคุมดูแล ควบคุมภารกิจงานแนะแนวอาชีพ การจัดทำงาน งานสวัสดิการรักษา พยาบาล งานปกครอง และงานกิจการพิเศษ สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2531 :4) เห็นว่างานกิจการนักเรียนเป็นการจัดดำเนินการ กิจการที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน การจัดบริการ และการจัดกิจกรรม นักเรียนจัดดำเนินการงาน 3 ประการคือ

1. การจัดบริการแก่นักเรียน ได้แก่ การบริหารแนะแนวให้คำปรึกษา การบริหาร สารสนเทศให้ข้อมูลการให้บริการสารสนเทศการบริหารสำรวจและศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล บริการติดตามและประเมินผล บริการสุขภาพ การจัดการรักษาความปลอดภัย

2. การจัดกิจกรรมโดยแบ่งออกเป็นดังนี้ กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการสอนในชั้นเรียน กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสนใจและความสามารถพิเศษ กิจกรรมที่เกี่ยวกับลูกเสือเนตรนารี และการบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนาและประเพณี กิจกรรมทางด้านสังคมและ นันทนาการ กิจกรรมทางด้านกีฬา กิจกรรมส่งเสริมการปกครอง และกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. งานปกครองนักเรียนนักศึกษาเป็นงานที่มุ่งเสริมสร้าง และรักษาระเบียบวินัย อีกทั้ง การปลูกฝังจริยธรรมคุณธรรม และค่านิยมอันดีงาม รวมถึงการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การป้องกันและการแก้ปัญหาที่ติดยาเสพติดให้โทษ

ปฏิญญา สาร (2516 : 204) กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียนไว้ว่า "หมายถึง การบริหารและนิเทศบรรดากิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนในห้องเรียน"

ทองเรียน อมรัชกุล (2525 : 3) กล่าวว่า ขอบข่ายของกิจการนิสิตว่าครอบคลุมในด้านการรับนิสิต ระเบียบการลงทะเบียน การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน การจัดปฐมนิเทศ การให้คำปรึกษา การวางตัวบุคคล การให้บริการพิเศษแก่นิสิตเป็นเฉพาะกรณี งานเกี่ยวกับอาหาร พยาบาล กิจการอาสารักษาดินแดน หอพัก องค์การนิสิต การปกครอง การพิจารณาเกี่ยวกับตุลาการนิสิต การแปลความหมายและการบีบบังคับให้นิสิตปฏิบัติตามกฎและระเบียบ และการประสานงานในด้านโปรแกรมทางวัฒนธรรมและนันทนาการของนิสิต

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 219) ได้แบ่งการบริหารกิจการนักเรียนออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ

1. การจัดกิจกรรมนักเรียน
2. การจัดบริการแนะแนว
3. การรักษาวินัยในโรงเรียน

4. บริการอื่นๆ ที่จัดให้แก่ นักเรียน เช่น บริการสุขภาพ การจัดหาอาหารกลางวัน การจัดร้านค้าของโรงเรียน และการจัดให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน เป็นต้น

การบริหารกิจการนักเรียนจึงมีขอบข่ายที่ครอบคลุมงาน 4 ประเภทใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ

1. การจัดกิจกรรมนักเรียน
2. การจัดบริการแนะแนว
3. การปกครองนักเรียนและวินัยในโรงเรียน
4. การจัดบริการต่างๆ ให้แก่นักเรียน

และยังมีงานอื่นๆ อีกเช่น การรับนักเรียน การปฐมนิเทศนักเรียน และการรายงานเกี่ยวกับนักเรียน เป็นต้น ผู้เขียนจะได้กล่าวถึงงานต่างๆ เหล่านี้ตามลำดับไป

1. การจัดกิจกรรมนักเรียน สำหรับกิจกรรมนักเรียน ก็คือ กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นด้วยความร่วมมือของนักเรียนเพื่อสนองความต้องการ ความสนใจ และส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน นอกเหนือไปจากกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ อุปลักษณ์ ค่านิยม และปลูกฝังเจตคติที่พึงประสงค์แก่นักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่เดิมเราเรียกกิจกรรมนักเรียน เช่น การกีฬา ดนตรี ว่ากิจกรรมนอกหลักสูตร หรือ กิจกรรมเสริมหลักสูตรบ้าง ซึ่งก็ล้วนเป็นกิจกรรมนักเรียนที่ไม่ได้จัดขึ้นเพื่อบทเรียนโดยเฉพาะ การจัดกิจกรรมนักเรียน จึงเป็นกิจกรรมที่นอกเหนือไปจากกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งมีดังต่อไปนี้

กิจกรรมสถานักเรียน เป็นกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักปกครองตนเอง เพื่อพัฒนาวิธีการปกครองแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมนักเรียนหรือ เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนจัดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนปกครองตนเองเพื่อ เป็นการแบ่งเบาภาระงานของโรงเรียนด้านการปกครองและส่งเสริมให้นักเรียนได้ประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อนักเรียน การร่วมกิจกรรมใช้วิธีการแบบประชาธิปไตยและมีครูคอยให้คำปรึกษา

สถานักเรียนควรมีองค์ประกอบ 4 กลุ่มด้วยกันดังนี้

1. คณะกรรมการผู้แทนนักเรียน มีหน้าที่วางระเบียบหรือข้อบังคับแก่นักเรียนในโรงเรียน ควบคุม ตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารนักเรียน
2. คณะกรรมการบริหารนักเรียน มีหน้าที่บริหารกิจกรรมนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน
3. คณะกรรมการตุลาการนักเรียนพิจารณาพิพากษาคดีของนักเรียนให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสถานักเรียน และเสนอผลการพิจารณาต่อผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อสั่งการคณาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมสถานักเรียน มีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำแก่คณะกรรมการ นักเรียน ในด้านการดำเนินงาน และการจัดกิจกรรมต่างๆ อาจารย์ที่ปรึกษามีอำนาจที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยับยั้งการดำเนินงานใดๆของคณะกรรมการนักเรียนตามที่เห็นสมควร

ถ้าหากโรงเรียนจัดกิจกรรมสถานักเรียนให้มืองค์ประกอบครบทั้ง 4 กลุ่มดังกล่าวมา จะทำให้นักเรียนได้รู้จักปกครองตนเอง และได้ประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อนักเรียน โดยมีครูคอยให้คำปรึกษาโดยแท้จริง

กิจกรรมเกี่ยวกับการกีฬาเป็นกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับวิชาพลานามัยเป็นอย่างมาก เพื่อให้นักเรียนมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพดี และมีน้ำใจนักกีฬา โรงเรียนควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬาทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน สำหรับการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนอาจทำได้โดยการแบ่งเป็นสี่ ซึ่งมักเรียกกันว่า "กีฬาสี" หรือแบ่งเป็นคณะก็ได้ ส่วนกีฬาภายนอกโรงเรียนเป็นการแข่งขันกันระหว่างโรงเรียนในอำเภอหรือในจังหวัด หรืออาจเป็นตัวแทนของอำเภอ ของจังหวัด ไปแข่งกีฬาเขตก็ได้ ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับกีฬาที่โรงเรียนควรจัด และส่งเสริมอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม ในการแข่งขันกีฬาทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนควรย้ำเรื่องความมีน้ำใจ เป็นนักกีฬา เช่น รู้จักแพ้ชนะ เป็นต้น

กิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของศิลปะ และวัฒนธรรมไทย จึงควรจัดให้มีดนตรีไทย การแสดงละคร ฟ้อนรำ การละเล่นพื้นบ้าน เพลงพื้นบ้าน ประเภทเพลงเรือ ลำตัด มีการแสดงผลงานทางศิลปะประเภทการเขียนภาพระบายสี และการปั้น นักเรียนที่สนใจดนตรีสากล ก็ควรส่งเสริมแต่ไม่ควรหลงใหลมากเกินไป เพราะปัจจุบันนักเรียนมักสนใจหลงใหลดนตรีสากลมากกว่าดนตรีไทย จึงควรส่งเสริมให้มีดนตรีไทยด้วย

นอกจากนี้อาจส่งเสริมให้มีห้องปฏิบัติธรรมทางศาสนา เพื่อให้นักเรียนได้เข้าไปกราบพระพุทธรูป สวดมนต์หรืออาจฝึกสมาธิด้วยก็จะดียิ่ง

กิจกรรมเกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์ หรือการสังคมสงเคราะห์ เป็นกิจกรรมที่บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน เช่น การพานักเรียนไปช่วยพัฒนาชุมชนด้วยการช่วยทำถนน ซ่อมถนน ทำความสะอาดวัดหรือตลาด ขุดลอกคูคลอง หรือบำเพ็ญประโยชน์อื่นๆ แก่ชุมชน

บางตำราจัดการลูกเสือและการอนุชาต หรือเนตรนารีเข้าไปในกิจกรรมประเภทการสังคมสงเคราะห์นี้ เพราะถือว่าอุดมคติของลูกเสือและอนุชาต หรือเนตรนารี คือ การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อบุคคลอื่นโดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทน อันนับได้ว่าเป็นคุณธรรมอันสูงสุดที่มนุษย์จะพึงมีต่อมนุษย์ด้วยกัน และต่อสังคมที่ตัวเองเป็นสมาชิกอยู่

กิจกรรมเกี่ยวกับชุมนุม ซึ่งอาจจัดให้มีชุมนุมได้ 2 ประเภทด้วยกัน คือ ประเภทชุมนุมทางวิชาการ ได้แก่ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมภาษาอังกฤษ ชุมนุมประวัติศาสตร์ เป็นต้น อีกประเภทหนึ่งคือ ชุมนุมที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการ เช่น ชุมนุมลีลาศ ชุมนุมถ่ายรูป ชุมนุมซ่อมสร้างวิทยุ เป็นต้น ชุมนุมต่างๆ เหล่านี้ควรแนะนำให้นักเรียนสมัครเข้าชุมนุมอย่างน้อย 1 ชุมนุม และควรมีครูอาจารย์เป็นที่ปรึกษาชุมนุมด้วย

การจัดกิจกรรมนักเรียนนอกจากกิจกรรมทั้ง 5 ข้อที่กล่าวมาแล้วอาจจัดให้มีกิจกรรมอื่นๆ ได้อีก เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการจัดทัศนอาจร กิจกรรมเกี่ยวกับการพิมพ์ เช่น ให้นักเรียนทำหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ รายเดือน รายภาคหรือประจำปีก็ได้

2. การจัดบริการแนะแนว สำหรับการแนะแนวนั้น มีผู้ให้ความหมายไว้ว่า "หมายถึงกระบวนการหรือกรรมวิธีในการช่วยให้คนรู้จักและเข้าใจตนเอง รู้จักช่วยตนเอง รู้จักคิดแก้ปัญหาต่างๆ ของตนได้รู้จักเลือกและตัดสินใจอย่างฉลาด รู้จักโลกและสิ่งแวดล้อม และรู้จักนำความสามารถในตนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น" ดังนั้นการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนจึงเป็นการจัดบริการให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง รู้จักช่วยตนเอง รู้จักคิดแก้ปัญหาต่างๆ ของตนได้

การจัดบริการแนะแนว มีบริการหลักของการแนะแนวที่สำคัญอยู่ 5 บริการด้วยกัน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. บริการสำรวจและศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล เป็นบริการเกี่ยวกับการสำรวจและศึกษาเด็กแต่ละคน เพื่อให้ทราบว่าเด็กแต่ละคนมีสถานะทางครอบครัวเป็นอย่างไร รวมทั้งด้านอื่นๆ เช่น สุขภาพ สถิติปัญญา ความสนใจ ความถนัด เป็นต้น ในการสำรวจและศึกษาเด็กนั้น อาจจะได้หลายวิธี เช่น การสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์ การทดสอบ การเขียนอัตชีวประวัติ การทำสังคมมิติ การไปเยี่ยมบ้าน การศึกษาปัญหาเฉพาะกรณี ฯลฯ หลังจากทำการสำรวจและศึกษาเด็กได้ข้อมูลแล้วก็บันทึกไว้ในระเบียบแบบแผน เพื่อใช้ประโยชน์ในการช่วยเหลือบริการในการแนะแนวต่อไป

2. บริการสนเทศ เป็นบริการที่เกี่ยวกับการให้ข่าวสารต่างๆ แก่เด็ก เพื่อช่วยให้เด็กมีความรู้รอบตัวมากกว่าหลักสูตรหรือแบบเรียน รู้จักเข้าสังคมได้ดี รู้จักประพฤตินิติประพฤติชอบ รู้จักเลือกประกอบอาชีพ เป็นต้น สำหรับข่าวสารต่างๆ นั้น ได้แก่ ข่าวสารเกี่ยวกับการอาชีพ ข่าวสารเกี่ยวกับการสังคม ข่าวสารเกี่ยวกับศีลธรรมวัฒนธรรม ข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เป็นต้น ส่วนการเสนอข่าวสารเหล่านี้ อาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดป้ายนิเทศ การจัดนิทรรศการ การจัดทำหนังสือพิมพ์ การจัดหนังสือคู่มือ การอภิปราย การประชุม การสัมมนา การปฐมนิเทศและทัศนศึกษา เป็นต้น

3. บริการให้คำปรึกษาบริการนี้ถือว่า เป็นหลักของการแนะแนวหรือเป็นหัวใจสำคัญของการแนะแนวทีเดียว เพราะเป็นบริการที่ต้องการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการเรียนรู้เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งช่วยให้เขารู้จักรับผิดชอบในการตัดสินใจด้วยตนเอง และช่วยให้เขามองเห็นแนวทางปฏิบัติด้วยตนเอง ดังนั้น บริการให้คำปรึกษา จึงมิใช่การนั่งคุยสนทนาตามธรรมดา หรือการพูดปลอบโยนตามประสพการณ์แบบสามัญสำนึกของคนธรรมดา แต่ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาทราบว่าปัญหาของเขาอยู่ที่ใด เขาคิดจะแก้ไขหรือปรับตนเองอย่างไร เขารู้จักช่องทางเลือกมากน้อยเพียงไร และเขาจะตัดสินใจอย่างไร วิธีการให้คำปรึกษาหาหรืออาจใช้ได้หลายวิธี เช่น วิธีที่ไม่ใช่การแนะนำโดยตรง คือพยายามให้ผู้มาขอคำปรึกษาได้ระบายอารมณ์ แสดงความรู้สึกภายในของตนได้อย่างเต็มที่ โดยผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคการรับฟัง การสรุปให้ผู้มาขอคำปรึกษาเข้าใจตนเอง มองเห็นความจริงและช่องทาง จนกระทั่งสามารถตัดสินใจได้เองในการปรับพฤติกรรมของตน

4. บริการจัดวางตัวบุคคล หมายถึง การจัดให้บุคคลได้รับประสบการณ์ การฝึกและการส่งเสริมตามควรแก่กรณี เช่น การจัดให้เด็กรู้จักเลือกวิชาเรียนหรือแผนการเรียนที่ตรงกับสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ การจัดทุนการศึกษา การจัดอาหารกลางวันสำหรับเด็กยากจน การจัดหางานให้เด็กทำในระหว่างปิดภาคหรือนอกเวลาเรียน และการจัดให้มีชุมนุมต่างๆ ตามความสนใจของเด็ก เป็นต้น

5. บริการติดตามผลและประเมินผล เป็นบริการที่ต้องการติดตามผลและประเมินค่าว่าบริการแนะแนวด้านต่างๆ ที่โรงเรียนจัดไปแล้วนั้น ได้ผลหรือไม่ มีข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นอย่างไร เช่น เด็กที่ได้รับบริการแนะแนวไปแล้ว สามารถดำเนินชีวิตทั้งด้านการเรียน การปรับตนในสังคมได้ดีเพียงไร และเมื่อออกจากโรงเรียนไปแล้ว สามารถปรับตนในสังคมหรือประกอบอาชีพได้ดีเพียงไรในการติดตามผลและประเมินผลนี้อาจทำได้หลายวิธี เช่นการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต การประชุมศิษย์เก่า เป็นต้น

3. การปกครองนักเรียนและวินัยในโรงเรียน สำหรับการปกครองนักเรียนและวินัยในโรงเรียนนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง ผู้เขียนขอเปรียบเทียบให้เห็นความหมายของการปกครองนักเรียนและวินัยในโรงเรียนว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไรดังต่อไปนี้

การปกครองนักเรียน หมายถึง การปกป้อง คุ้มครอง ดูแล รักษา รวมทั้งให้การอบรมศีลธรรมจรรยา มารยาทอันดีงามแก่นักเรียนของโรงเรียน จากความหมายนี้จะเห็นได้ว่าเป็นการปกครองนักเรียนตามหน้าที่และความรับผิดชอบของโรงเรียนโดยตรง นอกจากนี้การปกครองนักเรียนยังเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนได้ปกครองกันเองได้อีกด้วย

วินัยในโรงเรียน หมายถึง การรู้จักปกครองตนเอง การกระทำตามระเบียบหรือข้อบังคับเกิดขึ้นโดยความสมัครใจของผู้ปฏิบัติคือนักเรียน ที่ได้มองเห็นคุณค่าแล้วว่าการปฏิบัติตามกฎข้อบังคับที่โรงเรียนสร้างขึ้นไว้ และตัวเองก็เห็นพ้องด้วยนั้นเป็นสิ่งที่จะดำรงไว้ซึ่ง ความสงบเรียบร้อยอันจะนำมาซึ่งความสุข และความเสมอภาค แก่สมาชิกทุกคนในสังคมนั้น

จะเห็นได้ว่า ทั้งการปกครองนักเรียน และวินัยในโรงเรียนมีจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้นักเรียนมีความประพฤติดีเหมือนกัน และต้องการให้นักเรียนได้รู้จักปกครองตนเองเหมือนกันอีกด้วย

สำหรับการปกครองนักเรียนเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงของผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายปกครอง ส่วนครูอาจารย์ทุกคนก็ควรมีส่วนร่วมในการควบคุม ดูแล และอบรมสั่งสอนให้นักเรียนประพฤติดีด้วย เพราะผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายปกครองจะควบคุมดูแลนักเรียนทั้งโรงเรียนได้ไม่ทั่วถึง จะต้องขาดความร่วมมือจากครูอาจารย์ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูอาจารย์ทุกคนไม่ใช่สอนหนังสืออย่างเดียว แต่ต้องสอนคนให้ประพฤติดีด้วย

เมื่อพิจารณาความสำคัญของการปกครองนักเรียนตามหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งพบว่า ภารกิจด้านการปกครองนักเรียน นับเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงของครูสายบริหาร ทั้งนี้จากการพรรณนางานตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูสายบริหารในโรงเรียนที่เกณฑ์มีตำแหน่งผู้ช่วยได้ 4 คน ปรากฏว่า หัวหน้าฝ่ายปกครอง (ผู้ช่วยฝ่ายปกครอง) มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

1. อบรมศีลธรรม จรรยา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ปกครองดูแลให้ความอบอุ่นและความปลอดภัยแก่นักเรียนขณะอยู่ในโรงเรียน
3. ให้คำแนะนำในด้านความประพฤติของนักเรียนและครู ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและระเบียบประเพณีที่ตนสังกัดอยู่
4. วางแผน ควบคุม และแก้ปัญหาการมาโรงเรียนของนักเรียน และการมาทำงานของครู
5. วิเคราะห์และวิจัยปัญหาของนักเรียนที่มีปัญหารายบุคคล เพื่อประสานงานกับฝ่ายแนะแนวให้นักเรียนประสบความสำเร็จตามอัธยาศัย
6. วางแผนติดตามผลนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว เพื่อปรับปรุงด้านการปกครองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
7. วางแผนและจัดให้มีการรวบรวมข้อมูล สถิติเกี่ยวกับการปกครองให้เป็นปัจจุบัน เพื่อป้องกันแก้ปัญหาและนำไปใช้ในการแนะแนว

8. ประสานงานกับผู้ปกครอง และร่วมมือกันแก้ปัญหาของนักเรียน

หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าฝ่ายปกครองหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายปกครองนั้น ครอบคลุมความประพฤติของนักเรียนในหลายๆ ด้าน อันที่จริงก็ต้องการให้นักเรียนมีวินัยที่ตนนั้นเองต่อไปจะได้กล่าวถึงวินัยที่ใช้กันอยู่ในโรงเรียน ซึ่งมีการใช้กันทั้งใช้อำนาจเฉียบขาดให้นักเรียนทำในสิ่งที่ตนสนใจ และให้นักเรียนรับผิดชอบและรักเกียรติของตนเองก็มี ซึ่งล้วนช่วยให้นักเรียนประพฤติดีทั้งสิ้น

ประเภทของวินัยที่ใช้กันอยู่ในโรงเรียน ซึ่งแตกต่างกันอยู่ 3 ประเภท คือ

1. วินัยเฉียบขาดแบบทหาร วินัยแบบนี้เป็นการใช้ความกลัวเป็นเครื่องมือนักเรียนจะทำดีเพราะกลัวถูกลงโทษ เป็นการบังคับนักเรียนให้อยู่ในกรอบแบบทหารนั่นเอง ถ้าใครทำผิดก็จะถูกลงโทษ

2. วินัยแบบดำเนินงานให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน คือเมื่อนักเรียนได้กระทำการที่ตัวเองสนใจแล้ว ปัญหาเรื่องวินัยก็จะไม่เกิด เช่น นักเรียนชอบป็นขำมั่วๆ เข้าออก เพราะถ้าเข้าออกที่ประตูหน้าโรงเรียนต้องเดินอ้อมเสียเวลามาก จึงชอบป็นขำมั่วๆ ถ้าหากทางโรงเรียนทำประตูให้เสียเลย ปัญหาเรื่องวินัยก็จะไม่เกิด แต่ถ้าทางโรงเรียนสั่งห้าม และทำโทษถ้านักเรียนยังฝ่าฝืน นักเรียนย่อมจะไม่ชอบใจ อย่างไรก็ตาม วินัยแบบดำเนินงานให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนนี้คงจะทำไม่ได้ทุกกรณี เช่น นักเรียนชอบแต่งกายตามใจชอบมาโรงเรียนชอบมาสาย หรือชอบเล่นการพนันเหล่านี้ ทางโรงเรียนคงยอมไม่ได้

3. วินัยที่เกิดขึ้นจากการรู้จักความรับผิดชอบและเกียรติของตนเอง จุดมุ่งหมายของวินัยก็คือ การให้นักเรียนมีความประพฤติดี คนเราจะประพฤติดีก็ต่อเมื่อเรามีคุณธรรมประจำใจนับถือเกียรติของตนเอง ถ้าเรานับถือในตัวเองว่าเป็นคนดี เราก็จะไม่พยายามทำสิ่งที่เสียหาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อเกียรติยศและชื่อเสียงของเรา การพยายามสร้างให้นักเรียนนับถือเกียรติของตนเองและรู้จักรับผิดชอบต่อการที่จะรักษาเกียรตินั้นไว้ ก็คือ วินัยที่เกิดขึ้นจากการรู้จักรับผิดชอบและเกียรติของตนเอง

การให้นักเรียนมีวินัยที่ดีนั้น อาจจะใช้วินัยประเภทใดประเภทหนึ่งใน 3 ประเภทนี้ได้ แต่ก็ต้องคำนึงถึงผลดีและผลเสียของวินัยแต่ละประเภทด้วย เช่น วินัยเฉียบขาดแบบทหาร ย่อมมีผลดีในประเด็นที่ว่านักเรียนกลัวถูกทำโทษก็จะทำดีหรืออยู่ในวินัยที่ดี แต่จะมีผลเสีย อย่างมากเหมือนกัน เพราะนักเรียนอาจจะทำดีต่อหน้าครู หรือชั่วคราวที่กลัวถูกทำโทษเท่านั้น แต่เมื่อลับหลังหรือห่างไกลครูก็จะทำผิดอีกเพราะการทำโทษแบบนี้เป็นการหยุดพฤติกรรมนักเรียนชั่วคราวเท่านั้น มิได้เปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนโดยสิ้นเชิงแต่อย่างใด ดังนั้น จึงควรใช้วินัยประเภทนี้แต่น้อยที่สุด ส่วนวินัยแบบดำเนินงานให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน ก็มีผลดีที่ทำให้นักเรียนมีวินัยที่ดีได้ แต่ก็ต้องเลือกทำได้ในบางเรื่องเท่านั้น จะทำทุกเรื่องคงไม่ได้ สำหรับวินัยที่เกิดขึ้นจากการรู้จักความรับผิดชอบและเกียรติของตนเอง ย่อมมีผลดีที่นักเรียนจะมีวินัยที่ดีด้วยความสมัครใจ แต่จะฝึกได้ยากและต้องใช้เวลาพอสมควร ดังนั้น การที่จะใช้วินัยประเภทใดนั้น จึงอยู่ที่ดุลพินิจของครูเป็นสำคัญ

4. การจัดบริการต่างๆ ให้แก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รับความสะดวก ปลอดภัย โรงเรียนจึงควรจัดบริการต่างๆ ให้ เช่น การจัดบริการอาหารกลางวัน การจัดบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การจัดบริการให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน การจัดบริการรับส่งนักเรียน การจัดร้านค้าของโรงเรียน เป็นต้น จะได้กล่าวถึงรายละเอียดของการจัดบริการต่างๆ เหล่านี้ตามลำดับไป

1. การจัดบริการอาหารกลางวัน เพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่น ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ถูกสุขลักษณะและราคาถูก ทางโรงเรียนจึงควรจัดบริการอาหารกลางวันแก่นักเรียน นอกจากนี้นักเรียนจะได้ไม่ต้องไปรับประทานอาหารกลางวันที่บ้าน เพราะบ้านอยู่ไกลโรงเรียนและอาจจะเกิดปัญหาตามมา เมื่อทางโรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวัน นักเรียนก็จะได้รับความสะดวก ยิ่งไปกว่านั้น นักเรียนบางคนฐานะยากจนต้องนำอาหารไปรับประทานที่โรงเรียน ทางโรงเรียนก็จะจัดสถานที่ไว้ให้นักเรียนได้รับประทานหรือนักเรียนบางคนฐานะยากจน ไม่มีอาหารและไม่มีเงินซื้อจึงไม่ได้รับประทานอาหารกลางวัน ทางโรงเรียนอาจช่วยเหลือให้นักเรียนได้รับประทานอาหารโดยไม่ต้องซื้อแต่ต้องช่วยเหลืองานของโรงเรียน หรือจัดหาเงินทุนมาช่วยเหลือนักเรียนที่ยากจน เพื่อให้ได้รับประทานอาหารกลางวัน ดังนั้นการจัดบริการอาหารกลางวัน จึงมีประโยชน์อย่างมากต่อนักเรียนดังกล่าวมาแล้ว จึงควรที่ทางโรงเรียนจะจัดบริการด้านนี้อย่างยิ่ง

ถ้าหากทางโรงเรียนไม่สามารถจัดบริการอาหารกลางวันเองได้ก็ควรให้คนอื่นเข้ามาขายในโรงเรียน โดยทางโรงเรียนควบคุมดูแลในเรื่องความสะอาดของอาหาร ราคา คุณภาพ และต้องเป็นอาหารที่มีประโยชน์ ไม่มีสารพิษเจือปน เป็นต้น

2. การจัดการบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การจัดการบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยนี้ นับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับนักเรียน เพราะถ้านักเรียนมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ก็ย่อมจะประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน

ในการจัดการบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยนั้นทางโรงเรียนอาจจะจัดบริการเป็น 3 ประเภทด้วยกันคือ การจัดการบริการเกี่ยวกับการป้องกัน การจัดการบริการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล และการจัดการบริการเกี่ยวกับการให้การศึกษา ดังรายละเอียดดังนี้

1. การจัดการบริการเกี่ยวกับการป้องกันอาจจะทำได้โดยครูประจำชั้นตรวจความสะอาดหรือสุขภาพของนักเรียนก่อนเข้าห้องเรียนทุกวัน ถ้าพบว่ามือเล็บผม หรือเสื้อผ้าไม่สะอาดจะได้แนะนำนักเรียนทำให้สะอาดเพื่อป้องกันเชื้อโรค บางครั้งอาจจะพบนักเรียนเป็นหวัด หรือป่วยเล็กๆ น้อยๆ จะได้ให้รับประทานยาป้องกันไว้ก่อนที่จะป่วยมากขึ้น นอกจากนี้ ในตอนต้นปีการศึกษา โรงเรียนอาจจัดให้มีการตรวจโรคแก่นักเรียน โดยเชิญแพทย์และพยาบาลมาเป็นผู้ตรวจจะดีมาก

2. การจัดการบริการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลโดยทางโรงเรียนจัดให้มีห้องพยาบาล มียาประจำบ้านและเตียงนอนพอสมควร ถ้าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ควรขออัตราพยาบาล ส่วนโรงเรียนเล็กๆ ควรมีผู้ครุสอนวิชาพลศึกษาหรือสุขศึกษาอยู่ประจำห้องพยาบาล เพื่อทำหน้าที่ปฐมพยาบาลได้ การรักษาพยาบาลก็ทำได้กรณีนักเรียนเจ็บป่วยเล็กน้อย ถ้าเจ็บป่วยมากก็ต้องพาส่งโรงพยาบาล อย่างไรก็ตามทางโรงเรียนก็ควรมีบริการด้านนี้ เพราะนักเรียนอาจเจ็บป่วยหรือเกิดอุบัติเหตุเล็กๆ น้อยๆ ได้ทุกวัน

3. การจัดการบริการเกี่ยวกับการให้การศึกษา อันที่จริงการให้การศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยก็มีอยู่แล้วในวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา แต่อาจจะไม่ตรงกับสถานการณ์ในปัจจุบันก็ได้ การจัดการบริการเกี่ยวกับการให้การศึกษาจึงจำเป็นต้องมี เช่น การเชิญแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาบรรยายเกี่ยวกับการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ การเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และไม่มีสารพิษเจือปน เป็นต้น จะเห็นได้ว่า เรื่องที่เชิญแพทย์มาบรรยายนี้ จะช่วยเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัยแก่นักเรียนได้อย่างมาก

การจัดการบริการให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน เป็นบริการที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่นักเรียนทั้งขณะที่อยู่ในโรงเรียน และขณะเดินทางไปโรงเรียนและเดินทางกลับ เช่น ความปลอดภัยในการเดินข้ามถนน ความปลอดภัยจากคนร้าย อุบัติเหตุในสนาม หรือโรงฝึกงานและการป้องกันเพลิงไหม้ เป็นต้น ทางโรงเรียนอาจจะทำได้ด้วยการให้ความรู้เกี่ยวกับเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความปลอดภัยดังกล่าว จัดครู นักเรียนหรือขอตำรวจจราจรช่วยเหลือนักเรียนในการเดินข้ามถนน เป็นต้น

การจัดบริการรับส่งนักเรียน ถ้าเป็นไปได้โรงเรียนจะจัดบริการรับส่งนักเรียนด้วยจะดี เช่น รถยนต์รับส่งถึงบ้าน หรือตามเส้นทางที่มีนักเรียนมากพอสมควร หรือจากถนนใหญ่ถึงโรงเรียน (ถ้าโรงเรียนตั้งอยู่ในซอยลึกมาก) หรือถ้าโรงเรียนตั้งอยู่ริมแม่น้ำก็อาจจะจัดเรือรับส่ง อย่างไรก็ตาม การจัดบริการรับส่งนี้จะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยให้มากด้วย

การจัดบริการร้านค้าของโรงเรียน เพื่อจำหน่ายหนังสือแบบเรียน เครื่องเขียนต่างๆ เช่น สมุด ดินสอ ปากกา กระดาษ ยางลบ และอื่นๆ แก่นักเรียน โดยจำหน่ายในราคาถูกกว่าท้องตลาดเพื่อบริการแก่นักเรียนที่ซื้อในราคาถูก และไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปซื้อที่ตลาด เพราะบางโรงเรียนก็ตั้งอยู่ไกลจากตลาดมาก ดังนั้น การจัดบริการด้านนี้จึงให้ความสะดวกแก่นักเรียนอย่างมาก

การจัดบริการเกี่ยวกับการเงิน โรงเรียนควรจัดบริการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่นักเรียนที่ยากจน เพื่อจะได้ศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จ อาจจะจัดทำเกี่ยวกับการช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องเงินยืม การให้นักเรียนทำงานตอนเย็นหรือวันหยุดแล้วให้เงินใช้จ่ายและการให้ทุนการศึกษา เป็นต้น สำหรับการช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องเงินยืมนั้น อาจจะจัดเป็นเงินยืมในยามฉุกเฉิน หรือเงินยืมในระยะยาวก็ได้ ส่วนการให้ทุนการศึกษาก็ควรมีทั้งให้ทุนแก่นักเรียนที่ยากจนมากมักจะเรียนไม่ติด แต่เมื่อได้ทุนการศึกษาแล้วจะเรียนได้ดีขึ้นจึงควรจัดบริการต่างๆ ให้ เช่น การจัดบริการอาหารกลางวัน การจัดบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การจัดบริการให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน และการจัดบริการรับส่งนักเรียน

2.2.7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน หมายถึง ผลของการเรียนรู้หรือพัฒนาการโดยรวมที่เกิดขึ้นจริงของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่คาดหวังทั้งในส่วนเกี่ยวกับนักเรียน บุคลากรทั้งโรงเรียนและโรงเรียนเอง ประสิทธิผลของโรงเรียนจะเป็นเครื่องวัดและตัดสินความสำเร็จของการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นอย่างดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2539 : 42-48) ให้แนวปฏิบัติแก่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิผลของโรงเรียนว่า ควรติดตามผลนักเรียนที่จบการศึกษาในแต่ละระดับว่ามี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ทางด้านการพัฒนาตน พัฒนาอาชีพ และพัฒนาสังคม สังเกตติดตามพฤติกรรมของนักเรียนมา วิเคราะห์และปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียนที่เป็นปัญหาเป็นรายบุคคล ติดตามและประเมินผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนอย่างต่อเนื่องจัดให้มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลมาศึกษาเปรียบเทียบทุกภาพเรียนเพื่อนำมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้น ทุกกลุ่มประสบการณ์และส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคลวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเปรียบเทียบกับคะแนนมาตรฐานแล้วนำพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน คุณภาพของนักเรียน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนควรพัฒนาคุณภาพประสิทธิผลของโรงเรียนในประเด็นที่เกี่ยวกับการติดตามผลนักเรียนที่จบการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน จัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรพัฒนาระบบ สนับสนุนให้นักเรียนบุคลากรได้มีโอกาสแสดงผลงานตลอดจนจัดกิจกรรมยกย่องบุคลากรที่ได้รับเกียรติบัตร รางวัลจากภายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 29) "ผลสัมฤทธิ์" (Achievement) ซึ่งในที่นี้หมายถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic achievement) หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือคือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพสมอง

จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ จึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถของสมรรถภาพสมองของบุคคลว่า เรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร เช่น มีพฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า มากน้อยอยู่ในระดับใด นั่นคือ การวัดผลสัมฤทธิ์ เป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัยนั่นเอง ซึ่งเป็นการวัด 2 องค์ประกอบตามจุดมุ่งหมายและลักษณะของวิชาที่เรียนคือ

1. การวัดด้านการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถทางการปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงให้เห็นเป็นผลงานปรากฏออกมา ให้ทำการสังเกตและวัดได้ เช่น วิชาศิลปะศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องวัดโดยใช้ "ข้อสอบภาคปฏิบัติ (Performance test)" ซึ่งการประเมินผลจะพิจารณาที่วิธีปฏิบัติ (Prcoedure) และผลงานที่ปฏิบัติ (Product)

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา (content) รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่างๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน มีวิธีการสอบวัดได้ 2 ลักษณะ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) การสอบแบบปากเปล่า (Oral test) การสอบแบบนี้มักกระทำเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นการสอบที่ต้องการดูผลเฉพาะอย่าง เช่น การสอบอ่านฟังเสียง การสอบสัมภาษณ์ ซึ่งต้องการดูการใช้ถ้อยคำในการตอบคำถาม รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นและบุคลิกภาพต่างๆ เช่น การสอบปริญญาโท ซึ่งต้องการวัดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ทำ ตลอดจนแง่มุมต่างๆ การสอบปากเปล่า สามารถสอบวัดได้ละเอียดลึกซึ้ง และคำถามก็สามารถเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามที่ต้องการ

2) การสอบแบบให้เขียนตอบ (Paper-pencil test or Written test) เป็นการสอบวัดที่ให้ผู้สอบเขียนเป็นตัวหนังสือตอบ ซึ่งมีรูปแบบการตอบอยู่ 2 แบบ คือ

ก. แบบไม่จำกัดคำตอบ (Free response type) ซึ่งได้แก่ การสอบวัดที่ใช้ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง (Essay type) นั้นเอง

ข. แบบจำกัดคำตอบ (Fixed response type) ซึ่งเป็นการสอบที่กำหนดขอบเขตของคำถามที่จะให้ตอบ หรือกำหนดคำตอบมาให้เลือก ซึ่งมีรูปแบบของคำถามคำตอบอยู่ 4 รูปแบบคือ

- แบบเลือกทางใดทางหนึ่ง (Alternative)

- แบบจับคู่ (Matching)

- แบบเติมคำ (Completion)

- แบบเลือกตอบ (Multiple choice)

การวัดผลสัมฤทธิ์ด้านเนื้อหาโดยการเขียนตอบนั้น เป็นที่นิยมใช้กันแพร่หลายในโรงเรียน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการสอบวัด เรียกว่า "ข้อสอบผลสัมฤทธิ์" หรือ "แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์" (Achievement test) นั้นเอง

การวัดผลและประเมินผล เป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนทราบว่า นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ เพียงใด และจะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เข็มทอง ศิริแสงเลิศ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึง การวิเคราะห์ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร 16 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า

1) ระบบที่โรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนใช้ประกันคุณภาพการศึกษา คือระบบประกันคุณภาพ ที่เน้นการควบคุมการปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชา และใช้ปฏิทินการศึกษาเป็นเกณฑ์ วัดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน มีการวางแผนปฏิบัติงานระยะ 1 ปีมากที่สุด ส่วนการกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานของงานตลอดจนการทบทวนและปรับปรุงการปฏิบัติงานยังไม่พบแบบแผนที่ชัดเจน

2) ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาขาดปัจจัยสำคัญตามแนวทางของระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามทฤษฎีทั้ง 3 ระบบย่อยคือ 1. ระบบการวางแผนบุคลากรมีส่วนร่วมน้อย และไม่มีเป้าหมายมาตรฐานและเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน 2. ระบบการควบคุมคุณภาพขาดการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก 3. ระบบการทบทวนและปรับปรุงการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับผู้รับใบอนุญาต บุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการทบทวนผลการปฏิบัติงาน

3) ประสิทธิภาพของระบบประกันคุณภาพการศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านคุณภาพของกระบวนการบริหารโรงเรียน ด้านคุณภาพของนักเรียน และด้านคุณภาพของการบริการไม่พบว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งใดมีประสิทธิภาพครบทั้ง 3 ด้าน

ชูชีพ เงินแสง (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึง ปัญหาการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาช่างยนต์ ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 1 พบว่า

ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 1 ซึ่งมี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการวัดผลประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test ผลการวิจัยพบว่าครูในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 1 ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนแตกต่างกันและมีความรู้การศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาช่างยนต์ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ชฎาพร สุภาสลับ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 จำแนกตามสภาพการประกันคุณภาพของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ทั้ง 6 ฝ่าย ที่มีต่อสภาพการประกันคุณภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตาม การปฏิบัติดังนี้

ลำดับที่ 1 ปัจจัยด้านบุคลากร โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3 ทุกโรงเรียนเห็นความสำคัญ

ลำดับที่ 2 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ซึ่งเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของ โรงเรียน

ลำดับที่ 3 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญว่าโรงเรียนมีคุณภาพที่ ปรากฏเห็นได้เด่นชัดที่ตัวเด็กนักเรียน

ลำดับที่ 4 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา เป็นการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริการ สวัสดิการ การปกครอง และกิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่โรงเรียนได้จัดปฏิบัติ

ลำดับที่ 5 การจัดการบริหาร เป็นการจัดการบริหารให้บรรลุตามเป้าหมาย และ วัตถุประสงค์ซึ่งแต่ละโรงเรียนได้นำมาปฏิบัติ

ลำดับที่ 6 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน มีการจัดการทรัพยากรเพื่อการเรียน การสอนอย่างเป็นระบบ

ลำดับที่ 7 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน มีการจัดระบบการเรียน การสอน สอดคล้องกับหลักสูตร

วันเพ็ญ ไพฑูรย์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนของ กลุ่มโรงเรียนในเครือไทย-เทศ ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชา การตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของกลุ่มโรงเรียนในเครือไทย-เทศ มีความคิดเห็นเกี่ยว กับการจัดการเรียนการสอน ทั้ง 3 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านพบว่า

ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูได้ทำการ ทดสอบเป็นระยะๆ ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ธุรกิจ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักสูตรได้สร้างให้นักศึกษามีความรู้สึกรักที่ต่อวิชาชีพ

ด้านบุคลากร ระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของนัก ศึกษาสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูมีมนุษยสัมพันธ์ ที่ดีต่อนักศึกษา ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาการตลาดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูเข้าและออกห้องสอน ตรงต่อเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน ระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ
มีระบบการระบายอากาศภายในห้องเรียนอย่างเหมาะสม ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาการตลาด
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีแสงสว่างภายในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอ

สุชาติ วงศ์พิพันธ์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงปัญหาการเรียนการสอน
ภาคปฏิบัติ สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามความคิดเห็น
ของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า

1. ปัญหาการเรียนการสอนภาคปฏิบัติสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา 12 เห็นว่าปัญหาการเรียนภาคปฏิบัติ
สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในภาพรวม ทั้ง 6 ด้าน
อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านการจัดการ ด้านบุคลากร ด้าน
วัสดุ-อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร และด้านโรงฝึกงาน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. การเปรียบเทียบระดับของปัญหาการเรียนการสอนภาคปฏิบัติสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม
กรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนอาชีว
ศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 12 มีดังนี้

2.1 ครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ที่มีประสบการณ์
ในหน้าที่ต่างกัน แต่ละกลุ่มมีความเห็นต่อปัญหาการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ สาขาวิชาช่าง
อุตสาหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทั้ง 6 ด้าน ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์
ในหน้าที่ต่างกันทั้ง 3 กลุ่ม พบว่าในภาพรวมมีความเห็นไม่แตกต่างกัน คือ อยู่ในระดับปานกลาง
และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ
เครื่องจักรและด้านอาคารโรงฝึกงาน พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 12
มีประสบการณ์ในหน้าที่ต่างกันมีความเห็นแตกต่างกันคืออยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย

2.2 ครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ที่ปฏิบัติหน้าที่ใน
โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน แต่ละกลุ่มมีความเห็นต่อปัญหาการเรียนการสอนภาคปฏิบัติสาขาวิชา
ช่างอุตสาหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทั้ง 6 ด้าน ครูผู้สอนในโรงเรียนที่มี
ขนาดต่างกันทั้ง 3 กลุ่ม พบว่าในภาพรวมมีความเห็นไม่แตกต่างกัน คืออยู่ในระดับปานกลาง
และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ
เครื่องจักรและด้านอาคารโรงฝึกงาน พบว่าครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12
กลุ่มที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน คืออยู่ในระดับปานกลาง

ทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ พบว่า ครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาในภาพรวมและรายปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาในรายปัจจัยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน สัมฤทธิผลของผู้เรียน ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การจัดการการบริหาร ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน บุคลากร และปัจจัยสุดท้าย คือ กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา ครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ภาคใต้ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนอาชีวศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันโดยโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา แตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในรายปัจจัยโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา แตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ปัจจัย คือ บุคลากร ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน และปัจจัยสุดท้าย คือ การจัดการการบริหาร ส่วนโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาแตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ปัจจัย คือ กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา และ สัมฤทธิผลของผู้เรียน โดยมีเพียง 2 ปัจจัย ที่มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน คือ ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน และหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

จากการศึกษาเรื่องของเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง การจัดการศึกษาเอกชน สภาพการจัดการศึกษาเอกชน และคุณภาพการศึกษา 7 ปัจจัย สรุปได้ว่า สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้คัดสรรมาให้เป็นกรอบหรือแนวทางพัฒนาสำหรับโรงเรียนเอกชน 7 ปัจจัย คือ 1.ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน 2.หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน 3.บุคลากร 4. ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน 5. การจัดการ การบริหาร 6. กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา 7. สัมฤทธิผลของผู้เรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้ผู้วิจัยต้องการที่จะทราบสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษา โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2545 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด 14 แห่ง จำนวน 10,066 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2545 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด 14 แห่ง ใช้วิธีกำหนดขนาดของกลุ่มโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 39 – 40) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของประเภทวิชา ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประเภทวิชา โรงเรียน	ช่างอุตสาหกรรม		พาณิชยกรรม		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อักษรเทคโนโลยีวิทยา	162	6	266	10	428	16
จอมเทียนบริหารธุรกิจ	-	-	109	4	109	4
ชลบุรีบริหารธุรกิจ	-	-	196	7	196	7
ชลพินิจพาณิชยการ	-	-	398	15	398	15
ดาราสุมทบริหารธุรกิจ	-	-	483	18	483	18
ไทยเบญจบริหารธุรกิจ	-	-	901	33	901	33
เทคนิคพาณิชยการสัตหีบ	-	-	479	18	479	18
เทคโนโลยีชลบุรี	441	17	735	26	1,176	43
เทคโนโลยีภาคตะวันออก	1,749	64	1,487	55	3,236	119
เทคโนโลยีศรีราชา	-	-	716	26	716	26
เทคโนโลยีแหลมฉบัง	1,019	37	-	-	1,019	37
พาณิชยการชลบุรี	-	-	197	7	197	7
พาณิชยการภาคตะวันออก	-	-	113	4	113	4
พิทยบริหารธุรกิจ	-	-	615	23	615	23
รวม	3,371	124	6,695	246	10,066	370

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามลำดับต่อไปนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม โดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

3.2.2 สร้างแบบสอบถาม ตามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี มี 3 ตอน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับโรงเรียนและประภทวิชา ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2545 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อสภาพการจัดการจัดการศึกษา ตาม 7 ปัจจัย คือ

ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 3 บุคลากร

ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร

ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา

ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิผลของผู้เรียน

โดยแบบสอบถามเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 99) 5 ระดับ คือ

5 หมายความว่า สภาพการจัดการศึกษาที่เป็นจริงมากที่สุด

4 หมายความว่า สภาพการจัดการศึกษาที่เป็นจริงมาก

3 หมายความว่า สภาพการจัดการศึกษาที่เป็นจริงปานกลาง

2 หมายความว่า สภาพการจัดการศึกษาที่เป็นจริงน้อย

1 หมายความว่า สภาพการจัดการศึกษาที่เป็นจริงน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อปัญหาการจัดการจัดการศึกษา ตาม 7 ปัจจัย คือ

ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 3 บุคลากร

ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร

ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา

ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิผลของผู้เรียน

โดยแบบสอบถามเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 99) 5 ระดับ คือ

- 5 หมายความว่า มีปัญหาการจัดการศึกษามากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีปัญหาการจัดการศึกษามาก
- 3 หมายความว่า มีปัญหาการจัดการศึกษาปานกลาง
- 2 หมายความว่า มีปัญหาการจัดการศึกษาน้อย
- 1 หมายความว่า มีปัญหาการจัดการศึกษาน้อยที่สุด

3.2.3 ปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณครูวิทยานิพนธ์ และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมได้ให้ข้อเสนอแนะ

3.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีขั้นตอนดังนี้

(1) นำข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่านลงความเห็น และให้คะแนนดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับนิยามเฉพาะ
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับนิยามเฉพาะ
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงกับนิยามเฉพาะ

(2) คำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อ โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะ

$\sum R$ แทนผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N แทนจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ประกอบด้วย

1. ดร.ฉันทนา โหมตมณี	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง
2. ผศ.ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย	คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
3. อาจารย์วิไลวรรณ สมชื่อ	หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา
โรงเรียนอักษรเทคโนโลยีพัทยา
4. อาจารย์ทัศนัย มีเจลา	อาจารย์แผนกช่างกลโลหะ
วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ
5. อาจารย์ทุลธรรม วรรณคำ	นักวิชาการ 8 เขตการศึกษา 12

คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ≥ 0.50 ขึ้นไป ไว้ใช้ต่อไป ส่วนข้อที่มีค่า IOC < 0.50 นำไปแก้ไขปรับปรุง แล้วนำเสนอผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมเสนอแนะในการปรับปรุง สำหรับแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาได้ค่า IOC ระหว่าง 0.8 – 1.00

3.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์ไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอักษรเทคโนโลยีพัทยา เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) โดยสูตรของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96) ได้ค่าความเที่ยงโดยภาพรวมเท่ากับ .99 และพิจารณารายด้านมีรายละเอียดดังนี้

สภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ด้านที่ 1	ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน	มีค่าความเที่ยง	.93
ด้านที่ 2	หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน	มีค่าความเที่ยง	.97
ด้านที่ 3	บุคลากร	มีค่าความเที่ยง	.97
ด้านที่ 4	ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	มีค่าความเที่ยง	.98
ด้านที่ 5	การจัดการ การบริหาร	มีค่าความเที่ยง	.96
ด้านที่ 6	กิจการนักเรียน / นักศึกษา	มีค่าความเที่ยง	.96
ด้านที่ 7	สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน	มีค่าความเที่ยง	.92

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ด้านที่ 1	ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน	มีค่าความเที่ยง	.95
ด้านที่ 2	หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน	มีค่าความเที่ยง	.98
ด้านที่ 3	บุคลากร	มีค่าความเที่ยง	.98
ด้านที่ 4	ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	มีค่าความเที่ยง	.97
ด้านที่ 5	การจัดการ การบริหาร	มีค่าความเที่ยง	.94
ด้านที่ 6	กิจการนักเรียน / นักศึกษา	มีค่าความเที่ยง	.94
ด้านที่ 7	สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน	มีค่าความเที่ยง	.97

จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.3.1 ขอนหนังสืออนุญาตจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไปขออนุญาตสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

3.3.2 นำหนังสือเสนอผู้อำนวยการโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี เพื่อให้ความเห็นชอบ แล้วแจ้งขอความร่วมมือไปยังครูผู้สอน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

3.3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองตามรายชื่อโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ตามที่กำหนดไว้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีผลต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

3.4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ

3.4.2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา แบบสอบถามเป็น ลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ ระดับความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด นำมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้ สถิตินี้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการแปลความหมายของระดับความคิดเห็นใช้เกณฑ์ การวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.50-5.00	หมายความว่า	สภาพการจัดการศึกษาที่เป็นจริงมากที่สุด
3.50-4.49	หมายความว่า	สภาพการจัดการศึกษาที่เป็นจริงมาก
2.50-3.49	หมายความว่า	สภาพการจัดการศึกษาที่เป็นจริงปานกลาง
1.50-2.49	หมายความว่า	สภาพการจัดการศึกษาที่เป็นจริงน้อย
1.00-1.49	หมายความว่า	สภาพการจัดการศึกษาที่เป็นจริงน้อยที่สุด

3.4.3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษา แบบสอบถามเป็น ลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ ระดับความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด นำมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้ สถิตินี้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการแปลความหมายของระดับความคิดเห็นใช้เกณฑ์ การวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.50-5.00	หมายความว่า	มีปัญหาการจัดการศึกษามากที่สุด
3.50-4.49	หมายความว่า	มีปัญหาการจัดการศึกษามาก
2.50-3.49	หมายความว่า	มีปัญหาการจัดการศึกษาปานกลาง
1.50-2.49	หมายความว่า	มีปัญหาการจัดการศึกษาน้อย
1.00-1.49	หมายความว่า	มีปัญหาการจัดการศึกษาน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 ค่าร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 101)

สูตร

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

p แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.5.2 ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.5.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 103)

สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างยกกำลังสอง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

3.5.4 ค่า t-test แบบอิสระ (Independent) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 112)

สูตร

$$t = \frac{X_1 - X_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2 - 1}}$$

X_1 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1

X_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

S_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1

S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

n_1 แทน จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1

n_2 แทน จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ตามกรอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาสำหรับโรงเรียนเอกชน 7 ปีวิจัย ดังนี้

- ปีวิจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน
- ปีวิจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
- ปีวิจัยที่ 3 บุคลากร
- ปีวิจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
- ปีวิจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร
- ปีวิจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา
- ปีวิจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและแปลผลด้วยการบรรยายตามลำดับ ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ โรงเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2545 และประเภทวิชา

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ โรงเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2545
และประเภทวิชา

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
จำแนกตามสถานศึกษาและประเภทวิชา

โรงเรียน	ประเภทวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อักษรเทคโนโลยีพิทยา	ช่างอุตสาหกรรม	6	1.6
	พาณิชยกรรม	10	2.7
2. จอมเทียนบริหารธุรกิจ	ช่างอุตสาหกรรม	-	-
	พาณิชยกรรม	4	1.1
3. ชลบุรีบริหารธุรกิจ	ช่างอุตสาหกรรม	-	-
	พาณิชยกรรม	7	1.9
4. ชลพินิจพาณิชยการ	ช่างอุตสาหกรรม	-	-
	พาณิชยกรรม	15	4.1
5. ดาราสมุทรบริหารธุรกิจ	ช่างอุตสาหกรรม	-	-
	พาณิชยกรรม	18	4.9
6. ไทยเบญจบริหารธุรกิจ	ช่างอุตสาหกรรม	-	-
	พาณิชยกรรม	33	8.9
7. เทคนิคพาณิชยการสัตหีบ	ช่างอุตสาหกรรม	-	-
	พาณิชยกรรม	18	4.9
8. เทคโนโลยีชลบุรี	ช่างอุตสาหกรรม	17	4.6
	พาณิชยกรรม	26	7.0
9. เทคโนโลยีภาคตะวันออก	ช่างอุตสาหกรรม	64	17.3
	พาณิชยกรรม	55	14.9
10. เทคโนโลยีศรีราชา	ช่างอุตสาหกรรม	-	-
	พาณิชยกรรม	26	7.0
11. เทคโนโลยีแหลมฉบัง	ช่างอุตสาหกรรม	37	10.0
	พาณิชยกรรม	-	-
12. พาณิชยการชลบุรี	ช่างอุตสาหกรรม	-	-
	พาณิชยกรรม	7	1.9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 4.1(ต่อ)

โรงเรียน	ประเภทวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
13. วิทยาลัยการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ช่างอุตสาหกรรม	-	-
	พาณิชยกรรม	4	1.1
14. วิทยาลัยการอาชีพ	ช่างอุตสาหกรรม	-	-
	พาณิชยกรรม	23	6.2
รวม	ช่างอุตสาหกรรม	124	33.5
	พาณิชยกรรม	246	66.5
	รวมทั้งสิ้น	370	100

จากตาราง 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานศึกษาและประเภทวิชา เป็นดังนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 66.5 รองลงมา เป็นนักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการจัดการศึกษา ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกเป็นรายด้าน
และภาพรวม

ด้าน	N = 370		ระดับสภาพการจัดการศึกษา
	\bar{X}	S.D.	
1.ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน	4.00	.60	มาก
2.หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน	4.11	.58	มาก
3.บุคลากร	4.08	.62	มาก
4.ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	3.76	.76	มาก
5.การจัดการ การบริหาร	3.79	.76	มาก
6.กิจการนักเรียน / นักศึกษา	3.80	.72	มาก
7.สัมฤทธิผลของผู้เรียน	3.84	.72	มาก
ภาพรวม	3.91	.58	มาก

จากตาราง 4.2 พบว่า สภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมมีสภาพการจัดการศึกษาอยู่ในระดับ มาก กล่าวคือ สภาพการจัดการศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.11$) ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.08$) ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.00$) ด้านสัมฤทธิผลของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.84$) ด้านกิจการนักเรียน / นักศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.80$) ด้านการจัดการ การบริหาร มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.79$) ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.76$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

สภาพการจัดการศึกษา	N = 370		ระดับสภาพการจัด การศึกษา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ปรัชญาและเป้าหมายของการจัดการศึกษาสนองความต้องการของชุมชนและสังคม	4.05	.73	มาก	1
2. เป้าหมายมุ่งเน้นผลถาวรที่แท้จริงที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างรอบด้าน	4.00	.70	มาก	2
3. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าใจปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน	3.97	.76	มาก	3
ภาพรวม	4.00	.60	มาก	

จากตาราง 4.3 พบว่าสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน โดยภาพรวมมีสภาพการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพการจัดการศึกษาสอดคล้องกับปรัชญาและเป้าหมายของการจัดการศึกษาสนองความต้องการของชุมชนและสังคม ($\bar{X} = 4.05$) เป้าหมายมุ่งเน้นผลถาวรที่แท้จริงที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างรอบด้าน ($\bar{X} = 4.00$) ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าใจปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.97$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการจัดการศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านหลักสูตรและ
กระบวนการเรียนการสอน

สภาพการจัดการศึกษา	N = 370		ระดับสภาพการจัด การศึกษา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. จุดประสงค์หลักของหลักสูตรเน้น ให้นักศึกษาสามารถนำวิชาชีพไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	4.20	.73	มาก	1
2. จุดประสงค์หลักของหลักสูตรเน้น ให้นักเรียน รู้จักคิดเป็น ทำเป็น และ แก้ไขปัญหาเป็น	4.16	.76	มาก	2
3. เนื้อหาวิชาที่เรียนมีประโยชน์ใน อาชีพ	4.11	.74	มาก	3
4. การเลือกเรียนวิชาเสรีเป็นความ ต้องการของนักศึกษา	3.99	.88	มาก	4
ภาพรวม	4.11	0.58	มาก	

จากตาราง 4.4 พบว่าสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน มีการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพการจัดการศึกษาสอดคล้องกับจุดประสงค์หลักของหลักสูตร เน้นให้นักศึกษาสามารถนำวิชาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.20$) จุดประสงค์หลักของหลักสูตรเน้นให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหาเป็น ($\bar{X} = 4.16$) เนื้อหาวิชาที่เรียนมีประโยชน์ในอาชีพ ($\bar{X} = 4.11$) การเลือกเรียนวิชาเสรีเป็นความต้องการของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.99$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการจัดการศึกษา ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลากร

สภาพการจัดการศึกษา	N = 370		ระดับสภาพการจัด การศึกษา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูมีวุฒิตรงตามสาขา	4.14	.78	มาก	2
2. ครูมีจำนวนเหมาะสมกับจำนวน นักเรียน	3.93	.87	มาก	5
3. ครูผู้สอนมีความตรงต่อเวลา	4.05	.77	มาก	4
4. ครูผู้สอนแต่งกายและใช้เวลาที่ เหมาะสมต่อนักศึกษา	4.22	.77	มาก	1
5. ครูผู้สอนมีทักษะความชำนาญใน วิชาที่สอน	4.10	.74	มาก	3
ภาพรวม	4.08	.62	มาก	

จากตาราง 4.5 พบว่าสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลากร โดยภาพรวมมีสภาพการจัดการศึกษา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพการจัดการศึกษา ครูผู้สอนแต่งกายและใช้เวลาที่เหมาะสมต่อนักศึกษา ($\bar{X} = 4.22$) ครูมีวุฒิตรงตามสาขา ($\bar{X} = 4.14$) ครูผู้สอนมีทักษะความชำนาญในวิชาที่สอน ($\bar{X} = 4.10$) ครูผู้สอนมีความตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 4.05$) ครูมีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 3.93$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

สภาพการจัดการศึกษา	N = 370		ระดับสภาพการจัด การศึกษา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน การสอนมีคุณภาพ	3.88	.92	มาก	3
2. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้มีความเหมาะสม และทันสมัย	3.88	.85	มาก	4
3. สื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น เครื่องเสียง โทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดีโอ อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งาน	3.89	.94	มาก	2
4. ความเพียงพอของอาคารโรงฝึก งาน ห้องปฏิบัติงานที่ใช้ในการเรียน การสอนภาคปฏิบัติ	3.72	.93	มาก	7
5. ความเพียงพอของแสงสว่าง	4.08	.78	มาก	1
6. ห้องสมุดมีวารสาร และตำราเพื่อ การค้นคว้า มีจำนวนเพียงพอ	3.59	1.11	มาก	8
7. โรงอาหาร และสภาพแวดล้อมที่ถูก สุขอนามัยตลอดเวลา	3.57	1.10	มาก	9
8. ห้องพยาบาลมีจำนวนเพียงพอ และยารักษาโรคอย่างเพียงพอ	3.41	1.17	มาก	10
9. ห้องน้ำและอ่างล้างมือ มีจำนวน เพียงพอ	3.78	1.09	มาก	6
10.บรรยากาศในการเรียนดี	3.84	.94	มาก	5
ภาพรวม	3.76	.76	มาก	

จากตาราง 4.6 พบว่าสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนโดยภาพรวม มีสภาพการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพการจัดการศึกษาความเพียงพอของแสงสว่าง ($\bar{X} = 4.08$)

สื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น เครื่องเสียง โทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดีโอ อยู่ในสภาพที่พร้อมจะ ใช้งาน ($\bar{X} = 3.89$) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.88$) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้มีความเหมาะสมและทันสมัย ($\bar{X} = 3.88$) บรรยากาศในการเรียนดี ($\bar{X} = 3.84$) ห้องน้ำและอ่างล้างมือมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.78$) ความเพียงพอของอาคารโรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติงานที่ใช้ในการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.72$) ห้องสมุด มีวารสารและตำราเพื่อการค้นคว้ามีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.59$) โรงอาหารและสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัย ตลอดเวลา ($\bar{X} = 3.57$) ห้องพยาบาลมีจำนวนเตียงนอนและยารักษาโรคอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.14$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดการ การบริหาร

สภาพการจัดการศึกษา	N = 370		ระดับสภาพการจัด การศึกษา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีการจัดตั้งระบบข้อมูลสารสนเทศ	3.83	.89	มาก	2
2. รับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม	3.89	.87	มาก	1
3. มีสวัสดิการที่ดี	3.68	.93	มาก	4
4. ประเมินผลงานอย่างยุติธรรมและ สมเหตุ สมผล	3.80	.87	มาก	3
ภาพรวม	3.79	.76	มาก	

จากตาราง 4.7 พบว่าสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านด้านการจัดการ การบริหาร โดยภาพรวมมีสภาพการจัดการศึกษา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.79$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพการจัดการศึกษา รับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ($\bar{X} = 3.89$) มีการจัดตั้งระบบข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.83$) ประเมินผลงานอย่างยุติธรรมและสมเหตุ สมผล ($\bar{X} = 3.80$) มีสวัสดิการที่ดี ($\bar{X} = 3.68$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา

สภาพการจัดการศึกษา	N = 370		ระดับสภาพการจัด การศึกษา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ให้บริการสารสนเทศ	3.81	.90	มาก	5
2. บริการสุขภาพ	3.62	.99	มาก	7
3. การจัดการรักษาความปลอดภัย	3.76	.96	มาก	6
4. กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการสอนในชั้นเรียน	3.80	.88	มาก	3
5. กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสนใจและความสามารถพิเศษ	3.78	.91	มาก	4
6. งานปกครองนักเรียนนักศึกษาเป็นงานที่มุ่งเสริมสร้าง และรักษาระเบียบวินัย	3.98	.81	มาก	1
7. งานปกครองนักเรียนนักศึกษาแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	3.92	.88	มาก	2
ภาพรวม	3.80	.72	มาก	

จากตาราง 4.8 พบว่าสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านกิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา โดยภาพรวมมีสภาพการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพการจัดการศึกษา งานปกครองนักเรียนนักศึกษาเป็นงานที่มุ่งเสริมสร้างและรักษาระเบียบวินัย ($\bar{X} = 3.98$) งานปกครองนักเรียนนักศึกษาแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.92$) กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการสอนในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.89$) กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสนใจและความสามารถพิเศษ ($\bar{X} = 3.81$) ให้บริการสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.81$) การจัดการรักษาความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.76$) บริการสุขภาพ ($\bar{X} = 3.62$)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพ การจัดการศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านสัมฤทธิผล ของผู้เรียน

สภาพการจัดการศึกษา	N = 370		ระดับสภาพการจัด การศึกษา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ผู้เรียนมีความรู้ตามวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	3.83	.85	มาก	2
2. ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการ ทำงาน	3.79	.82	มาก	3
3. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบและ ปฏิบัติหน้าที่ได้เหมาะสมกับวัย	3.91	.79	มาก	1
ภาพรวม	3.84	.72	มาก	

จากตาราง 4.9 พบว่าสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านสัมฤทธิผลของผู้เรียนโดยภาพรวมมีสภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพการจัดการศึกษา ผู้เรียนมีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ได้เหมาะสมกับวัย ($\bar{X} = 3.91$) ผู้เรียนมีความรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.83$) ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการทำงาน ($\bar{X} = 3.79$)

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการจัดการศึกษา ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกเป็นรายด้าน
และภาพรวม

ปัญหาการจัดการศึกษา	N = 370		ระดับปัญหาการจัดการศึกษา
	\bar{X}	S.D.	
1.ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน	3.85	.74	มาก
2.หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน	3.84	.67	มาก
3.บุคลากร	3.89	.72	มาก
4.ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	3.80	.75	มาก
5.การจัดการ การบริหาร	3.85	.78	มาก
6.กิจการนักเรียน / นักศึกษา	3.88	.75	มาก
7.สัมฤทธิผลของผู้เรียน	3.91	.74	มาก
ภาพรวม	3.86	.66	มาก

จากตาราง 4.10 ปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมมีสภาพการจัดการศึกษาอยู่ในระดับ มาก กล่าวคือ สภาพการจัดการศึกษา
ด้านสัมฤทธิผลของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.91$) ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.89$) ด้านกิจการนักเรียน /
นักศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.88$) ด้านการจัดการ การบริหาร มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.85$) ด้านปรัชญาและเป้าหมาย
ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.85$) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.84$) ด้าน
ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.80$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	N = 370		ระดับปัญหาการจัด การศึกษา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ปรัชญามีสาระสำคัญที่สอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542	3.94	.82	มาก	1
2. ปรัชญาและนโยบายของโรงเรียนชัดเจนสอดคล้องกัน เหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจ	3.82	.82	มาก	3
3. โรงเรียนกำหนดแผนงานกิจกรรมนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ	3.82	.86	มาก	2
ภาพรวม	3.85	.74	มาก	

จากตาราง 4.11 พบว่าปัญหาการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน โดยภาพรวมมีปัญหาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการจัดการศึกษา ปรัชญามีสาระสำคัญที่สอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ($\bar{X} = 3.94$) โรงเรียนกำหนดแผนงานกิจกรรมนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.97$) ปรัชญาและนโยบายของโรงเรียนชัดเจนสอดคล้องกัน เหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.82$)

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

ปัญหาการจัดการศึกษา	N = 370		ระดับปัญหาการจัด การศึกษา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. หลักสูตรวิชาชีพที่เปิดสอนอยู่ในขณะนี้ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	3.92	.84	มาก	1
2. เนื้อหาวิชาที่เรียนทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน	3.85	.83	มาก	4
3. กิจกรรมการสอนเพื่อทำให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.90	.81	มาก	2
4. ครูผู้สอนใช้เทคนิคการสอนที่ยืดผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.84	.84	มาก	5
5. ครูใช้ใบงาน สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ช่วยประกอบการสอน	3.88	.91	มาก	3
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	3.76	.88	มาก	9
7. มีการประเมินผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษา	3.83	.91	มาก	6
8. ครูผู้สอนมีเครื่องมือวัดและประเมินผลแต่ละวิชา	3.79	.91	มาก	8
9. มีความยุติธรรมในการวัดผลและประเมินผล	3.82	.88	มาก	7
ภาพรวม	3.84	.67	มาก	

จากตาราง 4.12 พบว่าปัญหาการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีปัญหาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$)

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการจัดการศึกษา หลักสูตรวิชาชีพที่เปิดสอนอยู่ในขณะนี้ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ($\bar{X} = 3.92$) กิจกรรมการสอนเพื่อให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้ เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 3.90$) ครูใช้ใบงานสื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ช่วยประกอบการสอน ($\bar{X} = 3.88$) เนื้อหาวิชาที่เรียนทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.85$) ครูผู้สอนใช้เทคนิคการสอนที่ยืดผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.84$) มีการประเมินผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.83$) มีความยุติธรรมในการ วัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.82$) ครูผู้สอนมีเครื่องมือวัดและประเมินผลแต่ละวิชา ($\bar{X} = 3.79$) จัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.76$)

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการจัดการศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลากร

ปัญหาการจัดการศึกษา	N = 370		ระดับปัญหาการจัด การศึกษา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูผู้สอนควบคุมการเรียนการสอน อย่างใกล้ชิด	3.88	.82	มาก	4
2. ครูมีการเตรียมการสอนมาก่อนล่วงหน้า เป็นอย่างดี	3.85	.87	มาก	5
3. ครูผู้สอนดูแลเอาใจใส่ต่อ พฤติกรรมของนักเรียนทั้งใน เวลาเรียนและนอกเวลาเรียน	3.91	.89	มาก	3
4. ครูผู้สอนมีความตั้งใจในการสอน	3.92	.84	มาก	2
5. กิจกรรมการเรียน การสอน สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	3.93	.88	มาก	1
ภาพรวม	3.89	.72	มาก	

จากตาราง 4.13 พบว่าปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลากร โดยภาพรวมมีปัญหาการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการจัดการศึกษา กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 3.93$) ครูผู้สอนมีความตั้งใจในการสอน ($\bar{X} = 3.92$) ครูผู้สอนดูแลเอาใจใส่ต่อพฤติกรรมของ นักเรียนทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน ($\bar{X} = 3.91$) ครูผู้สอนควบคุมการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด ($\bar{X} = 3.88$) ครูมีการเตรียมการสอนมาก่อนล่วงหน้าเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.85$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการจัดการศึกษา ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านทรัพยากรเพื่อ
การเรียนการสอน

ปัญหาการจัดการศึกษา	N = 370		ระดับปัญหาการจัด การศึกษา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้มีเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา	3.78	.96	มาก	4
2. ความเพียงพอของแสงสว่าง	3.90	.87	มาก	1
3. ขนาดห้องเรียนภาคปฏิบัติและ ทฤษฎี	3.89	.92	มาก	2
4. มีระบบป้องกันความปลอดภัย	3.74	.93	มาก	7
5. ความสะอาดของห้องเรียน	3.75	.92	มาก	6
6. วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนได้รับการ ซ่อมแซมและบำรุงรักษา	3.78	.93	มาก	5
7. ติดตั้งเครื่องมือ เครื่องจักร อย่างถูกต้องและมั่นคงปลอดภัย	3.81	.93	มาก	3
ภาพรวม	3.76	.76	มาก	

จากตาราง 4.14 พบว่าปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีปัญหาการจัดการศึกษา
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการจัดการศึกษา ความเพียงพอของแสงสว่าง ($\bar{X} = 3.90$)
ขนาดห้องเรียนภาคปฏิบัติและทฤษฎี ($\bar{X} = 3.89$) ติดตั้งเครื่องมือ เครื่องจักรอย่างถูกต้องและมั่นคงปลอดภัย
($\bar{X} = 3.81$) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้มีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 3.78$) วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนได้รับการ
ซ่อมแซมและบำรุงรักษา ($\bar{X} = 3.78$) ความสะอาดของห้องเรียน ($\bar{X} = 3.75$) มีระบบป้องกันความปลอดภัย
($\bar{X} = 3.74$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดการ/การบริหาร

ปัญหาการจัดการศึกษา	N = 370		ระดับปัญหาการจัด การศึกษา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. การปรับปรุงยกระดับมาตรฐานโรงเรียน	3.92	.90	มาก	1
2. โครงการต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยดี	3.84	.87	มาก	2
3. มีนวัตกรรม / เทคโนโลยีและระบบข้อมูล / สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่เหมาะสม	3.82	.88	มาก	3
ภาพรวม	3.85	.78	มาก	

จากตาราง 4.15 พบว่าปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดการ การบริหาร โดยภาพรวมมีปัญหาการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาการปรับปรุงยกระดับมาตรฐานโรงเรียน ($\bar{X} = 3.92$) โครงการต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยดี ($\bar{X} = 3.84$) มีนวัตกรรม / เทคโนโลยีและระบบข้อมูล / สารสนเทศเพื่อการบริหาร จัดการที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.82$)

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านกิจการนักเรียน / นักศึกษา

ปัญหาการจัดการศึกษา	N = 370		ระดับปัญหาการจัด การศึกษา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีการกำหนดกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติสำหรับนักเรียนอย่าง ชัดเจน	3.99	.83	มาก	1
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคน เข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ	3.86	.84	มาก	2
3. มีการจัดสวัสดิการ / ช่วยเหลือ ที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนที่มี ความจำเป็น	3.79	.94	มาก	3
ภาพรวม	3.85	.78	มาก	

จากตาราง 4.16 พบว่าปัญหาการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านกิจการนักเรียน / นักศึกษาโดยภาพรวมมีปัญหาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการจัดการศึกษา มีการกำหนดกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติสำหรับนักเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.99$) เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ ($\bar{X} = 3.86$) มีการจัดสวัสดิการ / ช่วยเหลือ ที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนที่มีความจำเป็น ($\bar{X} = 3.79$)

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านสัมฤทธิผลของผู้เรียน

ปัญหาการจัดการศึกษา	N = 370		ระดับปัญหาการจัด การศึกษา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ผู้เรียนสามารถคิดอย่างมีเหตุผล	3.89	.86	มาก	5
2. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในชีวิต ประจำวัน	3.91	.86	มาก	4
3. ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.92	.85	มาก	2
4. ผู้เรียนมีทักษะในการนำความรู้ไป ปฏิบัติ	3.93	.87	มาก	1
5. ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ไขปัญหา อย่างมี เหตุผล	3.91	.88	มาก	3
ภาพรวม	3.91	.74	มาก	

จากตาราง 4.17 พบว่าปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านสัมฤทธิผลของผู้เรียนโดยภาพรวมมีปัญหาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาการจัดการศึกษา ผู้เรียนมีทักษะในการนำความรู้ไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.93$) ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 3.92$) ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.91$) ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.91$) ผู้เรียนสามารถคิดอย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.89$)

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา

สภาพการจัดการศึกษา	ช่างอุตสาหกรรม		พาณิชยกรรม		t	Sig
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน	4.12	.61	3.94	.59	2.628*	.009
2. หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน	4.15	.59	4.09	.57	1.045	.297
3. บุคลากร	4.14	.62	4.05	.62	1.270	.205
4. ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	3.81	.86	3.73	.71	.906	.366
5. การจัดการ การบริหาร	3.90	.79	3.74	.74	1.941	.053
6. กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา	3.94	.66	3.71	.74	2.908*	.004
7. สัมฤทธิผลของผู้เรียน	3.91	.75	3.80	.71	1.310	.191
โดยภาพรวม	4.00	.59	3.87	.57	2.105*	.036

*P < .05

จากตาราง 4.18 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม พบว่า ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน และด้านกิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา

ปัญหาการจัดการศึกษา	ช่างอุตสาหกรรม		พาณิชยกรรม		t	Sig
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน	4.05	.65	3.76	.76	3.789*	.000
2. หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน	4.03	.59	3.74	.69	3.858*	.000
3. บุคลากร	4.07	.65	3.81	.75	3.420*	.001
4. ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	4.00	.72	3.70	.75	3.570*	.000
5. การจัดการ การบริหาร	4.04	.66	3.76	.82	3.291*	.001
6. กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา	4.04	.73	3.79	.74	2.993*	.003
7. สัมฤทธิผลของผู้เรียน	4.10	.67	3.81	.75	3.524*	.000
โดยภาพรวม	4.04	.59	3.77	.68	3.834*	.000

*P < .05

จากตาราง 4.18 แสดงการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม พบว่าด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการ การบริหาร ด้านกิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา ด้านสัมฤทธิผลของผู้เรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ใช้แบบสอบถามวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยตามลำดับขั้น คือ วัตถุประสงค์การวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

5.1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

5.1.1.2 เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

5.1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษา ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา

5.1.1.4 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษา ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา

5.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.2.1 ประชากร คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2545 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด 14 แห่ง จำนวน 10,066 คน

5.1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2545 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด 14 แห่ง ใช้วิธีกำหนดขนาดของกลุ่มโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน การสุ่มตัวอย่างในแต่ละประเภทวิชาใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของประเภทวิชา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับโรงเรียนและประเภทวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2545

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อสภาพการจัดการศึกษา ตาม 7 ปัจจัย คือ

ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 3 บุคลากร

ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร

ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา

ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษา ตาม 7 ปัจจัย

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนจำนวน 370 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนและประเภทวิชา โดยจำแนกความถี่และหาค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ที่มีต่อสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5.1.6 ผลการวิจัย

5.1.6.1 ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาในด้านต่าง ๆ ปรากฏดังนี้

1. ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต่อสภาพการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก
2. ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนพบว่า ระดับความคิดเห็นของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต่อสภาพการจัดการศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับ มาก
3. ด้านบุคลากรพบว่า ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ต่อสภาพการจัดการศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับ มาก
4. ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน พบว่าระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต่อสภาพการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก
5. ด้านการจัดการ การบริหาร พบว่าระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต่อสภาพการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก
6. ด้านกิจการนักเรียน / นักศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต่อสภาพการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก
7. ด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนพบว่า ระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต่อสภาพการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก

5.1.6.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อปัญหาการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาในด้านต่าง ๆ ปรากฏดังนี้

1. ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน พบว่าระดับความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต่อปัญหาการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก
2. ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน พบว่าระดับความคิดเห็นของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต่อปัญหาการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก
3. ด้านบุคลากร พบว่าระดับความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต่อปัญหาการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก
4. ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน พบว่าระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต่อปัญหาการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก
5. ด้านการจัดการ การบริหาร พบว่าระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต่อปัญหาการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก

6. ด้านกิจการนักเรียน / นักศึกษาพบว่าระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต่อปัญหาการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก

7. ด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนพบว่าระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต่อปัญหาการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก

5.1.6.3 การเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม พบว่าด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน และด้านกิจการนักเรียน/นักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

5.1.6.4 แสดงการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม พบว่าด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการ การบริหาร ด้านกิจการนักเรียน/นักศึกษา ด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญ ๆ ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.2.1 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า

5.2.1.1 ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จะพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปรัชญาและเป้าหมายของการจัดการศึกษาสนองความต้องการของชุมชนและสังคม เป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะว่า แต่ละโรงเรียนมีจุดมุ่งหมายทางด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างออกไป จึงส่งผลให้ความคิดของนักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรมมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2535:3) การดำเนินงานไปสู่ความมุ่งหวังหรือจุดมุ่งหมายสูงสุดที่โรงเรียนต้องการเกณฑ์ตัวชี้คุณภาพไว้ว่า ปรัชญาและนโยบายของโรงเรียนชัดเจน สอดคล้องกันเหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.1.2 ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จะพบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จุดประสงค์หลักของหลักสูตรเน้นให้นักศึกษาสามารถนำวิชาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะว่า ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ครูผู้สอนเข้าใจกระบวนการเรียนการสอนได้ เป็น อย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ วันเพ็ญ ไพฑูรย์ (2544 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า หลักสูตรได้สร้างให้นักศึกษามีความรู้ลึกซึ้งที่ติดตัววิชาชีพ

5.2.1.3 ด้านบุคลากร ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จะพบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าครูผู้สอนแต่งกายและใช้เวลาที่เหมาะสมต่อนักศึกษาเป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนมีคุณภาพ ความรู้ ความถนัด สนใจดูแล ซึ่งสอดคล้องกับ สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์ (2538 : 21) ที่กล่าวว่า ครูเป็นแบบอย่างที่ดี รักเมตตา ปรารถนาดี รักอาชีพครู ใฝ่รู้ รับผิดชอบต่อหน้าที่ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีวุฒิภาวะ ยุติธรรม และช่วยเหลือสังคม

5.2.1.4 ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จะพบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเพียงพอของแสงสว่างเป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะว่า ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนในห้องเรียนมีการจัดห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมแก่นักเรียน / นักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ หวน พิณรุฬห์ (2528 : 72) ที่กล่าวว่า อาคารสถานที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมความเจริญของงานทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคมของนักเรียนเป็นอย่างมาก อาจกล่าวได้ว่า สถานศึกษาคือเมืองเล็กๆ ที่ครูและนักเรียนมาใช้ชีวิตร่วมกันตลอดวันเป็นเวลานานตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด ดังนั้นการจัดบริเวณของสถานที่ที่ดีหรือการจัดการด้านอาคารที่ดีจึงมีส่วนสำคัญยิ่งต่อกิจกรรมการเรียนการสอน

5.2.1.5 ด้านการจัดการ การบริหาร ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จะพบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน สังคมเป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะว่านักเรียนได้รับการสอดส่องดูแลในเรื่องของการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2541 : 32) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และคุณภาพต้องมุ่งให้เกิดความสามัคคีระหว่างบุคลากรและหน่วยงานมีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคคล ครอบครัวยุวมชน

5.2.1.6 ด้านกิจการนักเรียน/นักศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จะพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่างานปกครองนักเรียนนักศึกษาเป็นงานที่มุ่งเสริมสร้างและรักษาระเบียบวินัย

อาจเป็นเพราะว่า การจัดกิจกรรมในแต่ละโรงเรียน อาจมีมาก น้อย แตกต่างกันไป จึงส่งผลให้ ความคิดเห็นประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 163) ที่กล่าวว่า กิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นการเสริม บพเรียนให้แก่ นักเรียน อีกด้วยงานกิจการและกิจกรรมนักเรียนจึงมีอยู่ตลอด

5.2.1.7 ด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชา พาณิชยกรรม จะพบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่ได้เหมาะสมกับวัย เป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะว่า นักเรียน / นักศึกษา ได้ ศึกษาครบตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สามารถนำวิชาชีพไปใช้ประกอบอาชีพที่ตนเองชอบ ซึ่งสอดคล้องกับ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 29) ที่กล่าวว่า นักศึกษาได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพสมอง และมีความ สามารถนำไปใช้ได้

5.2.2 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการ จัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

5.2.2.1 ด้านปรัชญาเป้าหมายของโรงเรียน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภท วิชาพาณิชยกรรม จะพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ปรัชญาที่มีสาระสำคัญที่สอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการจัดการ ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะว่า ปรัชญาเป้าหมายของโรงเรียน ไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ยังจัดให้กับนักศึกษายังไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ ทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล (2545 : 94) ที่กล่าวว่า การกำหนดแนวดำเนินงาน หรือแผนรองรับปรัชญาเป้าหมายของโรงเรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง

5.2.2.2 ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จะพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า หลักสูตรวิชาชีพที่เปิดสอนอยู่ในขณะนี้สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน เป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะว่าตลาดแรงงานมีความต้องการทางด้านบุคคลลดน้อย ลง ซึ่งสอดคล้องกับ วันเพ็ญ ไพฑูรย์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงสภาพการจัดการเรียน การสอนของกลุ่มโรงเรียนในเครือไทย-เทค ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ใน ระดับ ปานกลาง ความคิดเห็นของนักศึกษาสภาวิชาการบัญชี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูได้ทำการ ทดสอบเป็นระยะๆ ส่วนความคิดเห็นของ นักศึกษาสภาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ธุรกิจ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักสูตรได้สร้างให้นักศึกษามีความรู้สึกนึกคิดที่ตต่อวิชาชีพ

5.2.2.3 ด้านบุคลากร ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จะพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาอาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนไม่เข้าใจในเรื่องของเนื้อหาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับ วันเพ็ญ ไพฑูรย์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มโรงเรียนในเครือไทย-เทศ ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงด้านบุคลากรระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขารัฐบาลวิทยาลัย สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักศึกษา ส่วนนักศึกษาสาขารัฐบาลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูเข้าและออกห้องสอนตรงต่อเวลา

5.2.2.4 ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จะพบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเพียงพอของแสงสว่างเป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะว่า แสงสว่างในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ ทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล (2545 : 94) ที่กล่าวว่า โรงเรียนจะต้องใช้ความสามารถในการปรับปรุงและบำรุงรักษา ให้อาคารสถานที่ใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า และทันสมัยอยู่เสมอ

5.2.2.5 ด้านการจัดการ การบริหาร ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จะพบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การปรับปรุงยกระดับมาตรฐานโรงเรียนเป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนไม่ได้มีการปรับปรุงมาตรฐานโรงเรียน ไม่มีการจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล (2545 : 93) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรพยายามจัดการบริหารโรงเรียน ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แล้วนำมาปรับปรุงอย่างเป็นระบบ

5.2.2.6 ด้านกิจการนักเรียน / นักศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จะพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการกำหนดกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติสำหรับนักเรียนอย่างชัดเจน เป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะว่า กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติสำหรับนักเรียน ยังไม่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับกรมอาชีวศึกษา (2536 : 16) กำหนดหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนต้องควบคุมดูแล ควบคุมภารกิจการงานแนะแนวอาชีพ การจัดหางาน งานสวัสดิการรักษายาบาล งานปกครอง และงานกิจการพิเศษ

5.2.2.7 ด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จะพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้เรียนมีทักษะในการนำความรู้ ไปปฏิบัติเป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์แล้วไม่สามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 29) ได้กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ จึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถของสมรรถภาพสมองของบุคคลว่า เรียนแล้วรู้อะไรบ้างและมี ความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร เช่น มีพฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่ามากน้อยอยู่ในระดับใด นั่นคือการวัดผลสัมฤทธิ์ เป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียน

5.2.3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษา

การเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม พบว่าด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน และด้านกิจการนักเรียน/นักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน และด้านกิจการนักเรียน/นักศึกษา ของแต่ละโรงเรียนนั้นมีความแตกต่างกันออกไป ของแต่ละโรงเรียน จึงส่งผลให้ความคิดเห็นของนักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล (2545 : 95) ที่กล่าวว่า โรงเรียนเอกชนในสภาพปัจจุบัน โรงเรียนที่มีขนาดเล็ก เริ่มประสบปัญหาทั้งจากจำนวนนักเรียนที่ลดลง และค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ประเมินว่าไม่คุ้มค่ากับการลงทุน

5.2.4 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษา

การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม พบว่าด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการ การบริหาร ด้านกิจการนักเรียน/นักศึกษา ด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะว่า ทุกด้านของแต่ละโรงเรียนนั้นมีความแตกต่างกันออกไป จึงส่งผลให้ความคิดเห็นของนักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล (2545 : 95) ที่กล่าวว่า การดำเนินการของโรงเรียน เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษานั้น โรงเรียนจะต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก เมื่อประสบปัญหาขึ้นส่งผลให้ขาดงบประมาณในการดำเนินงานด้านต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 ข้อเสนอแนะที่ใช้ในการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ในด้าน 1) ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน 2) หลักสูตรและกระบวนการเรียน การสอน 3) บุคลากร 4) ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน 5) การจัดการ การบริหาร 6) กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา 7) สัมฤทธิผลของผู้เรียน พบว่าสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ดังนั้นโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ควรปรับปรุงการจัดการศึกษา ภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางพัฒนาสำหรับโรงเรียนเอกชน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้จัดสรรมาให้เป็นการรอบหรือแนวทางพัฒนาสำหรับโรงเรียนเอกชน 7 ปีวิจัย

2. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ควรมีการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

2. ควรศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อการจัดการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

3. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ปีวิจัยที่ 2 เรื่องหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในเชิงคุณภาพ

บรรณานุกรม

- กมล เจียสุวรรณ. 2539. สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : คอมแพคท์พรีนท์.
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2541. แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ :
ครุสภาลาดพร้าว.
- กรมอาชีวศึกษา. 2536. เกณฑ์การประเมินสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ศาสนา.
- กรุงเทพมหานคร. 2545. แผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ ฉบับที่ 9. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนัก
นายกรัฐมนตรี.
- กิติมา ปรีดีดีลก. 2532. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : บริษัท
อักษรพิพัฒน์จำกัด.
- เต็มทอง ศิริแสงเลิศ. 2540. "การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชน กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรรยา ธัญญสิทธิ์. 2544. "การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามความคิดของครูผู้สอนโรงเรียน
เอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขา
หลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชูชีพ เงินเส็ง. 2544. "ปัญหาการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชา
ช่างยนต์ ตามความคิดของครูในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 1."
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา,
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ชฎาพร สุภาสับ. 2545. "การประกันคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 3."
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีวศึกษา, สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2527. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. 2523. เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา
เทคโนโลยีและสื่อการศึกษา กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร.
ไชยรัตน์ ปราณี่. 2545. การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน. ปรินญาณินพนธ์ครุศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต (การวิจัยและพัฒนา
หลักสูตร) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2526. การบริหารสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- ทองเรียน อมรัชกุล. 2525. การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จงเจริญ.
- นิพนธ์ สุขปริณี. 2521. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2543. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประกอบ ประพันธ์วิทยา. 2527. ทักษะและเทคนิคการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและ
การสอน. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- ประดิษฐ์ เอกทัศน์. 2537. จิตวิทยาการเรียนการสอน. มหาสารคาม : ภาควิชาจิตวิทยาและ
การแนะแนว คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- ประหยัด จิระวรพงศ์. 2522. การจัดบริการสื่อการสอน. พิษณุโลก : รัตนสุวรรณ.
- เป็รื่อง กิจรัตน์. 2534. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับอุตสาหกรรมศิลป์. กรุงเทพฯ : คณะวิชา
อุตสาหกรรมศึกษา สถาบันราชภัฏพระนคร.
- เป็รื่อง กิจรัตน์. 2532. หลักสูตรอุตสาหกรรมศึกษาและการจัดการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :
คณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา สถาบันราชภัฏพระนคร.
- พนัส หันนาคินทร์. 2524. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2530. การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. สำนักทดสอบ
ทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พะยอม วงศ์สารศรี. 2526. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ภิญโญ สาธร. 2516. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2525. เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารบุคลากรในโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร : บริษัทวิคตอรีเพาเวอร์พอยท์.
- เมธี ปิลันธนานนท์. 2525. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร.
- ยงยุทธ ไกยวรรณ. 2541. เทคนิคและวิธีการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัทพิมพ์ดี.
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล. 2545 "ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วารินทร์ สายโอบเอื้อ และสุนีย์ ธีระดากร. 2522. จิตวิทยาการศึกษา. นนทบุรี: โรงพิมพ์ สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด.
- วิชัย แหวนเพชร. 2530 เทคนิคและวิธีการสอนอุตสาหกรรมศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะวิชา อุตสาหกรรมศึกษา สถาบันราชภัฏพระนคร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. 2542. พัฒนาหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วันเพ็ญ ไพฑูรย์. 2544. "สภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของกลุ่มโรงเรียนในเครือไทย-เทค." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.
- สุชาติ วงศ์พิพันธ์. 2542. "ปัญหาการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามความคิดของครูในโรงเรียนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีวศึกษา, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์. 2527. เทคนิคและวิธีสอนวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต. 2526 การผลิตวัสดุเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์. 2538. วิธีการสอน. กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ต ซินดิเคท.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2531. คู่มือผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการจัดทำแผน การบริหารโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพมหานคร: การศาสนา
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2535. คู่มือโรงเรียนในการดำเนินงานเพื่อการรับรอง มาตรฐานคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2536. นโยบายและทิศทางการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร: ศุภสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2538. ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร: ศุภสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2539. คู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2539.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรุงเทพมหานคร : ศุภสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541. นโยบายและแนวดำเนินงานเรื่องการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ : การศาสนา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542. คุณภาพโรงเรียนเอกชนที่พึงประสงค์. กรุงเทพมหานคร : การศาสนา.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. 2520. การบริหารกิจการนักเรียน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528. เทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

หวน พิณรุพันธ์. 2528. การบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2527. หลักบริหารการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Good Carter V. 1973. Dictionary of Educational Research. New York : McGraw-Hill Book.

Erickson, Carlton. 1971. W.H. Administering Instructional Media Programmed. New York : The Mcmillan Company.

Taba, H. 1962. Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Harcount, Brace and World.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

นายนำน้ำ บัวคล้าย รหัสประจำตัว 44064721 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพและ ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี (PROBLEM AND SITUATION OF DIPLOMA IN PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS CHONBURI PROVINCE)" โดยมี ผศ.ดร.อำนาจ ตั้งเจริญชัย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.สมพร ไชยะ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2546

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้ เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๑1 มกราคม พ.ศ. 2546

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยเอก วีระเชษฐ ชันเงิน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จึงใคร่ขอให้ทุกท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อ เนื่องจากทุกข้อมีความสำคัญยิ่งต่อการวิเคราะห์ข้อมูล และมีคุณค่าอย่างมากต่อการวิจัยครั้งนี้ ผลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการเป็นแนวทาง ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถาม สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ถานเกี่ยวกับโรงเรียน และประเภทวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2545 ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check List)
- ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ตาม 7 ปัจจัย คือ
- ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน
 - ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
 - ปัจจัยที่ 3 บุคลากร
 - ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
 - ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร
 - ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา
 - ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิผลของผู้เรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอน ตาม 7 ปัจจัย

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ตาม 7 ปัจจัย

เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งคืนผู้วิจัยทันที ขอขอบคุณ

เป็นอย่างมากมาย ณ โอกาสนี้

เข้เป็นเอกการให้กรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงที่มาของข้อมูลที่มีการนำไปใช้

ผู้วิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

.....

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่านด้วยการทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ตามความเป็นจริง

โรงเรียนที่กำลังศึกษา

☐ โรงเรียนอักษรเทคโนโลยีวิทยา	☐ โรงเรียนเทคโนโลยีชลบุรี
☐ โรงเรียนจอมเทียนบริหารธุรกิจ	☐ โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออก
☐ โรงเรียนชลบุรีบริหารธุรกิจ	☐ โรงเรียนเทคโนโลยีศรีราชา
☐ โรงเรียนชลพินิจพาณิชย์การ	☐ โรงเรียนเทคโนโลยีแหลมฉบัง
☐ โรงเรียนดาราสมุทรบริหารธุรกิจ	☐ โรงเรียนพาณิชย์การชลบุรี
☐ โรงเรียนไทยเบญจบริหารธุรกิจ	☐ โรงเรียนพาณิชย์การภาคตะวันออก
☐ โรงเรียนเทคนิคพาณิชย์การสัตหีบ	☐ โรงเรียนพณิชยการบริหารธุรกิจ

ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา

- ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
- ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

ในตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

การตอบแบบสอบถาม ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบ
แบบสอบถามมากที่สุด

แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย
น้อยที่สุด โดยถือเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายความว่า สภาพการเรียนการสอนที่เป็นจริงมากที่สุด
- 4 หมายความว่า สภาพการเรียนการสอนที่เป็นจริงมาก
- 3 หมายความว่า สภาพการเรียนการสอนที่เป็นจริงปานกลาง
- 2 หมายความว่า สภาพการเรียนการสอนที่เป็นจริงน้อย
- 1 หมายความว่า สภาพการเรียนการสอนที่เป็นจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน					
1.	ปรัชญาและเป้าหมายของการจัดการศึกษา สนองความต้องการของชุมชนและสังคม					
2.	เป้าหมายมุ่งเน้นผลดวาร์ที่แท้จริงที่จะให้เกิด แก่ผู้เรียนอย่างรอบค้ำน					
3.	ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าใจปรัชญาและ เป้าหมายของ โรงเรียน					
	หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน					
1.	จุดประสงค์หลักของหลักสูตรเน้นให้ นักศึกษาสามารถนำวิชาชีพ ไปใช้ในชีวิตร ประจำวัน					
2.	จุดประสงค์หลักของหลักสูตรเน้นให้ นักศึกษารู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ไข ปัญหาเป็น					
3.	เนื้อหาวิชาที่เรียนมีประโยชน์ในอาชีพ					
4.	การเลือกเรียนวิชาเสรีเป็นความต้องการของ นักศึกษาอย่างแท้จริง					
	บุคลากร (ครูผู้สอน)					
1.	ครูมีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน					
2.	ครูมีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					
3.	ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบตรงต่อเวลา					
4.	ครูผู้สอนแต่งกายและมีบุคลิกภาพที่ เหมาะสม					
5.	ครูผู้สอนมีทักษะในวิชาที่สอน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน					
1.	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีคุณภาพ.....					
2.	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้มีความเหมาะสมกับวิชาที่สอนและทันสมัย.....					
3.	สื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น เครื่องเสียง โทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดีโอ อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งาน.....					
4.	ความเพียงพอของอาคาร โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการที่ใช้ในการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ.....					
5.	ความเพียงพอของแสงสว่าง.....					
6.	ห้องสมุดมีวารสาร และตำราเพื่อการค้นคว้า มีจำนวนเพียงพอ.....					
7.	โรงอาหาร และสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขอนามัยตลอดเวลา.....					
8.	ห้องพยาบาลมีจำนวนเตียงนอนและยารักษาโรคอย่างเพียงพอ.....					
9.	ห้องน้ำและอ่างล้างมือ มีจำนวนเพียงพอ.....					
10.	บรรยากาศในการเรียนดี.....					
	การจัดการ การบริหาร					
1.	มีการจัดตั้งระบบข้อมูลสารสนเทศ.....					
2.	รับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม.....					
3.	มีสวัสดิการที่ดี.....					
4.	ประเมินผลงานอย่างยุติธรรมและสมเหตุสมผล.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	กิจการนักเรียน / นักศึกษา					
1.	มีการให้บริการสารสนเทศ.....					
2.	มีการบริการสุขภาพ.....					
3.	มีการจัดการรักษาความปลอดภัย.....					
4.	มีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการสอนในชั้นเรียน.....					
5.	มีกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสนใจและความสามารถพิเศษ.....					
6.	งานปกครองนักศึกษาเป็นงานที่มุ่งเสริมสร้าง และรักษาระเบียบวินัย.....					
7.	งานปกครองนักศึกษาแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม.....					
	สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน					
1.	ผู้เรียนมีความรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....					
2.	ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการทำงาน.....					
3.	ผู้เรียนมีความรับผิดชอบและสามารถประกอบอาชีพที่ได้เหมาะสมกับวัย.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

ในตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

การตอบแบบสอบถาม ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบ
แบบสอบถามมากที่สุด

แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย
น้อยที่สุด โดยถือเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายความว่า มีปัญหาการเรียนการสอนมากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีปัญหาการเรียนการสอนมาก
- 3 หมายความว่า มีปัญหาการเรียนการสอนปานกลาง
- 2 หมายความว่า มีปัญหาการเรียนการสอนน้อย
- 1 หมายความว่า มีปัญหาการเรียนการสอนน้อยที่สุด

ข้อที่	ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน					
1.	ปรัชญามีสาระสำคัญที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542					
2.	ปรัชญาและนโยบายของโรงเรียนชัดเจน สอดคล้องกัน เหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจ					
3.	โรงเรียนกำหนดแผนงานและกิจกรรมนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ					
	หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน					
1.	หลักสูตรวิชาชีพที่เปิดสอนอยู่ในขณะนี้ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
2.	เนื้อหาวิชาที่เรียนเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
3.	กิจกรรมการสอนเพื่อให้นักศึกษานำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
4.	ครูผู้สอนใช้เทคนิคการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ					
5.	ครูใช้ใบงาน สื่อ และอุปกรณ์ต่างๆ ช่วยประกอบการสอน					
6.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน					
7.	มีการประเมินผลการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษา					
8.	ครูผู้สอนมีเครื่องมือวัดและประเมินผลแต่ละวิชา เพื่อพัฒนาผู้เรียน					
9.	มีความเที่ยงตรงในการวัดผลและประเมินผล					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
บุคลากร (ครูผู้สอน)						
1.	ครูผู้สอนกระตุ้นให้เกิดการเรียนการสอน					
2.	ครูมีการเตรียมการสอนมาก่อนล่วงหน้าเป็นอย่างดี					
3.	ครูผู้สอนดูแลเอาใจใส่ต่อพฤติกรรมของนักศึกษาทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน					
4.	ครูผู้สอนมีความตั้งใจในการสอน					
5.	กิจกรรมการเรียน การสอน สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					
ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน						
1.	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้มีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา					
2.	ความเพียงพอของแสงสว่าง					
3.	ขนาดห้องเรียนภาคปฏิบัติและทฤษฎีมีความเหมาะสม					
4.	มีระบบป้องกันความปลอดภัย					
5.	ความสะอาดของห้องเรียน					
6.	วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนได้รับการซ่อมแซมและบำรุงรักษาให้อยู่สภาพพร้อมใช้งาน					
7.	ติดตั้งเครื่องมือ เครื่องจักร อย่างถูกต้องและมั่นคงปลอดภัย					
การจัดการ การบริหาร						
1.	มีการปรับปรุงยกระดับมาตรฐาน โรงเรียน					
2.	โครงการต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยดี					
3.	มีนวัตกรรม / เทคโนโลยีและระบบข้อมูล / สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่เหมาะสม					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	กิจการนักเรียน / นักศึกษา					
1.	มีการกำหนดกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติ สำหรับนักเรียนอย่างชัดเจน					
2.	เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม ตามความสมัครใจ.....					
3.	มีการจัดสวัสดิการ / ช่วยเหลือที่เอื้ออำนวย ให้นักศึกษาที่มีความจำเป็น					
	สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน					
1.	ผู้เรียนสามารถคิดอย่างมีเหตุผล					
2.	ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้ เหมาะสมในชีวิตประจำวัน.....					
3.	ผู้เรียนมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ.....					
4.	ผู้เรียนมีทักษะในการนำความรู้ไปปฏิบัติ.....					
5.	ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ไขปัญหาอย่างมี เหตุผล.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อผู้เขียน นายณานน้ำ บัวคล้าย
 วันเดือนปีเกิด วันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ.2518
 ที่อยู่ปัจจุบัน 68 ม.5 ต.หนองโสน อ. เมือง จ. เพชรบุรี 76000 โทร.032-415392

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2537 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จากวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี
 พ.ศ.2541 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จากวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี
 พ.ศ.2543 ประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปท.ส.) จากวิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2543 - ปัจจุบัน โรงเรียนอักษรเทคโนโลยีวิทยา จังหวัดชลบุรี โทร. 038-300164-5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้